

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer, csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:

900 holdig 1/4 q busza egyenértéke	500	1	"	"
1000 " " " " " "	1000	2	"	"
1500 " " " " " "	2000	3	"	"
2000 " " " " " "	3000	4	"	"
azon felül " " " " " "	5	"	"	"

Résztvevők, vállalatok, szövetkezetek, 3 q busza egyenértéke
1 q busza egyenértéke februári fizetésnél 500.000 K.
Egyéb szakok részére évi tagdíj 4 aranykorona = 60.000 K.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács felügyelője alic
Kiadásért felelős: **Sallassy Zoltán**
az OMGE igazgatója
Felolvas szerkesztő: **Buday Barna**
Társzerkesztő: **Rothmeyer Imre**

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: József 51-08

Ideiglenes előfizetési ár az előfizetési díj utólagos kiegészítésének fenntartásával:

OMGE-tagoknak:		Előfizetőknél:	
Egy évre	200,000 K	Egy évre	320,000 K
Félévre	100,000 "	Félévre	160,000 "
Negyedévre	50,000 "	Negyedévre	80,000 "

Külföldre a fenti árak kétszerese
Előfizetést csak napiári negyedévekre fogadunk el

Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-ut 25. Telef.: József 99-32

TARTALOM:

- A miniszterelnök a gazdahiteltől.
- Vármegyék az állattenyésztés szolgálatában.
- A talaj foszforsav- és káliumtartalmának meghatározása a Neubauer eljárás alapján. (Langhard Viktor.)
- Az 1924-1925. évi pocokjárás vége? (Jablonowski József.)
- Az ujjzüllött malacok köli-vérhása. (Jármay Károly dr.)
- A bonyhádi szarvasmarhatenyésztés fejlesztése.
- Uj rendeletek.
- Könyvismertetés.
- A gazdaközösség köréből.
- Gazdatársadalmi mozgalmak.
- Ujabb tapasztalatok a hazai rizstermelési kísérletek köréből. (Szabó Lajos.)
- Vegyes közlemények.
- Tőzsde, kereskedelem.
- Szerkesztői üzenetek.

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEL.

A XXXIV. tenyészállatkiállításra és vásárra szóló bejelentések lezárása.

A rendező-bizottság a f. évi március hó 21., 22. és 23-án a tenyész- és haszonállatvásártelegen rendezendő, díjazással egybekötött XXXIV. országos tenyészállatkiállításra és vásárra szóló bejelentéseket a határidő lejártával lezárta. Minthogy a rendelkezésre álló épületeket már az eddigi bejelentések anyaga betölti, újabb bejelentéseket csak feltételeken, egyes kiállítók részvételének akadályoztatása esetére jegyezhetünk elő. Baromfi-bejelentéseket még elfogadunk február hó 25-ig. A bejelentési lapokon levő és kifogásolt hiányokat mielőbb, de legkésőbb február hó 20-ig pótolni kérjük.

Jeszenszky Pál s. k.,
a tenyészállatvásárrendező-bizottság elnöke.

Kedvezményes utazás a tenyészállatvásárra.

A kereskedelmi miniszter ur az OMGE kérésére a tenyészállatvásár megtekintésére felutazó közönség részére 50%-os kedvezményt biztosított a m. kir. államvasuton és az annak kezelésében lévő helyi-érdekű vasutakon, valamint felhívta az önálló igazgatással bíró vasuti társaságokat is e kedvezmény megadására. A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány kiállítását az OMGE tenyészállatvásárrendező-bizottságától (Budapest, IX., Köztelek-u. 8.) kell kérni. Az igazolvány díja fejében egyidejűleg személyenként 6000 K.-t, postaköltségre 2000 K.-t, összesen 8000 K.-t kell pénzben vagy postabélyegben beküldeni. Ha ötnél több személy egyszerre és egy címre kéri az igazolványok elküldését, akkor a személyenként járó

6000 K. igazolvány díjon kívül összesen csak 10,000 K. postaköltséget kell beküldeni.

A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány igénybevétele nincsen korlátozáshoz kötve, vagyis az OMGE tagjain kívül minden a tenyészállatvásár megtekintésére felutazó gazda (földbirtokosok, bér-
lők, gazdatisztek, földművesek), a gazdasági és szövetkezeti élet vezetői (jegyzők, papok, tanítók stb.), községi és közigazgatási tisztviselők stb., valamint azok családtagjai részére is kiszolgáltatható. Az igazolvány kiállítását kérő levélben pontosan meg kell jelölni azt a vasuti állomást, ahonnan az utazás kezdetét veszi és véget ér, valamint, hogy milyen vasuti vonal (MÁV., Déli Vasut stb.) fog igénybe vétetni. Testületek és községek részéről általánosságban nem lehet bizonyos számú igazolványt kérni, hanem egyenként fel kell sorolni azoknak a neveit és foglalkozását, akiknek részére az igazolvány kiállítását kéri. A gazdasági akadémiák, földművesiskolák, téli tanfolyamok és más iskolák hallgatói a kedvezményes utazásra jogosító igazolványokat az igazgatóság után kérések.

A kedvezményes utazásra jogosító igazolvány csupán a tenyészállatvásár hetében, március hó 19-25 napjain érvényes és használható; bármelyik kocsiosztályban feljogosít az 50%-os kedvezményre.

A Déli Vasut is megadta a MÁV-hoz hasonlóan az 50%-os utazási kedvezményt, valamint kilitás van ennek az Arad-Csanádi Vasut által leendő megadására is. Ezért ezeknek a vonalaira szóló igénylések is beküldhetők.

A kereskedelmi miniszter ur olyan tekintélyes számú kedvezményes utazásra jogosító igazolványt bocsátott rendelkezésünkre, hogy előreláthatólag minden jogos kérelmet kielégíthetünk; ha azonban mégis ez a kontingens kevésnek bizonyulna, az igazolványok kiszolgáltatása tekintetében a jelentkezés sorrendje lesz a mértékadó.

Tenyészállatvásárrendező-bizottság.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

üzemi bizottságának

március hó 6-án (pénteken) d. u. 5 órakor a Köztelek tanácstermében (Budapest, IX., Köztelek-u. 8., I. em.) tartandó gyűlésére.

Tárgyak:

1. A finnországi földreform, szövetkezeti élet és kisgazdaságok üzemének ismertetése. A finnországi tanulmányut tapasztalatai. (Előadó: Stolp Ödön gazdasági akadémiai tanár, a debreceni üzemtani tanszék tanára.)
2. Németországi kisgazdaságok a Rott-völgyben. (Előadó: Prack László dr. gazdasági akad. tanár.)
Budapest, 1925. február hó 22.

Székács Elemér s. k.,
a bizottság elnöke.

Egyről-másról.

A miniszterelnök a gazdahiteltől.

Bethlen István gróf miniszterelnök a nemzetgyűlés f. hó 18-iki ülésén a gazdasági rekonstrukció s az agrárhitel kérdésében alábbi nagysúlyu kijelentéseket tette:

A pénzügyi egyensúly hosszabb ideig fenn nem tartható, ha a gazdasági rekonstrukció nem sikerül. Elsősorban az agrárhitel kérdését kell valami módon előbbre vinni, mert itt jelentkeznek olyan bajok, amelyek elkerülése csak külföldi hitel nyújtása révén lehetséges. Hogy mennyire sürgős és fontos az ország szempontjából ennek a kérdésnek rendezése, rá kell mutatnom azokra a veszteségekre, amelyek a mezőgazdaságot érték a háborús és a román megszállás alatt folytatott rekvirálások, továbbá amiatt, hogy a gazdaságok tíz éven keresztül képtelenek voltak beruházott tőkéjüket, épületeiket, gépeiket stb. jókarban tartani s ezzel milliárdokra meő károkat szenvedtek.

Azt kell mondanom, hogy a háboru és az azután következett koronaromlás folytán az ország rendelkezésre álló forgótőkéjét vesztette el, azt, amely nélkül sem gazdálkodni, sem ipart üzni, sem kereskedni nem lehet. Hogy néhány számadatra mutassak rá: Magyarország a háboru alatt körülbelül kilencmilliárdot fektetett hadikölcsönbe. Ez ma hatszáz ezer aranykoronánál többet nem ér. A koronajáradék — és egyéb, koronára szóló állami címletek — a korona értékének pusztulása miatt teljesen elvesztettek, ami sokmilliárdos veszteséget jelent. A háboru előtt a csonka ország betétállománya körülbelül hárommilliárdra rugott; ma ez a betétállomány a nagybancokban nem több mint kettőszázötvenhárommillió aranykorona. Tehát forgótőkék teljes elpusztulásával állunk szemben, amit csak a termelés fokozásával leszünk képesek nem is egy vagy öt év, hanem sokkal hosszabb idő alatt pótolni. De ez egyúttal azt is jelenti, hogy amíg a termelők számára nem áll megfelelő tőke rendelkezésre, addig a kamatláb magassága, sajnos, indokolt lesz és csak abban a fokozatban fog esökkenni, ahogy a tőkét pótolni leszünk kénytelenek.

Első feladatunk erre az átmeneti időre mindent megtenni, hogy a külföldi tőkét akár rövid, akár hosszú lejáratu hitel formájában az ország felé vonzzuk, rájuk nézve kedvező befektetési alkalmakat nyújtsunk és olyan megállapodásokat kössünk, amelyek segítségével termelésünket emeljük. De éppen ennek a kérdésnek rendezése nagy nehézséget okoz. A hosszú lejáratu hitelszükséglet kielégítésére a háboru előtt rendelkezésre állott bizonyos fokig a belső piac, amely ma már egyáltalán nem, vagy csak csekély mértékben áll rendelkezésre, továbbá a külföldi államok közül Ausztria, Franciaország, Svájc, Anglia és Hollandia. Ezek közül Ausztria és Németország mai helyzetben nekünk nem nyújthat hitelt. Franciaország, hogy valutáját védje, természetszerűen a tőke-exportot lehetetlenné teszi. Svájc és Hollandiának a bizalma a koronára szóló jelzáloglevél-üzlettel szemben a korona értékvesztése miatt teljesen elveszett. Maradna a londoni és amerikai piac, aki azonban ezeknek a

Elsőrendű baltacim
és egyéb gazdasági, konyhakerti és virágmagvak
legjutányosabb beszerzési forrása a
Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete
Budapest, V., Alkotmány-utca 29. szám.

Rádió-készüléket
szállít, felszerel elsőrangú kivitelben
Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete
elektromos-osztálya, Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 29. szám.
Kérjen árajánlatot!

tőkegazdag országoknak gazdasági életét ismeri, tudja, hogy ezek az államok a jelzáloglevél-üzletet egyáltalán nem ismerik, a telekkönyvi institúció részben nincs is meg náluk. A jelzáloglevél-üzletnek azt a formáját, amely Magyarországon évtizedek óta szablonzerűen folyik, ott nem ismerik, nehezen is értik meg. Az angol és angolszász mentalitás erre az üzletre csodálatosképpen nincs beidegződve, mert az ottani mezőgazdasági hitelkérdés egész más formák között nyer megoldást. Sok nehézséggel kell tehát megküzdőnünk, sok, talán részben eredménytelen fáradozás is fog odaveszni, hogy Magyarország kielégítésére szoruló valóban nagy hitel-igényeit képes legyész fedezni.

Néhány számadatra kell rámutatnom: Magyarországon az utolsó öt-tíz évben évenként négyszázmillió jelzálogkölcson-bekebelezés történt ingatlanokra, a statisztika adatai szerint ebből kétszázmillió esett Csonka-Magyarországra és pedig kétharmadrészben földbirtokra, egyharmadrészben más épületekre.

Csonka-Magyarország jelzáloghitelszükséglete évenként százharminchérommillió aranykoronára rugott. Látszólag Csonka-Magyarország jelzáloghitelszükséglete nem olyan nagy, más momentumok ezt viszont nagyobbak tüntetik fel a felhozott számmal, mert nemcsak a gazdaságoknak folyamatosan tett modernizálásáról, hanem valóságos veszteséggőléről van szó. De vannak valóban elodázhatatlan szükségletei az országnak a hosszú lejáratu hitel szempontjából. Itt van a földreform finanszírozása. Keresztülvittünk egy földreformot, úgy hogy a finansziális rész lebonyolítása érdekében tulajdokaik semmi sem történt. Ha az állam, amely négyszázhuszezer hold körüli földet kapott vagyonváltásban, de a földbirtokosok, akik vagyonának tekintélyes része került kisajátításra a vagyonváltáson felül is, nem várhatnak és nagy méltánytalanság is volna, ha ezeknek a finanszirozása meg nem kezdődne abban a pillanatban, amint ez lehetséges. Mert ez annyit jelentene, hogy a magyar állam kényszerítené polgárait arra, hogy vagy kuponokat vágnak, vagy vagyonukat bérbeadván, maguk ne fruktifikálhassanak azt és vagyonukkal ne azt tehesék, amit akarnak. Ez az eljárás jogállamban nem felel meg.

Arra kell tehát törekednünk, hogy a földreform finanszirozását biztosítsuk. Meggyőződésünk szerint a vagyonváltásföldektől eltekintve a megváltott földek finanszirozása miatt 250-300 millió aranykoronára lesz szükség, olyan összegre, amelynek előteremtése a magyar kormányának még sok gondot fog okozni. Nem tűrhető tovább a földreformmal kapcsolatban az az állapot sem, hogy akik házhelyhez jutottak, éveken át ne legyenek képesek maguknak azon otthont építeni. Helyes-e az az eljárás, amely egyik kézzel házhelyet nyújt, a másikkal nem nyúl azok hóna alá, akik maguknak családi otthont akarnak teremteni. Alig hiszem, hogy ez a kérdés bizonyos hitelezések nélkül megoldható volna. Itt is a külföldre leszünk utalva.

Arról is gondoskodnunk kell, hogy a gazdák függetlenítsenek azoktól a csapadékvizonyoktól, amelyek a magyar föld termőképességét sok éven át kihasználhatatlanná teszik.

Lehetetlen tehát, hogy a kormány ne oldjon meg bizonyos *öntözési problémákat*, amelyekkel az ország termelését lényegesen fokozhatja. Ennek a megoldását is elő kell készíteni. Akár mi tesszük ezt, akár más, minden kormányának foglalkoznia kell ennek a kérdésnek a megoldásával, mert nélkülül nem lehet az országot olyan gazdasági helyzetbe hozni, amely lakossága szorgalmának és földje termékenységének megfelel.

Kérem a pénzügyi bizottság hozzájárulását ahhoz, hogy addig is, amíg a jelzáloglevelek külföldi elhelyezése lehetségesé válik, ami remélhetően nem vesz hosszú időt igénybe, a magyar állam már most kezdje meg a jelzáloglevelek összevásárlását a belföldi piacon abban a reményben, hogy azokat pár hónapon belül külföldön elhelyezni képesek. A pénz-

ügyi bizottság elvileg hozzájárult ehhez a kérdéshez. Ezzel kapcsolatban a magyar kormány részéről bizonyos lépések történtek a londoni piacon a jelzáloglevelek elhelyezése érdekében, ezeknek a részleteiről azonban, mivel a tárgyalások még nincsenek lezárva, konkrét nyilatkozatot nem tehetek. A tárgyalások rövid időn belül lezáródnak, a magyar kormány számára pár hónapon belül lehetőség nyílik a jelzálogleveleknek a londoni piacon való elhelyezésére.

Arról nem nyilatkozhat ma még, milyen összeg áll rendelkezésére a kormánynak a jelzáloglevelek összevásárlására.

Csupán a Devizaközpont és a jegy kibocsátó intézet likvidálására utal, de rendelkezésre állnak más olyan források is, amelyeket most névszerint nem óhajt megnevezni. A leghatározottabban megcáfolja azonban azt a hírt, mintha kényszerkölcsönről volna szó. Tekintélyes összegek állnak rendelkezésre a jelzáloglevelek összevásárlásának megkezdésére.

A megváltott földek finanszirozását sürgetőbb feladatnak tartja, mint a vagyonváltásföldek járadék-levél útján való finanszirozását. A magángazdaság, amelynek esetleg holnap be kell állítania üzemét, nem várhat. Különben sem hiszi, hogy a járadék-levél típusának bevezetése különös előnyt jelentene. Ez az angol és amerikai piacon épp olyan idegen forgalom, mint a jelzálog. Nem lát tehát olyan előnyt, amely szükségessé tenné ily jelzáloglevél-típus bevezetését.

Tény az, hogy bizonyos rendelkezések megtétele nélkül lehetetlen volna Magyarországon a hosszúlejáratu jelzáloghitel megoldása. Sok nehézséget okoz, hogy a földreform több helyen még nincs végrehajtva. Azokkal szemben, akik az OFB itéletének birtokában vannak, biztosítani kell, hogy beálljon a birtokkal való szabad rendelkezés már az itélet meghozatalakor. Olyan formában kívánja a kormány a kérdést megoldani, hogyha az OFB a birtokkal szemben még nem is folytatta le az eljárást, a birtok egy része itéletileg felszabadíttassék arra a célra, hogy a birtok sürgős hitelszükséglete kielégíthető legyen.

Az állami elővásárlási jogot is rendezzük. Ha ugyanis az állam elhalasztja az elővásárlási jog gyakorlását, akkor a hitelnyújtás nem találhatja meg azt a biztonságot, amelyre szüksége van. A polgári peres eljárást rendezzük a kérdést úgy, hogy az elővásárlási jogot bizonyos számu napon belül gyakorolni kell és azonnal készpénzben leteendő az az összeg, melynek lefizetésével az elővásárlás effektívé válik. A nyolc százalékon felüli kamatszédés tilalmára és a bekebelezési illetékek szabályozása dolgában az igazságügyminiszter legközelebb törvényjavaslatot és rendeletet ad ki. Azt kérjük, miért nem rendeztük ezeket a kérdéseket eddig? Azért, mert hiába rendeztük volna, nem volt meg az előfeltétel a másik oldalon arra, hogy hosszú lejáratu hitelhez juthasson az ország. Az tehát csak egy platonikus rendezés lett volna. A gazdasági ujjáépítés másik pillére a beruházás az iparnál és a kereskedelemnél. Olyan beruházási programjának kell lenni az országnak, amely egyfelől produktív beruházást jelent az állam és a közgazdaság szempontjából, másfelől átmenetileg átsegíti az ipart azokon a nehézségeken, amelyekkel a szanálás folytán meg kell küzdenie.

A kormány a második költségvetési felében előálló feleslegeket, amelyek remélhetőleg lényegesen emelkedni fognak, *beruházásokra fogja fordítani*. Ez nem túlzott optimizmus, hanem reális számításokon alapul. Dolgozzunk együttesen s küszöböljük ki azokat a gyakran hajuknál fogva ideráncigált politikai kérdéseket, amelyek csak arra valók, hogy ebben az országban a munkának a folytonosságát bizonytalanná tegyék, kifelé pedig ennek az országnak a hitelét rontsák. Törekedjünk egységre, munkálkodjunk együtt azokkal a férfakkal, akik a Népszövetség részéről szeretettel támogatták ezt az országot s ezen az uton haladva, előre fogjuk vinni az ország gazdasági megerősödését.

Mindaz, amit Bethlen István gróf a mezőgazdasági hitel szükségességéről mondott, a mi régi panaszainknak és követeléseinknek megértő visszhangja. A miniszterelnök indoklását a hitel sürgős és szükséges volta mellett szöröl-szóra aláírjuk, amde a hitelre, akárcsak a megtermékenyítő esőre vagy a közö gazdaközönset ezeknél a megcáfolhatatlan, mindanyjunk által átértett és minmagunkon kipróbált érveknél, valamint a jól ismert akadályok felsorolásánál jobban érdekli a megoldás módja s a genfi tárgyalásoknak e tekintetben kivívott eredménye.

A miniszterelnök elsősorban a földreform pénzügyi megoldásának és lebonyolításának kérdéséről beszélt s az erre szükséges összeget 300 millió aranykoronában jelölte meg. Ha számításba vesszük, hogy az OFB tervei szerint a vagyonváltásföldeken kívül mintegy egymillió kat. hold földreform céljára való felhasználásáról, tehát új tulajdonosok kezére való juttatásáról s természetesen nagyobb részben eleven- és holtleltárral való teljes felszereléséről van szó, az előirányzott összeget inkább alacsonyabbnak mondhatnók, mintsem elegendőnek. Nem is szólva arról, amit pedig a miniszterelnök nagyon helyesen emelt ki fontos szociális szükséglet gyanánt, hogy a házhelyhez juttatottaknak családi otthon létesítésére is úfódot kell adni, ami további nagy hitelszükségletet jelent. Minderre Bethlen István gróf egyelőre maga sem tud feledezetet s amíg a külföldre utal, mint hitelforrásra, bizonyára maga van legjobban tisztában mindazokkal a nehézségekkel, amelyek e súlyos, a kör négyzsógesítésével határos problémák kielégítő megoldásának útjában állanak.

Amit azután a miniszterelnök fentebb ismertetett beszéde a mezőgazdaság beruházási és üzemi hitelszükségleteinek ideiglenes kielégítésére vonatkozólag mond, genfi útja legfontosabb és mindenesetre nagyon örvendetes vívmányának tekinthető. A Népszövetség pénzügyi bizottsága lényegileg arra adott felhatalmazást a kormánynak, hogy addig is, míg zálogleveleknek vagy egyéb típusú földkölcsonkötvényeknek külföldi pénzpiacokon való elhelyezése lehetséges lesz, egyes rendelkezésre álló alapokból vásárolhasson fel itthon ilyen zálogleveleket vagy kölcsonkötvényeket, melyeknek pár hónap múlva külföldön való elhelyezhetését a miniszterelnök biztosra veszi. Sajnos, arra nézve semmi adatot sem kaptunk, hogy milyen összeg erejéig élhet a kormány ezzel a felhatalmazással, vagyis, hogy a mezőgazdasági hitelszükségletek mily mértékű kielégítéséről lehet rövidesen szó. Kár továbbá, hogy egyelőre az is teljes homályban marad, minő szervezettek és intézmények útján tervezi a kormány a mezőgazdasági hitelszükségletek kielégítésének megkezdését. Nézetünk szerint bár minden monopóliumot elvből ellenzünk, itt elsősorban a mezőgazdasági jellegű s a gazdaérdekeltséget felölő intézeteket kell számításba venni és semmi esetre sem szabad megengedni, hogy amit a kormánynak Genfben a lehetőleg olcsóbb hitel biztosítására sikerült elérnie a révén, mindaz elveszzen a maguknak busás kamatkülönbözetet felszámító bankok vámján. Nem képzeltető jobb és teljesebb biztosíték a magyar földnél, semmi szükség sines tehát a bankok drága jóállására: a földolog, hogy a gazda minél kedvezőbb feltételek mellett s minél olcsóbb kölcsönt kaphasson, még pedig lehetőleg a saját hitelszervezetei útján, melyekre nyugodtan rá lehet a kölcsönök felhasználásának ellenőrzését is bízni.

Ami már most a mezőgazdasági hitelszükségletek gyors és méltányos kielégítésének nem pénzügyi, hanem jogi előfeltételeit illeti, a miniszterelnök ajkáról elhangzott nyilatkozat csak megismétli azt, amit erre nézve már a földművelésügyi, pénzügyi és igazságügyi miniszterek mondtak. Ezekre vonatkozólag csak két megjegyzésre szorítokunk. Az egyik az, hogy legteljesebb biztonságot minden esetre a teljes szabadság nyújt, tehát elsőrendű országos érdek, hogy a biztonságot s a hitelezők megnyugvását zavaró körülmények mielőbb kiküszöböltsenek s hogy a földreform az érvényben

FORDSON-TRAKTOR **AUTORIZÁLT KÉPVISELŐJE: HALTENBERGER VILMOS** **SZÁNT, HAJT, VONTAT petróleummal**
 445 **legelőbb gazdasági erőgép. A világon páratlanul elterjedve. Elsőrendű termelőik a legnagyobb gazdaságokból.**
 Budapest, VI., Nagymező-utca 19. Telefon: Sörgönyöm: 66-15. Fordson Budapest
 Fordson-traktor prompt kapható

VETŐGÉP BORPRÉS MORZSOLÓ **DEBRECZENI MEZŐGAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**
 Elődíró iroda:
 Budapest, VI., Berlini-tér 2. szám.
 Kereskedelmi öntvények

lévő törvényes rendelkezéseknek megfelelően a folyó év végéig lezárassék. Második észrevételünk pedig azokra a kormány által tervbevett rendelkezésekre vonatkozik, melyeknek szövegét január hó utolsó előtti napján kapta meg az OMGE véleményezés céljából. A magunk részéről a tervezett rendelkezésekben számos hiányt találtunk, egyes pontokra vonatkozólag pedig az ügy és a kedvező megoldás érdekében álló módosító javaslatunk volt. Mindezeket és egyéb, a kormány tervezetében nem érintett, de szerintünk igen fontos kérdésre vonatkozó javaslatunkat a múlt hét közepén illetékes helyre juttattuk s a kormány ígérete szerint már a jövő hét folyamán alkalmunk lesz az észrevételeink figyelembevételével kidolgozott végleges szöveg megvitására. A miniszterelnök határozott nyilatkozata után reméljük, hogy a teendő kormányintézkedések valóban olyanok lesznek, melyek a mindnyájunk szeme előtt lebegő országos célt szolgálják s végre-valahára lehetővé teszik, hogy a mezőgazdaság égetően sürős hitelszükségletei kielégíthessenek.

Vármegyék az állattenyésztés szolgálatában.

Ismételten hangsúlyoztuk már, hogy a vármegyei közigazgatás korszerű tevékenysége és feladata nem merülhet ki az adminisztráció jobb-rosszabb elvégzésében, hanem a vármegye gazdasági életének és gazdasági viszonyainak alapos ismerete mellett a gazdasági kérdésekkel az eddigénél fokozottabb mértékben kell foglalkoznia és különösen az ország legfőbb megélhetési alapját képező mezőgazdaság érdekében a többi tényezővel karöltve munkálkodnia kell. A vármegyei közigazgatás gazdasági irányú működése annyiból egyre jelentőségesebb lesz, mert az állam nehéz pénzügyi helyzete mellett a központi szervezet munkaképessége és áldozási lehetősége egyre csökken, amit a visszafejlődés elkerülése érdekében új erőket, új tényezőket kell pótolni. Így különösen az állattenyésztés szolgálatát és fejlesztését érdekében a múltban az állam által végzett munka egy részét zentral a társadalomnak kell magára vállalnia, sőt ha a többi ország állattenyésztésével szemben versenyképesek akarunk maradni, akkor még új feladatokat is kell kitűznie. Minthogy pedig nálunk a történelmi tradíciók folytán a gazdasági élet is jórészt a vármegyei egységek szerint tagozódik és annak irányítására és szervezésére elsősorban vármegyei szervek hivatottak: az a fontos feladat vár a vármegyei közigazgatásra, hogy ennek az új irányú társadalmi munkának megszervezésében közreműködjen és azt úgy erkölcsileg, mint lehetőleg anyagilag is támogassa.

Ezért nagy örömmel értesülünk arról, hogy két vármegye vezető tényezői átértékelték már ezt a fontos hivatásukat és a közelmúltban beszédes tettekkel siettek a minőségi téren általában sokfelé sajnálatos visszaesést mutató állattenyésztés szolgálatára. Amint lapunk mai számában máshol részletesen beszámolunk, Tolna vármegye alispánja, Ery Márton dr. mozgalmat indított a bonyhádi szarvasmarhatenyésztés fejlesztése érdekében végzett munka további kiépítése és hatványozása, valamint a Tolnamási lótenyésztő szövetkezet által kifejtett értékes tevékenység fokozása céljából. A siker érdekében nemcsak messzemenő erkölcsi támogatásáról biztosította a több irányban új és korszerű munka kifejtésére vállalkozó Tolnavármegyei Gazdasági Egyesületet, hanem a rendelkezésre álló forrásokból olyan jelentős anyagi eszközök átengedését is megígérte az állattenyésztés fejlesztése érdekében kifejtendő társadalmi munka céljaira, amelyek a megindulás nehézségein átsegítik és azt a siker jogos kilátásaival kecsegtetik.

Ez azonban csak egyik beszédes tünete annak a meleg érdeklődésnek és lelkes támogatásnak, amelyben Tolna vármegye közigazgatása a vármegye gazdasági életét és különösen annak értékes állattenyésztését egyébként is részesíti. A bonyhádi és tolnamási állattenyésztési vándorgyűlések alkalmával az OMGE számos tagjának alkalmá nyílott a

helyszínen tapasztalni, hogy a vármegyei közigazgatás minden tényezője és különösen az ottani érdekes járási főszolgabírák mennyire tisztában vannak az állattenyésztés időszerű kérdéseivel és mennyire szívükön hordják a haladás szolgálatában álló tervek sikerét.

Hasonló megértő támogatás híreről értesülünk Sopron vármegyéből is, ahol elhatározta a vármegye, hogy külön állattenyésztési alapot létesít, amelyből a községeket elsősorban apaállatok beszerzésénél segélyben fogja részesíteni. Amennyire Wolf Lajos sopronvármegyei alispánnak jeles képességeit és az állattenyésztés iránti szeretetét ismerjük, biztosra vesszük, hogy ebben még nem merül ki a vármegyének az állattenyésztés érdekében kifejtendő munkássága és meghozott áldozata. Sopron megye magas fokozott állattenyésztése valóban megérdemli, hogy minőségi javítása érdekében messzebbmenő, rendszeres és céltudatos tenyésztői munka induljon meg, amely szintén reá lesz utalva a törvényhatóság erkölcsi és anyagi támogatására.

Biztosra vesszük, hogy a most külön megemlített tolna- és sopronmegyei példák nem egyedülállók, hanem az ország más vármegyéiben is egy- vagy más irányban lépéseket tesz és áldozatokat hoz a vármegyei közigazgatás az állattenyésztés fejlesztése érdekében, csak hogy ezekről a nagy nyilvánosság még nem értesült. De reméljük, hogy mindenütt ott, ahol ilyen irányban érdemleges lépések még nem történtek és az állattenyésztés haladását szolgáló társadalmi munka alapjait még nem rakták le, igyekezni fog a vármegyei közigazgatás módját és eszközeit találni a felhozott buzdító példák követésére, sőt — amit tiszta szívből kívánunk — tul-szárnyalására.

NÖVÉNYTERMESZTÉS ÉS MÜTRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Gyárfás József.

A talaj foszforsav- és kálitrágya- szükségletének meghatározása a Neubauer-féle eljárás alapján.

Amióta Liebig 1840-ben megállapította, hogy a növény fejlődéséhez az ásványi anyagok nélkülözhetetlenek, különböző eljárásokat javasoltak a talajban levő táplálépanyagok mennyiségének megállapítására, illetve a talaj trágyaszükségletének meghatározására. Ezek a módszerek két csoportba oszthatók: az egyik a talaj vagy növény kémiai elemzése útján, a másik tenyészedény-, vagy szabadföldi kísérletek segítségével iparkodott a célt elérni.*) Kémiai elemzés sósav, salétromsav, oxálsav, szén-sav és gőz igénybevételével dolgozott. Ezek a hatóanyagok azonban mégsem alkalmasak a növény által felvehető táplálépanyagmennyiség kimutatására s így gyakorlati haszna a vegyelemzésnek nincsen.**)

Wagner (I.) más módszerrel próbálkozott. „Átlagos” rétegszéná tömeganalízise útján összefüggést keresett a széná ásványi anyagtartalma s a talajban levő ásványi anyagtartalom között. Ha a széná szárazanyagának minimális káliumtartalma 2%, foszforsav-tartalma 0.7% és mésztartalma 0.5%, akkor szerinte a talaj fenti tápanyagokban bővelkedik s trágyázásra nincs szükség. Eljárását később többen bírálták felül

*) Biológiai úton is megkísérelték a talaj trágyaszükségletét megállapítani. Hazánkban legelőnek Herke Sándor: I. cikkét: A talaj foszforsavszükségletének megállapítása. „Köztelek” 1918., 1361. old.

**) Ez ilyen ridegen nem állhat meg; I. Herke Sándor: Mit tudhat meg a gyakorlati gazda talajának vegyvizsgálatából? „Köztelek” 1917., 1572. old.

I. D. L. G. munkái 96. és 162. füzet, 1900.

s míg Hoffmann (II.) helyesnek találta, addig Remy (III.) és Hasselhoff (IV.) ellene nyilatkoztak.

Általában azt mondhatjuk, hogy a Wagner-féle eljárás segítségével nagyjából megállapítható a talaj táplálépanyagszükséglete, de még csak relatív pontos eredmény sem érhető el. Hoffmann (V.) később tapasztalata elemzésével próbálkozott, de eredményei még Wagnerénél is bizonytalanabbak. Más kutatók talaj- és növényelemzések összehasonlításával próbálkoztak, de ez sem vezetett sikerre.

Áttérve a másik kísérleti csoportra, a vegetációs kísérletekre, megkülönböztethetünk tenyészedenyikísérleteket és szabadföldi trágyázási kísérleteket. E kettő közé sorolhatjuk azokat, melyek földbe sülyesztett tenyészedenyek, vagy falazott földparcellák segítségével történtek. Tenyészedenyikísérletre 5–30 kg. földdel megtöltött edény szolgál. A földbe a kérdéses műtrágyákat bekeverik és azután valami fajta maggal bevetik. A talaj víztartalmát mérés nyomán az optimumon tartják. A vegetációs idő elmúltával a növényeket learatják s pontosan lemérik. Ez az eljárás ugyan hosszadalmas és pontos munkát kíván, tudományos szempontból értékes, de a gyakorlatnak közvetlenül nem nagy haszna van belőle, mert a termelési tényezők tenyészedenyikísérleteknél nagyon különböznek a gyakorlatiaktól.

Másképp áll a dolog a szabadföldi kísérleteknél. Ezek eredményei, ha a kísérlet beállítása megfelelően történt, közvetlenül is alkalmazhatók a gyakorlatban. Nagy hátrányuk, hogy nehéz pontos eredményt elérni a számtalan ismeretlen idegen behatás következtében, mely az ilyen kísérletet érheti. Egy másik hátránya, hogy meglehetősen költséges, hosszabb időt vesz igénybe, eredményt legjobb esetben egy vegetációs idő befejezte után, de többnyire csak évek múlva kaphatunk. Míg ezeknél a kísérleteknél a növények teljes kifejlődését és beérését várták be, Greisenegger (V.) és Vorbuchner (VI.) egy más eljárást követtek. Abból indulva ki, hogy a növények már fejlődésük kezdetén is nagyobb mennyiségű táplálépanyagot vesznek fel, kevés földbe, aránylag sok árpamagot vetettek el (50 gr. magot 100 gr. földbe). A növényeket, optimális fejlődési lehetőségeket megadva, arra készítették, hogy rövid idő alatt mindazt a táplálépanyagmennyiséget felvegyék, amit 100 gr. föld nyújthatott. Amint a növénykéken táplálépanyaghiányt észleltek, különböző fajtájú és mennyiségű táplálépanyaggal trágyázták meg az edényeket s a növények további fejlődéséből következtettek a talaj táplálépanyag-szükségletére.

Neubauer (VII.) emlékül, hogy fenti eljárást ismerte volna, egy hasonló módszert dolgozott ki. Ő is sok magot (rozst) vet kevés földbe és már 14–18 nap múlva vizsgálja meg a növényeket. A vegyelemzés útján talált foszforsav- és káliumtartalomtól következtet a talaj trágyaszükségletére. Ez az eljárás tulajdonképpen kombinációja az előbbieknél. A növény itt az oldószer szerepét tölti be és a megfigyelő a növénytömeg elemzése útján állapítja meg, hogy milyen mennyiségben van oldható és a növény által felvehető foszforsav és káli a talajban. Nagy vonásokban az eljárás menete a következő: 11–12 cm. átmérőjű és 7 cm. magasságú, kerek üveghengerekbe elültetnek 100 gr. földbe, melyet előzőleg 50 gr. kvarehomokkal kevertek össze 100 rozsszemet. Hogy a talaj tulságos párolgási veszteségét és eliszaposodását elkerüljék, 250 gr. homokkal fődik le és azután 80 gr. vizet öntenek hozzá. Az edényt üveglappal takarják le, szobahőmérsékleten tartják s gondoskodnak arról, hogy víztartalma mindig egyforma maradjon. 14–18 nap múlva learatják a növényeket és a Neubauer-módszer alapján megadják a

I. D. L. G. közleményei, 1913., 650. old.

III. D. L. G. közleményei, 1911., 615. old.

IV. D. L. G. évkönyv, 1923., 131. old.

V. D. L. G. közleményei, 1917., 679. old.

VI. Osztrák-Magyar Cukoripari és Mezőgazdasági Lap, 1918., 231. old.

VII. Növénytaplálási és trágyázási közlemények. A. 1923., 329. old.

WD-TRAKTOR

VEZÉRKÉPVISELET:

„LIGO” R.-T.
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 31.
TELEFON: 184-11

Sürgönyeim: LIGORT, BUDAPEST

KERESKES ÉS TANKRENDSZERŰ

25 ÉS 50 LŐERŐS **TRAKTOROK**
80 LŐERŐS **MOTOREKÉK**
SZÁNTÁSRA VONTATÁSRA HAJTÁSRA
NEHÉZ TALAJOKRA IS EGYARÁNT ALKALMAS
TARTÓS, ÜZEMBITŐS NÉMET GYÁRTMÁNY
PÓTALKATRÉSZEK JAVÍTÁSOK
1752

WD

MÉSZNITROGÉN

17–19% nitrogéntartalommal, a legjobb és legolcsóbb légenyműtrágya. Kelézősek és kapások, valamint szőlő stb. trágyázására kiválóan alkalmas. Gyártja:

NITROGÉN MÜTRÁGYA ÉS VEGYIIPAR R.-T.

TELEFON: 106-19, 151-79. BUDAPEST, V., JÓZSEF-TÉR I. Távirat NITROGÉN

Világítás és hegesztés céljaira prima szemcsés, pormentes **KARBID** ugyanott kapható.

vegyelemzéseket. Ha a növényké 8 milligramm foszforsavat és 24 milligramm káliót fölvettek, akkor a talajban ezek a táplálóanyagok nem hiányoznak.

A legtöbb németországi kísérleti és vegyvizsgáló állomás végzett ilyen kísérleteket s eredményeik elég egyöntetűek. Kipróbálás alatt van az eljárás dániai és stockholmi intézetekben. Nem állithatom, hogy ez az eljárás tökéletes, de az eddigiek közül még ez felel meg a legjobban. Kritikai tárgyalását más alkalomra halasztom. Nem tartom időszerűnek Neubauer eredményeit e helyen részletesen közlenni, csupán egy statisztikai kísérlet elemzését közlöm, melyet Lauchstädtben végzett. A trágyázási rendszer már husz év óta állandó. Istállótrágyát minden második évben adnak.

	Káli milligramm	Foszforsav milligramm
1. Istállótrágya + teljes műtrágyázás	53.8	18.7
2. " + nitrogén + foszforsav	30.5	17.2
3. " + " + káli	47.8	7.5
4. Istállótrágya	31.2	7.3
5. Teljes műtrágya	29.5	13.2
6. Nitrogén + foszforsav	17.1	19.2
7. Nitrogén + káli	48.6	4.2
8. Trágyázatlan	19.9	4.5

Az eljárás nagy előnye, hogy csak négy hét szükséges hozzá s az időjárástól teljesen független. Ajánlatos volna, ha a hazai kísérletiügyi intézeteink is kipróbálnák, mert segítségével talán értékes felvilágosítással láthatnák el a gazdaközönséget a talajok trágyaszükségletét illetően.

Balatonszemes Langhard Viktor.

A Neubauer-féle eljárást ismerem és vele az Orsz. M. Kir. Növénytermelési Kísérleti Állomás foglalkozik is. Hogy eddig a magyar gazdaközönség figyelmét reá fel nem hívtam, tettem azért, mert időfelöltésnek tartottam. Előbb kísérleti anyagot szándékom gyűjteni és csak azután mondhatok majd birálót.

Tulzott reménykedések megelőzése végett azonban már most kívánok arra rámutatni, hogy a német szakírók közül a Neubauer-féle eljárás feltétlen használhatóságában kételkedők is akadnak, mint a többek között E. A. Mitscherlich dr. a nemrég megjelent következő munkájában: „Die Bestimmung des Düngerbedürfnisses des Bodens, Berlin, Paul Parey, 1924.“ Nem is valószínű, hogy a Neubauer-féle vagy hasonló eljárásokkal talajaink trágyaszükségletét feltétlen megbízhatósággal megállapítani lehetne. Hogy miért nem, ennek okát részletesen kifejtani itt nincs helyem, megtette azt — legalább a foszforsavra vonatkozóan — Herke Sándor, az Orsz. M. Kir. Növénytermelési Kísérleti Állomás dolgozói közül a következőben: „A talaj foszforsavszükségletének megállapítása“, amely munka a Kísérletiügyi Közlemények XIX. (1916. évi) kötetében jelent meg.

Ezzel szemben nem mondom, hogy Neubauer eljárása a talajok trágyaszükségletének megítélésénél esetleg bizonyos támaszpontokat nem fog nyújtani. Sőt lehetségesnek tartom, hogy talán éppen a mi viszonyaink közt fog több-kevesebb utmutatást a magyar gazdának a trágyázásban mégis adhatni. Minderről azonban még korainak tartom a bővebb nyilatkozást. Majd annakidején erre a kérdésre még visszatérek.

GAZDASÁGI ROVARTAN.

Rovatvezető: Jablonowski József.

Az 1924—1925. évi pocok-(egér-)járás vége?

Személyes tapasztalatból és szóbeli értesítésekből látom, hogy az 1924—1925. évi téli pocok-(egér-)járásnak a szokott módon már végéhez közeledünk.

Sok helyen már nincs pocok; némely helyen azonban még van: a nagy tömegnek megvan talán a negyede! Azt szemmel látom, hogy némely búzában ugyancsak akad elvélve egy-egy patkány nagyságu, tehát életrevalóságának teljes erejében levő vén pocok. Ez tehát azt jelenti, hogy a baj magjáról és a legközelebbi — talán már az 1925. év őszén, vagy talán csak 2—3 évvel később ránk köszöntő — pocokjárásról most is gondoskodik a maga rendje-módja szerint az anyatermészet.

Mit tegyünk tehát most? Azt, ami mellett több mint 20 éve szónoklok és amiért bizony vederszámra fogyasztottam a tintát!

Most, március végéig, semmit se tegyünk, vagy legfeljebb a gyanus helyeken (lucernásokban, réten, őszi vetésben), ahol sok a pocoklyuk és amelyről nem vagyunk biztosak, hogy van-e, nincs-e lakója, de a legrosszabbjából és a gyanusabbjából ám 60—80 négyszöglet fogasoltassunk, vagy ha vetésről van szó, tiprassunk be, hogy ott azután estére az összes pocoklyuk be legyen tömve. Másnap délelőtt, de később is, meglátjuk, hogy van-e még pocok? Mert akkor, ha van, a lyukak egyrésze, a lakottak, ismét nyitva lesznek: bejárójukban pedig lesz friss nyom (zöld növény, friss ürülék). Ez tehát azt fogja jelenteni, hogy a pocok magja, a jövő pocokjárás anyja, még földünkön van! Ezt a pocokot március végén, de legkésőbb április elején ki kell irtani az összes gazdaságokban. Eszerint irtandó minden nevű takarmányosban, minden kaszálón, minden vetéstáblán addig, amíg a növe, emelkedő növényzet a pocoktanyákat teljesen el nem lepi és az emberre nézve nem teszi azokat nehezen feltalálhatókká.

Az ilyen, még lakott tanyán ismét be kell egy napra taposni az összes lyukakat és másnap ki kell irtani a lakott (nyitott) lyukban levő pocokot. Erre elsősorban jó a széndiszulfid (szénkéreg), mert az akkor semmi esetre sem drága, még abban az esetben sem, ha az ára métermázsánként 1.2 millió K. is. Egy pocoklyukba csak 5 gramm kell és ha most tavasszal, a tömeges pocokjárás végén, egy-egy holdon legrosszabb esetben 50—60 lakott pocoklyuk volna, akkor az összes lyukhoz szükséges szénkéreg ára 3600 K. Ezt a tavaszi pocokirtást pedig halaszthatatlanul el kell végezni, ha nem akarjuk, hogy akár az aratás elődelén, akár ismét ősszel olyan csapás és olyan nagy izgalom érjen bennünket, amint az 1924—25. télen!

Ezt a tavaszi irtást persze az utak mentén, a töltéseken, az árokpartokon, valamint minden parlagon el kell végezni, hogy ott se maradjon az újabb veszedelem magja.

Ez történeljé nyáron is, amikor a lucerna- és herekaszáláskor 8—10 napra felszabadul a tarló s ugyanezt végezzük el aratáskor is, ha a pocokok némely jókedvű része már új kenyéren tartja lakodalmát a kepék és a keresztek alatt.

A tarlók buktatása és majd felszántásuk után szintén utána kell nézni, hogy a tisztán tartott szántásról elhúzódó pocok, amelyet a hant vagy oda nem nyomott, vagy az eke vasa nem hasított ketté, ne maradjon békében a szántás szélén, hanem vesszen oda rögtön az is!

Ha pedig már nyáron, vagy a nyár végén jó kosztra összeverődik a pocok a répában, legyen az takarmány- vagy cukorrépa és a répa husos belsejében rendezkedik be kosztra is és lakásra is, irtsuk ki a fenti módon itt is.

Ez bizony sok munka és sok gondolkodni való is, de csak annak, akit az Ursten nem gondolkodó lénynek teremtett, hanem aki csak amugy, maga sem tudja, hogyan lett! Pedig ez a tavaszi és a nyári kis-, tehát mindenkor csekély költségű irtás megment keserves és hiábavaló nagy őszi irtástól, továbbá a még nagyobb téli károktól és a hónapokon át marcangoló lelki kinoktól; hogy mi lesz? Arról pedig ne essék panasz, hogy a nagy gazdaság nem tehet a pocok ellen semmit, mert a körülötte

levő s egyre szintén pocokmódra szaporodó törpe birtokon megsokasodó pocok (egér) csak bebetör és beözönlik az uradalomnak nagy táblájába. Be, az szent igaz! De a résen levő gazda s az ébren tartott eselődése ugyancsak elkaphatja ezt a betörőt, még mielőtt csak tanyáját alaposan megvetethné!

Gazda uraim, tehát többet ésszel, mint nem tudom mi csoda nevű foszforral, vagy egyéb nagy garral hirdetett és valakire feltétlenül beváló „növényvédelmi szerrel“!

Jablonowski József.

ÁLLATEGÉSZSÉGÜGY.

Rovatvezető: Ruzsya Ferenc dr.

Az ujszülött malacok kóli-vérhasa.*)

A sertésenyésztésnek nagy ellensége az a sok betegség, amelyek a sertést már zsenge szopós kora óta veszélyeztetik s amelyek iránt a sertés szervezeténél fogva nagyon fogékony. Bár a sertésnek szaporasága, a betegségek iránti fogékonyságából eredő veszteségeket valamennyire kiegyenlíti, vannak mégis betegségek, melyek a sertésenyésztést teljesen megbéníthatják. Ilyen baj a malacok kóliacillizisa, vagy kóli-vérhasa, mely az ujszülött malacok között 60—70%-os elhullásokat okozva, még azzal is tetézi a gazda elkeseredését, hogy egyszer felépve a következő elletési időnyben is újra jelentkezik, úgy hogy miatta a rendszeres malacnevelés teljesen lehetetlenné válik.

A betegség az utóbbi időben igen gyakran kerül észlelésre, amit az is igazol, hogy a vezetésem alatt álló kórbontani intézetben az utóbbi négy év alatt 43 ízben állapítottuk meg, minthogy pedig az eseteknek csakugyan kis része jut itt vizsgálatra, ez arra enged következtetni, hogy a betegség jelentékeny károkat okoz az országban.

A külföldi és a hazai irodalom sokat foglalkozik napjainkban a háziállatok ujszülöttjeinek betegségeivel, a malacok ezen bajjáról azonban mégis kevés szó esik úgy, hogy Sachweh***) idevonatkozó dolgozatán és Glässer, majd újabban Pfeiler a sertés betegségeivel foglalkozó könyvén kívül, alig találunk róla részletes ismertetést, mert a nagyobb szak- és tankönyveink is csak összefoglalóan vonatkoztatják a sertésre azokat az ismereteket, melyekkel egyéb állatok hasonló betegségeiről ezidőszertint rendelkezünk.

A betegség egészséges és rendszeren tartott anyakocák normálisan elletett, jól fejlett malacoknál a születést követő 2—3-ik napon jelentkezik abban, hogy a malacok a szopást abbanhagyják, bagyvadnak, remegnek, összebujnak és hig, sárgaszínű bélsort ürítenek. E tünetek közben csakhamar elpusztulnak, de éppenséggel nem ritkák azok az esetek sem, hogy a malacok elhullanak anélkül is, hogy kóros tüneteket mutattak volna, ami különösen az első 24 órában belül áldozatul esett állatoknál fordul elő. Általában véve az a tapasztalat, hogy egyidőben történő ellések esetén, ha a malac a 8 napos kort eléri, úgy rendszerint életben marad, míg ha az ellések hosszabb ideig húzódnak el, úgy hogy a betegség folyton újból mutatkozik az időközben született malacokon, úgy kivételesen idősebb, nevezetesen 14—20 napos állatok is megbetegszenek. Az idősebb malac egyébként hosszabb ideig betegeskedik, mint az ujszülött és itt főleg a hasmenés tüneteinek állnak előtérben. A fajta szempontjából nem észlelték a betegség lefolyásában eltéréseket, azt ellenben már több ízben megfigyelték, hogy amíg az uradalom

*) Előadott az OMÁE-nek múlt évi október hó 14-én tartott szakülésén.

Lapunk szük kerete és a cikkanyag tulhalmozódása következtében csak most közölhetjük. Szerk.

**) Sachweh: Beiträge zur Aetiologie der Nabelinfektion der Ferkel u. ihre Behandlung. (Deutsche Tierärztliche Wochenschrift. 1921.)

CHINOIN gyógyszer- és vegyszertári termékek gyára r.-t. **UJPEST** Mezőgazdasági osztály
 Telefon: 163—36, 133—54, 85—30

Rovarkártevők ellen GYÜMÖLCSFÁIT még rügyfakadás előtt védje meg!

ENDA-permetezés lombhullás után kezdhető.

A vértetű terjedését meggátolja: **ALMOLA** Minden sebhelyet be kell tapasztani!

Mezel egér irtására: **ARVALIN** foszforpirula.

malacai tanyán, egészséges...
 A bont...
 bélien su...
 fertőz...
 zsinór...
 esetbe...
 Némets...
 a hazai...
 szerint...
 gyulladás...
 általam...
 belek elh...
 nek meg...
 lehetett...
 a köldök...
 itélve, a...
 természet...
 a köldök...
 közt azon...
 mája a fe...
 Sokkal...
 mikor tő...
 születés...
 telepnek...
 Tekintet...
 szében n...
 vezetés...
 szerinte...
 is, hogy...
 magukat...
 magzati...
 anya vé...
 zaiba. A...
 ban azért...
 már olyan...
 meg s oly...
 nak, hogy...
 alig néh...
 kóros el...
 ellene sz...
 elvétel...
 és a mal...
 ellentmond...
 ha a beteg...
 ugy eseten...
 a malacok...
 elvétel...
 bekövetke...
 belüli fert...
 a fertőz...
 vetetlen...
 zart méhen...
 mők hatá...
 Bármik...
 zés, avé...
 hogy a m...
 rábban m...
 inkább alk...
 A beteg...
 vagy pass...
 passzív im...
 állapotok...
 szérumos...
 eredmény...
 lomban lev...
 respondáln...
 jével s így...
 nak nem s...
 vezetet él...
 normális...
 hetne érni...
 A malac...
 kitenyészt...
 emulziót sz...

malacai halomra pusztultak, addig az ugyanazon a tanyán, de külön ólakban tartott cselédségi malacok egészségesek maradtak.

A boncolás a jól kifejezett esetekben a vékonybélben súlyos elhalásos gyulladást és általános vérfertőzésre utaló eltéréseket állapít meg, a köldökzsinór megbetegedése ellenben csak a legtrikább esetben mutatható ki, ami jelentékeny különbség a Németországban *Sachweh* által észlelt kóli-szepezs és a hazai kóli-bacillózis közt. Amíg ugyanis *Sachweh* szerint a kóli-szepezs a köldökerek egyes-gényes gyulladása a legszembetűnőbb jelenség, addig az általam észlelt esetekben a legsúlyosabb elváltozás a belek elhalásos gyulladása volt s mivel a köldök ereinek megbetegedését még szövettani vizsgálattal sem lehetett kimutatni, ez amellől szól, hogy a fertőzés nem a köldökön át, hanem a súlyos bélbeli eltérésekből itélve, a szájon és a bélsatornán át történik. Ez természetesen nem zárja ki azt, hogy alkalomadtán a köldökön át nem létesülhetne a fertőzés, viszonyaink közt azonban, ugylátszik, ez kevésbé gyakori formája a fertőzésnek.

Sokkal nehezebben eldönthető kérdés az, hogy mikor történik a fertőzés; nevezetesen vajjon a születés után vagy már a méhen belüli életben telepednek e meg a baktériumok a malacok testében. Tekintettel arra, hogy a kóli-bacillusok a szabad természetben mindenfelé és az egészséges állatok szervezetében is, nevezetesen a bélsatornában, rendszerint előfordulnak, megvan minden lehetősége annak is, hogy a malacok már a születés előtt fertőzzék magukat, pl. a fertőzött magzatvíz lenyelése vagy a magzati vérkeringés útján, mely utóbbi esetben az anya véreben keringő baktériumok jutnának a magzatba. A méhen belüli fertőzés lehetőségére elsősorban azért kell gondolni, mert sokszor a malacok már olyan rövid idővel a születés után betegszenek meg s olyan súlyos anatómiai változásokat mutatnak, hogy szinte lehetetlennek tűnik, hogy az alig néhány órát kitevő méhenkülvüli életben a kóros elváltozások létrejöhetnek volna. Viszont ellene szól a méhenbelüli fertőzésnek az, hogy elvetélesek nem szoktak e betegségnek bekövetkezni és a malacok mindig élve jönnek a világra. Ez ellentmondásban van a méhenkülvüli fertőzéssel, mert ha a betegség már a méhenbelüli életben kezdődne, ugy esetenként olyan súlyos fokra fejlődne, hogy a malacoknak a méhen belül való elhalását okozva, elvetéleste is idézne elő, ami azonban nem szokott bekövetkezni. Ilyen körülmények között a méhen belüli fertőződés csak úgy volna elképzelhető, hogy a fertőzés csak a vemhesség utolsó szakában, közvetlenül a születés előtt, talán már nem teljesen zárt méhen át, a hüvelyből felszaporodó kóli-baktériumok hatására következik be.

Bármikor és bármint is létesüljön azonban a fertőzés, a védekezésnek mindenképpen arra kell irányulnia, hogy a malacok az ellést követő időben minél korábban megvédessenek a fertőzés ellen, ami leginkább alkalmas védőoltásokkal látszik elérhetőnek.

A betegség ellen alkalmazott védőoltásokkal aktív vagy passzív immunitást iparkodunk létesíteni. A passzív immunizálás céljából kóli-szérummal ojtjuk az állatokat lehetőleg azonnal a születés után. Ezek a szérumos ojtások azonban nem adnak mindig kielégítő eredményt s ennek valóságos oka az, hogy a forgalomban levő kóli-szérumok ellenanyagait nem korrespondálnak a járványt okozó kóli-bacillusok fehérjéjével s így a védőhatás is elmarad, illetve a szérumnak nem specifikus védőhatása, hanem csak a szervezetet élénkítő befolyása érvényesül, amit azonban normális savó vagy tej befeeskenésével is elérhetné.

A malacok aktív immunizálására a malacokból kitenyészített kóli-törzsből készült előlt baktérium-emulziót szokás használni. Ezzel az autovakcinával

a malacokat lehetőleg hamar a születés után kell beohtani, ámbár azonban az eljárás elméleti szempontból alkalmasnak látszik a betegség leküzdésére, a gyakorlatban szintén nem válik be. Oka ennek az, hogy a betegség sokkal hamarabb zajlik le, mintsem az ezuton elérhető immunitás létesülne, mert a betegség már a harmadik napon elhullásra vezet s így a védőoltás ez időpontig még nem fejti ki a védő hatását. Aktív immunizálásról lévén ugyanis szó, a malac testének magának kell a védőanyagokat termelnie, mire az ojtás időpontjától számítva legalább egy heti idő szükséges. Ily módon tehát, feltéve, hogy az ojtóanyagok valóban van immunizáló hatása, csak az egyhetes kornál idősebb malacok volnának megvédhetőek, holott éppen az e koron aluliakat kellene megoltalmazni, mert tapasztalat szerint ezek a legfogékonyabbak a betegség iránt.

Fokozza a nehézségeket az is, hogy amíg a laboratórium a beküldött hullakból a kórokozót kitenyészti, az ojtóanyagot kitermeli, azt tisztaságra megvizsgálja és végül postán elküldi, ez olyan sok időt vesz igénybe, hogy az ojtás csak későn fogatosítható. Hasonló viszonyok között magam is több ízben termeltem kísérleti célra ojtóanyagot, mire azonban alkalmazására került a sor, a malacok már egy hetes korukat túllépték s jöllehet az ojtás után az elhullások megszünteről értesítettek, nincsen semmi biztosíték arra nézve, hogy a betegség nem szünt volna-e meg ojtás nélkül is. Egyébként azokban az esetekben is, amidőn az ojtások idejében történtek, nem kaptam olyan eredményeket, melyek az eljárás további ajánlására biztattak volna. Ennek igazolásául a következő példára hivatkozom. Egy gazdaságban autovakcinával beohtott 76 drb malac közül elhullott 52 darab, mi 67% veszteségnek felel meg, míg az ojtatlanul maradt 119 malacból csak 67 pusztult el, ami 38% elhullást tesz ki. Az elhullási arányszám tehát az ojtott malacok között nagyobb volt, mint az ojtatlanok között, ami talán abból magyarázható, hogy az ojtást közvetlenül követő u. n. „negatív fázis” alatt a malacok fokozottan fogékonyak voltak a ragályanyag iránt, mint a be nem ojtott állatok.

Több ilyen meddő kísérlet arra a belátásra birt, hogy ez eljárással nem lehet a betegség ellen hatatosan védekezni s így más irányban kellett kísérletezni. Ebben a tekintetben csak egy mód állt rendelkezésre, nevezetesen arra törekedni, hogy a malacok már a születés előtt védessenek meg a fertőzés ellen, ami a vemhes anyakocák kezelése útján mutatkozott lehetőségnek. Feltételezve ugyanis, hogy az anya testében keletkezett védőanyagok a magzatba is átmennének, remélni lehetne, hogy a kóli-bacillusok ellen immunizált anyakocák malacai immunisan jönnek a világra. Bár a malacok ezen immunitása csak passzív természetű volna s ezért csak rövid ideig tartana, mégis elég volna arra, hogy a malacokat a születés közben vagy közvetlenül azután ért fertőzésekkel szemben megvédje s így a veszteségeket is csökkentse. A védekezésnek ezen módjára már számosan gondoltak, sőt *Sachweh* két kocán alkalmazta is, nagyobbarányú kipróbálására azonban tudomásom szerint nem került a sor, úgyhogy érdemesnek látszott ebben az irányban a további kísérletezés.

A terv tehát az volt, hogy olyan gazdaságokban, melyekben a betegség évről-évre mutatkozott és előreláthatóan a következő ellési idényben is jelentkezni fog, a kocák a vemhesség ideje alatt kóli-vakcinával kezeltessek, amihez természetesen azt a kóli-bacillustörzset kellett felhasználni, mely a járványt okozta. Erre a célra az előző ellési idényben kitenyészített kóli-törzset mindaddig életben tartottam, míg az ojtás ideje elérkezett. Az immunizáló hatás fokozása céljából az ojtóanyag előállítására más eredetű kóli-törzseket is felhasználtam, legnagyobb mennyiségben azonban a kérdéses helyi

járványból származó kóli-varietás volt az ojtóanyagban képviselve.

Az ojtóanyag egyébként agaron és levesben készített kulturákból állott, melyeket 56 C°-on előltem és karbol-óddattal is konzerváltam. A vemhes kocák ojtása két km.-es adagokban, de igen sűrű emulzióval lehetőleg ismételtel történt és pedig úgy, hogy az utolsó ojtás négy-hat héttel az ellést megelőzte s így az immunitás kifejlődéséhez elég idő álljon rendelkezésre.

Az ojtást a kocák többnyire jól tűrték; csak egy gazdaságban történt meg, hogy néhány koca az ojtást követő napokban elvetélt, ami a sertésekkel való erőszakos bánásmódnak volt a következménye. Minthogy e gazdaságban az ojtás megismétlésétől eltekintettünk, a kísérlet (II. sz.) csonka maradt.

A kísérletek részletes eredményét a következő táblázat tünteti fel.

Kísérlés	Kocák száma		Ojtások száma	Ellett malacok száma	Elhullott malacok száma	Elhullási %
	ohtva	ohtatlanul				
I.	56	—	2	257	48	13
	—	17	—	78	35	32
II.	28	—	1	127	72	55
	—	—	—	—	—	—
III.	30	—	3	147	38	25
	—	17	—	81	18	22
IV.	148	—	2	926	348	39
	—	94	—	585	209	35
Összesen	262	—	1-3	1457	507	34
	—	128	—	744	252	35

Mint ezen összeállításból látható, az anyakocák immunizálása nem volt lényeges hatással az elhullásokra s ámbár az egyik esetben (I. sz. kísérlet) valamelyes csökkentő hatás észlelhető volt, ez távol van attól a reménytől, hogy a betegség ellen ezuton gyökeresen lehessen védekezni. Tudatában vagyok annak, hogy a közötti kísérletek nem alkalmasak arra, hogy belőlük az eljárás értékére végerényesen következtetni lehessen, mert ehhez több eset észlelése és talán az ojtási módok, adagnak és időnek jobb megválasztása is volna szükséges. Amíg azonban ilyen kísérletek folytatására alkalom nyílik és a kérdés az elbirálásra megéri, ami előreláthatólag még hosszú időt vesz igénybe, önként vetődik fel a szükségessége annak, hogy más irányban is történjenek tájékoztató kísérletek a betegség hatatosabb védekezési módjának megállapításának érdekében.

Igy elsősorban meg kell állapítani, hogy a születés után fertőzések kikerülése vagy legalább is a minimumra való csökkentés által mennyiben lehet a betegséget befolyásolni, illetve a közönséges higiénés rendszabályokkal mennyire lehet a veszteségek ellen védekezni. Eme eljárás eredményéről egyszer volt módomban értesülni, amikor a III. sz. kísérlethez tartozó 10 kocát az ellést megelőzőleg teljesen új helyre, erre az alkalomra teljesen újonnan készített ólakba helyezték. Az eredmény meglepő volt, mert a 10 koca összesen vetett 48 darab malacából mindössze csak két malac hullott el, ami tehát mindössze 4% veszteségnek felel meg.

Ez mindenesetre olyan eredmény, mellyel a többi eljárások nem vetekedhetnek s egyuttal azt is igazolja, hogy a malacok legnagyobb részben egészségesen jöttek a világra s fertőzéstől mentesen neveltetvén fel, továbbra is életben maradtak. Ezzel a méhenbelüli fertőzés lehetősége is sokat vesztett jelentőségéből s bár ez az egy eset nem jogosít fel arra, hogy a ma uralkodóknak mondható nézettel szembehelezkedjünk, mégis elég értékes arra, hogy a születés utáni fertőződés fontosságát is felismerjük,

MAUTHNER ÖDÖN

MAGTERMELŐ ÉS MAGKERESKEDELMI R.-T.

Központ: VII., Rottenbiller-u. 33. **BUDAPEST** Fióküzlet: IV., Kossuth Lajos-utca 4. sz.

Legkiválóbb minőségű gazdasági magvak.

Fajtiszta, legmagasabb csiraképeségű konyhakerti és virágmagvak.

Legjobb gyártmányu kerti eszközök.

Telefon: József 40-83, 40-84 Diszesen kiállított új árjegyzék ingyen és bérmentre. Sürgőnyeim: Magudvar

MAUTHNER ÖDÖN magkivitel és behozatali R.-T.

Telefon: 172-89 és 192-66 **BUDAPEST, V., BALVÁNY-UTCA 2.** Sürgőnyeim: Mauthnerexim

Gazdasági magvak, gabona, olajmagvak, hüvelyesek vétele és eladása.

FORDSON-TRAKTOR EKÉVEL

azonnal szállítható

Autorizált képviselő **HAHN**
Budapest, VIII., Újpesti út 52/b
Telefon: József 1-89

mely fertőzési mód elkerülése eléggé elégti ki a gyakorlati élet igényeit.

Bármilyen nehézségekbe ütközik is tehát az általános ismert higiénés rendszabályok, főleg a fertőzés elkerülését célzó intézkedések végrehajtása s köztük elsősorban az elleni készülő vemhes állatoknak fertőzéstől mentes helyre való áthelyezése, mindaddig, míg határozottabb eszközeink nem állanak rendelkezésünkre, a betegségnek ezton való leküzdése mutatkozik leginkább célravezetőnek.

Jármai Károly dr.
állatorvosi főiskolai
ny. r. tanár.

A bonyhádi szarvasmarhatenyésztés fejlesztése.

Beszámoltunk már arról lapunk hasábjain, hogy a Tolnamegyei Gazdasági Egyesület kezdeményezésére, Dóry László, Jeszenszky Andor báró, Dóry Frigyes és még néhány lelkes tolnamegyei gazda támogatásával mozgalom indult meg a bonyhádi marha rendszeres javítása érdekében. Ennek első gyümölcse a Kisdorogon alakult tejelésellenőrző és törzskönyvelő egyesület volt, amelybe a környékbeli nagyobb tenyészeteken kívül elég szép számban léptek be kistenyésztők is. A szép kezdetet azonban nem követte a kívánatos további lendület, főképpen azért, mert a helyi viszonyok folytán újabb nagyobb tenyészetek nem csatlakozhattak, a kistenyésztők pedig — az egyesület érdekében hozott áldozatnak, a tehenekért fizetett 8 kg. buzadijnak nem látván azonnal hasznát — fokozatosan nagyrészt kiléptek az egyesületből.

Pedig ennek a csupán kis körzetre szorított kisdorogi egyesületnek virágzó működése sem elégtethet még ki a közérdeket, mert szarvasmarhatenyésztésünknek ezen a magas fokon álló egész területén széleskörű és lelkes munkának kellene folynia a bonyhádi marha kiváló tulajdonságainak fenntartása, sőt lehető fejlesztése érdekében. Erre annál inkább szükség volna, mert az utóbbi időben a bonyhádi marhánál határozottan visszaesés tapasztalható, ami jórészt arra vezethető vissza, hogy a községek a köztenyésztés részére a gazdasági felügyelőségek mellőzésével silány és értéktelen bikákat vásároltak, csupán arra nézve, hogy a bika sötétvöröstarka és minél olcsóbb legyen.

Ez a jelenség arra készítette Tolna vármegyének az állattenyésztés ügyeit melegen szívén hordozó alispánját, hogy mozgalmat indítson a bonyhádi marhatenyésztés színvonalának emelése érdekében, amelynek első lépése annak elrendelése volt, hogy a községek ezertul csak a gazdasági felügyelőségek útján vásárolhatnak bikákat. A további teendők megbeszélésére pedig a Tolnavármegyei Gazdasági Egyesület február hó 18-ikára értekezletet hívott össze Szekszárdra, amelyen megjelentek Fiáth Tibor báró elnök, Éry Márton dr. alispán, Legény Oszkár gazdasági főfelügyelő, az OMGE és az Országos Törzskönyvelő Bizottság részéről Konkoly Thege Sándor dr. titkár, az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara részéről Molnár Pál titkár és számosan a tolnamegyei jeles állattenyésztő gazdák közül.

Az értekezleten kimondották mindenekelőtt, hogy a tolnamegyei állattenyésztés fokozott szolgálata érdekében a Tolnavármegyei Gazdasági Egyesület megalakítja állattenyésztési szakosztályát, amelynek elnökéül ifj. Leopold Lajost, alelnökévé pedig Legény Oszkár gazdasági főfelügyelőt választották meg. Ezután részletesen megvitaták a bonyhádi marhatenyésztés fejlesztéséről szóló tervezetet, amelyet Legény Oszkár gazdasági főfelügyelő és John Sándor gazdasági egyesületi titkár dolgoztak ki és adtak elő. Ennek legfőbb eszköze a korszerű elvek alapján megvalósítandó rendszeres törzskönyvelés volna,

amelyet a központban, Szekszárdon vezetnének. A törzskönyvbe felvehető anyagot szakemberekből álló bíró-bizottság választaná ki és jelölné ki, községről-községre járva, míg az állományfelvétel után a törzskönyveléssel kapcsolatos ellenőrzési és egyéb teendőket a járási gazd. felügyelők, illetve az ő bevonásával alakított helyi bizottságok végeznék. Egyidejűleg igyekeznének tejelésellenőrzés, tejelversenyek útján és más alkalmasnak ígérkező módokon a tejelőképeséget is fokozni és a törzskönyvek számára az erre vonatkozó adatokat is összegyűjteni. A fejlődés biztosítása érdekében pedig törvényhatósági szabályrendelet mondaná ki, hogy köztenyésztésre csak törzskönyvezett vagy olyan bikákat szabad vásárolni és használni, amelyeket a bíró-bizottság a bonyhádi törzskönyvbe való felvételre alkalmasnak minősít.

Az OMGE és az Országos Törzskönyvelő Bizottság nevében Konkoly Thege Sándor dr. titkár üdvözölté örömmel a megindult mozgalmat és részletesen ismertette azokat a szempontokat, amelyek miatt a törzskönyvelés széleskörű kiépítése fölülte időszerű és kívánatos, valamint tüzetesen megjelölte azokat az irányokat, amelyekben a tervbevetett munkának haladnia kellene.

Meleg ünneplésben részesült Éry Márton dr., Tolna vármegye alispánja, amidőn bejelentette, hogy a kezdeményezett munka jelentőségének tudatában a törvényhatóság részéről jelentős összeget bocsát a szakosztály rendelkezésére. Ez a megértő támogatás biztosítja, hogy az elhatározott munkaterv a komoly megvalósítás állapotába juthat, mert a siker az első évek anyagi nehézségein szokott mulni, ekkor van ugyanis a legtöbb munka és kiadás, viszont az új szervezethez az első években rendelkezik a legkevesebb bevétellel.

Az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara képviselője is biztosította a szakosztályt a kamara erkölcsi és anyagi támogatásáról.

Az értekezlet elhatározta, hogy a tenyészállatdíjazások és vásárok rendezését újból felkarolja és hogy az idei tenyészbikavásárt és díjazást április hó első felében Hógyészen fogja tartani, míg a tehen- és üsződíjazás és vásár június hó folyamán Bonyhádon lesz.

Az értekezleten tárgyalás alá került a „Tolnamegyei és vidéke lótenyésztő szövetezet” helyzete is és egyértelműleg megállapítást nyert az, hogy a Gyérey Richard és Horváth Jenő lelkes irányításával ott folytatott értékes munkát tovább ki kell építeni. Végre sikerült a szövetezetnek minden községbe jó méneket kapnia, de most meg a ménbérdíjak nagymérvű emelése okoz nehézségeket, mert egy bérmen egész évi tartása 35 millióba kerül, amivel szemben a legkedvezőbb esetet, 60 kanca után 1-1 q zab fedeztetési díjat feltételezve, az évi bevétel csak 24 millió korona, tehát az évi ráfizetés 11 millió korona ménekenként. Ha pedig a fedeztetési díjakat emelik, ezzel még inkább a zugménekhez terelik a kisgazdákat. Ezen a bajon csak a földművelésügyi minisztérium segíthet, ha a szövetezet fontos hivatalára való tekintettel a számára átadott méneknél kivételes elbánást tanúsít, mert ha csődöt mond ennek a szövetezetnek a működése, akkor elveszik a hidegvérű ló terjedése ellen fennálló egyik legfontosabb védelmi vonal. Megnehezíti azonban a szövetezet eredményes működését az a körülmény, hogy megfelelő anyagi eszközök hiányában a vezetőség nem érinthet eleget a tagokkal, kiszállások ritkán történhetnek, sőt a múlt évben el kellett hagyni az előző években szép sikerrel tartott ló-díjazásokat is. Ezek a bajok azonban a közeljövőben enyhülni fognak, mert a Tolna vármegye törvényhatósága által kilátásba helyezett segélyből jelentős összeg fog jutni a tolnamegyei lótenyésztő szövetezetnek is, úgyhogy ennek értékes működése bizonyára újabb lendületet fog venni.

Örömmel számolunk be a szekszárdi értekezletnek ezekről az eredményeiről, amelyek remélhetőleg arra fogják készíteni a többi megyék gazdaközöniségét és hatóságait is, hogy állattenyésztésünk minőségfejlesztése érdekében mielőbb szervezett, céltudatos munkát indítsanak.

Uj rendeletek.

(Az Országos Gazdasági Munkáspénztár részére, járó díjak és a pénztár által fizetendő segélyek szabályozása. — Vasuti díjzabás papirkoronában.)

Az Országos Gazdasági munkáspénztár részére járó díjak és a pénztár által fizetendő segélyek szabályozása.

A m. kir. földművelésügyi miniszter 39,555/1924. VI. 2. sz. rendelete az Országos Gazdasági Munkáspénztár részére járó díjaknak, valamint a pénztár által fizetendő segélyeknek szabályozásáról szóló 1922. évi II. törvények végrehajtása tárgyában kiadott 37,000/1924. VI. 2. számú rendelet módosítása iránt intézkedik. A rendelet szerint:

1. Az Országos Gazdasági Munkáspénztár rendkívüli tagjai az 1500/1912. eln. számú rendelet 5. §-ában megjelölt évi 1 korona tagsági díjon felül — további intézkedésig — évi 17,999 korona díjpótlékot, összesen tehát évi 18,000 koronát fizetnek.

2. Minden munkaadó a szolgálatában álló minden egyes gazdasági (külső) cseléd után az 1900: XVI. t.-c. 8. §-ában, illetőleg az 1500/1912. eln. számú rendelet 6. §-ában megjelölt évi 120 filléren felül — további intézkedésig — 17,998 korona 80 fillér díjpótlékot, vagyis összesen évenként 18,000 koronát köteles a fennálló rendeletekben előírt időben a pénztár javára befizetni.

3. Felhatalmazatik az Országos Gazdasági Munkáspénztár központi igazgatósága, hogy a kötvénnyel biztosított gazdasági gépmunkások balesetbiztosításának díjait (I. az 1500—1912. eln. számú rendelet 7. §-át) — további intézkedésig — a gazdasági gépek után kivettelt eddigi biztosítási díjtelek többszörösére emelhesse fel, hogy a pénztárnál biztosítottak részére a jelen rendeletben megállapított mérvű segélyeket nyújthassa.

4. Ha a biztosított rendkívüli tagot vagy a kötvénnyel biztosított gazdasági gépmunkást baleset éri és amiatt egy hétnél hosszabb időre munkaképtelenné vált, részére mindaddig, míg munkaképtelen, de legfeljebb 10 héten át minden napra az 1500/1912. eln. számú rendelet 9. § b) pontja értelmében járó napi 1 korona segélyen felül — további intézkedésig — drágasági pótlék címén további 14,999 korona külön segély, összesen tehát napi 15,000 korona segély adandó.

5. Az a biztosított rendkívüli tag, vagy kötvénnyel biztosított gazdasági gépmunkás, aki a baleset miatt 10 hétnél hosszabb időre munkaképtelenné vált, a 11-ik héttől, ha pedig 120 filléres hozzájárulási díjjal biztosított gazdasági cseléd az illető, egy égyenyed év eltelté után teljes munkaképtelenség esetén és annak tartamára az 1500/1912. eln. számú rendelet 9. § c) pontja értelmében járó évi 240 korona járadékot felül — további intézkedésig — drágasági pótlék címén 3,599,760 korona külön segélyt kap; a munkaképeség részleges csökkenése esetében és annak tartamára pedig — további intézkedésig — a 240 korona járadékán, valamint a most említett 3,599,760 korona külön segélynek azon hányadát kapja, mely a munkaképeség részleges csökkenésének aránylag megfelel.

6. Ha a biztosított rendkívüli tag, továbbá a 120 filléres hozzájárulási díjjal biztosított gazdasági cseléd, valamint kötvénnyel biztosított gazdasági gépmunkás a baleset következtében meghal, hátramaradt családjá az 1500/1912. eln. sz. rendelet 9. § d) pontja értelmében járó 400 korona haláleseti segélyen felül — további intézkedésig — még 3,999,900 koronát kap egyszersmindenkorra szóló külön segélyképpen; különös méltánylást érdemlő esetben azonban ezen segély összege 6,000,000 koronáig felemelhető.

Ha az elhaltak kettőnél több 14 éven aluli gyermeke maradt hátra, ezek javára a segély a harmadik gyermekétől kezdve fejenként az eddig számított 100 korona helyett — további intézkedésig — 1,500,000 koronával emelkedik, ugy azonban, hogy az egész segély összege a 10,000,000 koronát, illetőleg a 12,000,000 koronát meg nem haladhatja.

Ha pedig az illető házastárs vagy gyermek hátrahagyása nélkül hal meg, temetési költsége címén a pénztár az eddigi 100 K. helyett 1,500,000 K. segélyt ad; különös méltánylást érdemlő esetben, ezen segély összege 2,000,000 K.-ig felemelhető.

7. Ha a biztosított rendkívüli tagot vagy kötvénnyel biztosított gazdasági gépmunkást valamely munkaadónál telje-

sított munkaközbe az 1500/1912. eln. állapot feltétele napra 15,000 K.

8. Ha az előző tartozó sérült a gépmunkás volt eln. számú rendelet feltételek melletti segélyek összege a munkaadónak említett nyilatkozat.

Ha pedig a 120 sági cselédet ha időre munkaképtelen amennyiben ez a ségeinek eleget képtelensége idején 18 héten át annak egészében és ha is kiszolgáltatta, minden napra 1 téri meg.

9. A rendelet pénztár központi munkaképtelenné lási díjjal, illetőleg, valamint kö járadékát rendkívüli 3. §-ban megjelölt jelen rendeletm 10. Ez a rende-

Vasuti

Mint emlékeztető állítására irányuló díjazást illetően kézdve a magyart díjtételét, a fuv díjakat aranykoronában megsz állapított minden koronára átszámított már hossz minek következté aranykoronája leg ságos aranykoronáj oly módon ígyle szóló aranyérmek díjakat. A MÁV a jön, ellátotta a v dását, ami viszon Most a Vasuti kőzli a MÁV 84-ben a MÁV, vala az aranykoronás 28-ával hatályon kezdődőleg helye tott díjtelek lép felnelek a jelenleg szeres szorzószám változik a MÁV való átírtés még jelent, minthogy díjazást rögzít detileg aranykoronára-egyenérté tásokor mindenki — lényegesen ala díjazás eddig is

A MÁV ezzel s rázni, hogy a ma tositotnak tekint ben áll a papirk jelent, hogy a pé hozzáférhető fize Viszont a MÁV s lekre lévén alap tehetett.

A MÁV a f év díjazást újból mely az új papir kerül továbbá a füzete, míg az új továbbá a II. rés díjmegállapításbó Közlekedési Köz

Német tenyésztők original vetőmagvait

és pedig a petkusi, leutewitz sárga, schlanstedti, lüneburgi Kley fehér zab; Danubia, Bavaria, Frank tavaszi és sörárpa; eckendorfi, leutewitz, oberndorfi és Mammuth takarmány-, valamint schlanstedti cukorrépa magvakat, Viktória borsót, továbbá a legjobban bevált németországi burgonyaféleségek vetőgumóit azonnal szállítja a

„SATOR“ VETŐMAGÜZEM RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG, BUDAPEST
IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 4., II. 4. TELEFON: 28-36 Sürgőnycim: SATORMAG

Forgalmazzuk a hazai kitenyésztésű tavaszbuztát, rézsbuzogányt, tisztított és ólomzárólt lóhere- és lucernamagvakat stb.

Terményeket saját számlára vagy bizományban veszünk és eladunk.

Ajánljuk a BADISCHE ANILIN UND SODA-FABRIK „FLORANID“ speciális kert müttrágyáját; az F. NEUHAUS G. m. b. H. eberswalde gyár speciális legmodernebb magtisztítógepeit; R. WOLF Magdeburg-Buckau cég világszerte ismert oséplőgarnitúráit.

! Vetőmagtisztító-osztályunk legmodernebb gépek segítségével lóhere- és lucerna-tisztítást, ólomzárólast bérben is végez, kívánatra bővebb felvilágosítást ad. !

Az orsz
UNC
Bud
IV.,
Félemelet

Ni

sített munkaközben érte a baleset, úgy részére munkaadója az 1500/1912. eln. számú rendelet 12. § b) pontjában megállapított feltételek mellett — további intézkedésig — minden napra 15,000 K. segélyt tartozik fizetni.

8. Ha az előző szakaszban említett biztosítási osztályba tartozó sérült a munkaadónál mint gazdasági munkás vagy gépmunkás volt alkalmazva, úgy a pénztár az 1500/1912. eln. számú rendelet 13. §-ának első b) pontjában megjelölt feltételek mellett a sérült részére előlegezett napi 15,000 K.-s segélyek összegét, de legfeljebb 1,050,000 K.-t térít meg a munkaadónak, ugyane szakasz második b) pontjában említett nyilatkozat is ennek megfelelőleg állítandó ki.

Ha pedig a 120 filléres hozzájárulási díjjal biztosított gazdasági cselédet baleset éri és emiatt négy hétnél hosszabb időre munkaképtelenné vált, úgy a pénztár a munkaadónak, amennyiben ez a gyógykezelés tekintetében előírt kötelezettségeinek eleget tett és a sérült gazdasági cselédnek munkaképtelensége idejére, de legfeljebb egynegyed éven, vagyis 13 héten át annak szerződés szerinti bérért és járandóságát egészen és ha ellátásra van szerződötve, teljes ellátását is kiszolgáltatta, az 5-ik héttől kezdve a 10-ik hét végéig minden napra 15,000 K.-t, azonban legfeljebb 530,000 K.-t térít meg.

9. A rendelet felhatalmazza az Országos Gazdasági Munkáspénztár központi igazgatóságát, hogy a jelen rendelet keletkezett munkaképtelenné vált rendkívüli tagjai, továbbá hozzájárulási díjjal, illetőleg díjtétellel biztosított gazdasági cselédek, valamint kötvénnyel biztosított gazdasági gépmunkások járadékát rendkívüli segélyképpen, de legfeljebb az 1., 2. és 3. §-ban megjelölt díjtételleknek megfelelő segély összegéig jelen rendelet hatálya tartamára felemlhesse.

10. Ez a rendelet 1925. évi január hó 1-én lépett életbe.

Vasuti díjszabás papírkoronában.

Mint emlékeztető, az államháztartás egyensúlyának helyreállítására irányuló akció megkezdésekor a MÁV aranykorona-díjszabást léptetett életbe, illetve 1924. évi július hó 1-től kezdve a magyar vasúti személyi és árudíjszabás valamennyi díjtételét, a fuvardíjakat, menetdíjakat, mellék és egyéb díjakat aranykoronaértékben állapította meg. Az aranykorona mérszabott díjtételeket a kormány által megállapított mindenkor hivatalos szorzószámmal kellett papírkoronára átszámítani. Ez a szorzószám tudvaleg legutóbb már hosszú idő óta 17,000-ben volt megállapítva, minek következtében, éppen így mint az adóknál, a MÁV aranykoronája legutóbb már 15%-kal drágább volt a valószínűségi aranyárfolyamnál. A szállító felek ezt a különbséget oly módon igyekeztek megtakarítani, hogy koronaértékre szóló árnyerméket vásároltak s ezekkel fizették a fuvardíjakat. A MÁV aztán, hogy további károsodást meneküljön, eltiltotta a vasuti pénztáraknak az aranyérem elfogadását, ami viszont a közönség körében váltott ki tiltakozást.

Most a Vasuti és Közlekedési Közlöny f. hó 14-iki száma közli a MÁV 8443. számú hirdetményét, melynek értelmében a MÁV, valamint a kezelésében álló vasutak vonalain az aranykoronaértékben megállapított díjszabás folyó hó 28-ával hatályon kívül helyezték és f. évi március hó 1-től kezdődőleg helyébe ismét papírkoronaértékben megállapított díjtételek lépnek. Ezek a díjtételek változatlanul megfelelnek a jelenlegi aranykoronaértékű díjtételeknek, a 17,000-szeres szorzószámmal átszámítva. Ha tehát formailag nem is változik a MÁV díjszabása, lényegileg ez a papírkoronára való áttérés mégis a díjszabásoknak 15%-kal való felemelését jelenti, minthogy egy önkényes szorzószámmal kiszámított díjszabást rögzít meg olyan időben, amidőn az egyes eredetileg aranykoronaiban megállapított díjtételeknek papírkorona-egyenértéke — már pedig az új tarifa megállapításakor mindenki valóságos aranyértékű díjtételekre gondolt — lényegesen alacsonyabb, mint aminő egyenértékét a vasuti díjszabás eddig is feltüntetett.

A MÁV ezzel szemben intézkedését azzal próbálja magyarázni, hogy a magyar korona stabilitása immár tényleg biztosítottnak tekinthető, minélfogva a szállítóközönség érdekében áll a papírkoronaszámitásra való áttérés, ami annyit jelent, hogy a pénzforgalomnak tényleges, mindenki számára hozzáférhető fizetési eszköze szolgál a díjszabás alapjául. Viszont a MÁV számításai az eddig érvényben volt díjtételekre lévén alapítva, azokból engedményt a MÁV nem tehetett.

A MÁV a f. évi március hó 1-én életbelépő új helyi árudíjszabást új kiadja s e füzethez függelékkel jelent meg, mely az új papírkorona-díjtételeket tartalmazza. Új kiadásra kerül továbbá a magyar vasuti kötelek II. rész, második füzeté, míg az árudíjszabás I. rész A) és B) szakaszaiban, továbbá a II. rész 1. füzetében a papírkoronaértékben való díjmegállapításról folyó változásokat a MÁV a Vasuti és Közlekedési Közlönyben f. hó 14-én közzétett hirdetmények

utján érvényesíti. Egyidejűleg ugyanígy állapította meg díjszabását március 1-től a Duna-Száva-Adria Vasúttársaság (ezelőtt Déli Vaspályatársaság) is.

KÖNYVISMERTETÉS.

Modern traktorok és egyéb szántógépjárműk.
Hazai viszonyaink alapján gazdák és mérnökök számára írta: **Kneusel-Herdliczka** Ernő okl. gépészmérnök, ny. gazd. akadémiai tanár, m. kir. gazd. főtanácsos. 20 ábrával a szöveg között. 110 oldal. A szerző kiadása. A könyv könyvkereskedői forgalomban nem kapható, megrendelhető a szerzőnél, Kispeszt, Villány-u. 3.), ára postaköltséggel együtt 65,000 korona.

A mezőgazdaság mai nehéz helyzetében elkerülhetetlen a gépmunka nagyobb arányokban való alkalmazása és amint az eddigi tapasztalatok mutatják, gazdáink is egyre nagyobb számban vásárolnak különböző, de főleg kisebb típusú traktorokat. A traktor és különböző szántógép járműveléséről az a kérdés dönti el, hogy hol, milyen gépet és hogyan használjunk. Eddig nem volt olyan szakkönyvünk, amelyből a gazda ezekre a kérdésekre tájékoztató felvilágosításokat kapott volna és így örömmel üdvözljük Kneusel-Herdliczka Ernőnek, lapunk érdemes rovatvezetőjének és jeles mezőgazdasági gépészeti szakemberünknek most megjelent könyvét, amelyben a kiváló szerző ezekről az igen fontos kérdésekről részletesen tájékoztatja az olvasót és a nála megszokott alaposággal és körültekintéssel adja meg ezekre a kérdésekre a választ. A szerzőnek cikkeit, könyveit, szóval az egész irodalmi munkásságát a tárgyilagosság jellemzi és azért is értékes a gazdaközönség szempontjából minden munkája, mert nemcsak mint mérnök foglalkozik a tárggyal, hanem mindig a gazda érdekeit szem előtt tartva, tárgyalja a mezőgazdaságot érdeklő kérdéseket. Most megjelent könyve megírásánál is az a cél vezette, hogy lehetőleg hű képet nyújtson a gazdatársadalomnak a gépszántásnak hazánkban való jelenlegi állásáról, ez sikerült is neki, mert könyvét elolvastva, a gazda tájékozva lesz a kérdéssről, megismeri a traktorokat és következtetést vonhat arra nézve, hogy melyik traktor felelne meg körülményeinek legjobban.

A szerző könyvét hat fejezetre osztotta. A bevezető részben először a szántógépek fejlődésének kérdésével foglalkozik, rövid áttekintést ad a mai szántógépekről és azokat csoportokba osztja, majd ismerteti a szántógépek tüzelőanyagait, munkateljesítményét, tüzelőanyagfogyasztását, hatásfokát és munkaköltségeit. A második fejezet a traktorokat tárgyalja, először általánosan foglalkozik a kérdéssel, majd a nálunk már kapható és a közeljövőben forgalomba kerülő traktorokkal foglalkozik igen nagy alaposággal és részletességgel. A harmadik fejezetben a merev rendszerű magajárókat tárgyalja. A negyedik fejezet a rotációs (forgódobos) talajművelő gépeket ismerteti és a forgódobos talajművelőgépek munkaelve és általános szerkezeti jellemzése után részletesen tárgyalja az újabb talajmarók szerkezetét. Az ötödik fejezetben a gőzekkel foglalkozik. A hatodik, vagyis az utolsó részben a mai szántógépeink munkateljesítménye és üzemanyagfogyasztása kérdésének tárgyalása után a legnagyobb tárgyilagossággal és részletességgel ad utbaigazítást a gazdának a szántógépvásárlásra vonatkozólag, végül mint a szántógépek kérdésének egyik legalaposabb ismerője, a szántógépek fejlődésének lehetőségeit tárgyalja.

A könyv tartalmának rövid és vázlatos ismertetése eléggé bizonyítja, hogy a jeles szerző könyvében mindazokra a kérdésekre kiterjeszkedik, amelyek a gazdát a szántógépekkel kapcsolatban érdeklik. Az igen érdekes és értékes könyvet lapunk olvasóinak és gazdatársainknak szíves figyelmébe ajánljuk.
Rothmeyer Imre.

A gazdaközönség köréből.

A buzahaszonbér kérdéséhez.

A „Köztelek” február 12-iki számában *Festetics* Sándor gróf ur által írt hasonló című cikke az alábbiakban reflektál. A cikk ama kitételére, hogy nem szabad a szerződési jogba avatkozni, az a válaszom, hogy 1920-ban kimondták, hogy a szerződést meg lehet változtatni, sőt, ha a bérlő az emelést el nem fogadja, még meg is szüntethető, azt hiszem, ez is a szerződés megváltoztatása volt. (Azért volt-e hát ekkor helyes, mert nem a haszonbérlek kezdeményezték és nem azok érdekében történt?)

Cikkirő ur félti a konszolidációt a buzaváluta eltörlésétől, de nemcsak a haszonbérleknek van baj a buzaválutával, hanem temérdek földbirtokosnál is, kik igen sok gőzeket, motort, cséplő- és malomgépeket, villanyvilágítási berendezéseket, kocsikat, lovakat vettek buzáért és ma nem tudnak fizetni, mert a buzának tavaly a vételkor egyharmad ára volt mint ma és így 300 percentes áremelkedéssel kell számolniok; éppen ezért temérdek per van alakulóban és folyamatban, sőt már befejezve is és a kir. Kuria már a 26. számú és a gazdasági lehetetlenülési kérdésében hozott teljes ülési határozatában kimondta, hogy a gazdasági lehetetlenülés ügy a vétel, mint magában a vételárban is beállhat és ha ez áll az ipari terményekre, akkor állani kell ennek a mezőgazdasági terményekre is és a buzahaszonbérre is.

Mi nem kötjük éppen magunkat az aranykorona-bérhez, mi csak a buzaváluta eltörléséért szállunk síkra és természetesen vagy az arany-, vagy stabil pénzünk jöhet csak számításba, az előbbi azért, mert mint világi cikk kevesebb árhullámszám van kitéve, mint pénzünk s ezért előnyben részesítendő. *A buzaváluta, mint utolsó háborús maradvány és mint törzscikk nem lehet egy konszolidált állam pénzgéjsége, de pl. én 1914. január elsején kötöttem bérszerződést, a 12 évi biztosnak volt pénzberre alapoztam igen nagy befektetéseimet, most hogy jövök én ahhoz, hogy ma pénz helyett buzáért fizessék?*

A bérlők — nagy- és kisbérlők egyaránt — közösen az Országos Magyar Földbérlet Egyesületbe tömörültek és nem tudom megérteni, miként tudja Cikkirő ur ebben az egyesületben különválasztani a nagybérlet csoportját? Akik „a proletárokkal szedetük ki a gesztenyét a tűzből”. Láttam volna csak Cikkirő ur az Országos Magyar Földbérlet Egyesület február 12-iki közgyűlését a régi képviselőházban, ott bizony nem talált volna egy proletárt sem, mert ott bizony 1-2 holdas kisbérlő nem volt (azt kell hinned, hogy ilyeneket soroz be a proletárok közé), mert mi nem kértünk mérséklést a vasutaktól, nem hiszem, hogy lett volna utazásra pénze a szegény embereknek, hanem igenis volt ott a kegyelmes uraktól elkezdve sok képviselő és egyéb notabilitás, volt ott tizezer holdtól elkezdve harminc holdig kettőezer ember és a gyűlés impozánsága mellett oly példás rendben és szépen is folyt le, hogy azt prolikkal ugyan nem lehetett volna ilyen szépen megrendezni.

Tovább menve, hogy a nagybérlet áll csak üzleti alapon, azt tagadásba veszem, mert ma minden gazda, a földbirtokos, aki maga gazdálkodik éppen úgy, mint a kisbérlő is, kell, hogy üzletember legyen, akár egy holdon, akár tizezer holdon gazdálkodik is, mert hiába tudja a földet szakszerűen művelni, hiába van kétszerezes termése, ha nem üzletember és pedig ha nem jó üzletember; ha rosszul vesz és ad el, bizony kipusztul a mai nagy rezsiék mellett. Az a kecskeméti kisbérlő, aki 30-50 holdas tanyát bérel a várostól, aztán a makói hagymások, a szegedi paprikások bizony mind kell, hogy a legjobb üzletemberek legyenek, mert másképp nem lettek volna képesek megfizetni a buzabérletet, amely most éppen úgy katasztrófát hárít rájuk, mint a nagybérletre. Mert tévedés azt hinni, hogy a nagy-

Az ország legnagyobb faiskolája:

UNGHVARY LÁSZLÓ faiskola, szőlő- és bors- gazdasági r.-t. **CZEGLÉD**
Budapesten kizárólag | **Disztertek, gyümölcsösök tervezését és telepítését vállalja**
IV., Ferenciek-tere 3. | **s mindenféle csemetékre rendeléseket felvesz s azonnal szállít.**
 Félémelet 14. Telefon: József 152-07 **Árjegyzéket ingyen küld!** 7274

Nitrogént adjunk
AZOTOGEN által
 Az összes pillangósvirágok — vöröshere, lucerna, borsó, bab, búkköny, csillagfürt stb., stb. — **terméseit Azotogénnel,** amely az ezen növényeket nitrogénnel tápláló baktériumokat tartalmazza, **meghatványozhatjuk.** Katasztrális holdankint 100.000 korona.
Azotogén Intézet, Drezda
 Szaktanácsokat, felvilágosítást díjtalanul nyújt és rendeléseket elfogad: **dr. Kreybig Lajos, Cserhátsurány.**
 Vezérképviselő: **Nógrádvármegyei Gazdasági Egyesület, Balassagyarmat.** 7321

bérlő nyolcvan kiló buzabért fizet, míg a szegedi paprikás négy-öt mázsát; ha a major, területek, utak, vízmosások, vizállások, kavicsbányák, kopárságok, rossz legelők területeit leszámítjuk — mert a paprikások tiszta és a legjobb szántóért fizetik ezt a bért —, akkor bizony a nagybérlőknél is kijön a szántókra a négy-öt mázsás bér.

Hogy a kisbérlő nyílt árverésen egymásra árverez, ez még jobb, mint a nagybérlőknél, mert ott zárt ajánlati tárgyalásoknál nem tudni, mire ígér reá és azért igen nagy összegeket kell ajánlani. Bizony a bérlő kell, hogy ügyesebb gazda és üzletember legyen, mint a bérbeadó, mert a birtokos másképp nem adná bére birtokát, ha ő is ki tudna annyit hozni, mint a bérlőtől kap.

ad 1. Hogy a vagyonos üzletembernek (én mindig gazda voltam és sohasem „üzletember”), amikor leszerződik, be kell kalkulálnia egy-két rossz üzletét is, azt nem vitatom, de nem tudtuk belekalkulálni a kényszerkölcsönt és a hatszázezer koronás buzát, mert mi tizenkét év előtt egyenlő haszonbéri összeg és nem emelkedő adók és kényszerkölcsönök mellett csináltuk a kalkulust, mert a buzaáremelkedés folytán háromszáz perccel, a kényszerkölcsönrel és az új adóknál pedig kétszáz perccel emelkedett a nem kalkulált kiadás és még erre jött a kalkulációba vett rossz termő év, ez tehát egy kicsit több volt a jónál.

Nem helyes okoskodás, hogy terményben lett a bér megállapítva, az pedig mennyiségben nem változott. Ott van a baj, hogy tavaly nem termett buza, meg amúgy sem terem minden gazdaságban buza, hanem rozsa, mivel pedig a gazdaság egyharmadán termelhető csak kalászos és csak ennek felén buza, tehát úgy a haszonbérre, mint vetőmagra venni kellett a buzát, mert éppen csak konvencióra volt elegendő a termés, most azután háromszáz százalékos aron venni, nem bírja ki sem a nagy-, sem a kisbérlő.

ad 2. Azért kell eltörölni nemcsak a bérlőknél, hanem mindenütt a buza-értékmérőt, mert nem bírja ma senki a buzát megfizetni, a bérlőknek ma nincs buzája és vennie kell, de miből?

ad 3. Miért legyen éppen a nagybérlet az az üzletág, melynek prosperálnia kell? Hát erre igen egyszerű a felelet: A bérbeadók miatt, mert különben nem tudják busás haszonra bérbeadni a birtokaikat. Majd bolond valaki azért vállalkozni haszonbérletre, hogy vagyonát átadja az éjjelt nappalá tevő fáradozása után a bérbeadónak, csak azért, hogy árendásnak csufolják.

ad 4. Azért kell, hogy az állam megakadályozza azt a „természetes és jótékony szelekciót” (köszönjük szépen), mert ha a jelenlegi kipróbáltan elsőrendű gazdák, a jó fizető bérlők kipszűntülnek, nem fog senki sem kelleni a sok gazdátlan bérlő, mert nem lesz bérlő vagy ha lesz, ezek közt sok tudatlan és megbízhatatlan lesz, hogy ezek azután a bérleményt rövidesen tönkreteszik, az kétségtelen.

ad 5. Ezt a pontot nem értem és így nem szólhatok hozzá.

ad 6. Az adóterhek a bérlőt nyomják legjobban, mert ők fizetik a birtokok adóját. Az orosz verseny még az idén hozzánk érkezik. Ügyvédi költséget a bérlők fizettek igen sokat a bérfelemelési tárgyalások után; még a bérbeadó ügyvédjét is azokkal fizették meg; tudok egy négy és fél milliárdos expenz nótáról, amelyet haszonbérfelemelési tárgyalás után egy bérlőnek prezentáltak. A gazdasági épületek karbantartása nagyobb gondot okoz a bérlőnek, mert ő tartozik gondozni.

ad 7. A háborús konjunkturát, akinek volt ilyen, elvitte a forradalom, a kommün, a fehér pénz, a román rablás és a pénz-devalváció.

ad 8. Ehhez nem állnak statisztikai adatok rendelkezésemre, tehát nem szólhatok hozzá.

ad 9. Az arany értékét a dollár nivellálja, mely még jó ideig vezető érték marad a világpiacon.

ad 10. Ez a pont a legsúlyosabb, mert ha Korányi br. irt is a szovjetizálódásról — irt, tudom, olvastam is a „Budapesti Hírlap”-ban, de hát amit lehet írni Korányinak, azt nem szabad másnak. A nagybérlőket szovjetbe tömörítnek nevezni: sértő. En tagja vagyok a Földbérlő Egyesületnek, állandó kontaktusban vagyok az összes nagybérlőkkel és minden intím dologba, mint alelnök be vagyok avatva, de a sajtó pénzeléséről, nagy rendelkezési alapokról (vagy akár kicsiről is) nem tudok és felkérem Cikkirő urat, hogy állítását bizonyítsa is be.

A bérlők nagy társadalmi összeköttetéseiről beszél Cikkirő ur. Nem méltóztatott eltéveszteni ezt a paszszust. Mert ha a földesurakról írta volna ezt, nem fogna senki kétségbe vonni.

ad 11. Hogy a bérlők kiléphetnek a bérletből amikor akarnak, hát ez nem új idea, mert ezt a haszonbéri tárgyalásokon sokszor hallottuk, hogy csak úgy szólnak kell eresztetni bennünket, de hát mi abban a reményben fektettünk sokszor a birtok értékével vetekedő összegeket a bérletekbe, hogy ott 12 évig háborítlanul gazdálkodunk. Azt hiszem, tudja mindenki, mi az: egy birtokból kimozdulni és a befektetést otthagyni ajándékba és így felmentve érzem magam az alól, hogy ezt a kérdést bővebben magyarázzam.

Az elemi csapás miatt nem kérnek a bérlők bérleszállítást, ők a buzabér, a buzakészpénz szurrogátumként való szerepeltetésének, mint még egyetlen háborús maradványnak a megszüntetését kérik, de az indító ok az is, hogy a tavalyi aszályos évben buza nem termett és háromszáz perccel áremelkedésű buzát haszonbérletre nem bírnak venni.

Hogy a kisbérlőkből kapott aranykoronát meg tudná-e a bérbeadók enni, nem tudom, ez izlés dolga.

A múlt évi rossz termés azért katasztrófális, mert a tavalyi horribilis összegeket kitevő kényszerkölcsön, valorizált adók, valorizált biztosítási díjak, valorizált munkabérek és iparcikk- és anyagárak, konvencióra vásárolt buza és rozsok egy vagyont emésztettek fel. A számfelletti és selejt marhára, a juhra, a sertésekre vagyontokat érő kukoricát és egyéb terményt pazaroltak a bérlők, hogy feljavítsák és ma hat hónapnyi hizlalás után fele aron és olcsóbban is kell elkönyvetélniük; ide ment el a nagy kukoricatermés.

Cikke hetedik bekezdésében említi Cikkirő ur, hogy pártatlanul akar itékezni; hát ha van egyoldalu itélkezés, úgy a cikke ennek a kvintesszenciája. Drégelypalánk.

alsóévi Farkas Géza.
az Orsz. Magy. Földbérlő Egyesület alelnöke.

A buza-haszonbérlet vitája.

Engedje meg Szerkesztő ur, hogy Hatvány Endre báró urnak, a „Köztelek” február 15-iki számában megjelent és a terményhaszonbérlet kérdésére vonatkozó közleményére egészen röviden reflektálhassak.

A báró ur első érve és egyúttal a legutolsó is, amelyet a terményhaszonbérlet ellen felhoz, az hogy a buza nem stabil értékmérő. A báró urnak teljesen igaza van ebben, de nincs igaza, mikor ebből azt a következtetést vonja le, hogy a földhaszonbérletnél a buza-áremelkedésről át kell térni az aranyvalutára. Nincs igaza először is azért, mert az aranyvaluta sem stabil értékmérő, hiszen látjuk, hogy a háború óta egyszóvalán 50 százalékot veszített értékéből. Másodszor pedig azért, mert ha indokolt is minden egyéb téren az aranyvalutára való áttérés, abból még nem következik, hogy ez indokolt volna a földhaszonbérletnél is. Nem győzőm ugyanis eléggé hangsúlyozni, hogy a földhaszonbérlet kérdését nem szabad teljesen valuta-kérdéssé tenni, mert már a békében, tehát stabil valuta mellett is felmerült a kívánság, hogy a földhaszonbérlet buzában állapítsák meg és látjuk, hogy más országokban, ahol már

korábban áttértek az aranyvalutára, a földhaszonbérlet tekintetében megmaradtak a rozs-, vagyis terményvaluta mellett.

Végül még csak azt kívánom megjegyezni, hogy nem osztom a báró ur nézetét abban a tekintetben sem, hogy a buza-áremelkedés a bérlőkre bírósági ítélet „erőszakolta” rá. Hiszen a bérlők nagy része maga ajánlotta ezt a megoldást és sokan kötöttek a jelen napokban is, mikor a buza-áremelkedésről még a verebek is esiripelnek, olyan új haszonbéri szerződést, amely éppen buzában állapítja meg a bért, sőt olyan esetet is tudok, hogy egyenesen a bérlő tiltakozott az arany kalkulációnak a bérleti szerződésbe való bevonása ellen.

Festetics Sándor gróf.

Helyreigazítás.

Mándy Sámuel annak a megállapítását kéri, hogy a „Köztelek” f. évi február 15-iki 13. számában a buza haszonbérlet tárgyában tartott közgazdasági szakosztály üléséről közzétett tudósításban nem a haszonbérlet létrejöttéről megállapított koronabérek kívánja visszaállítani, hanem a 6140. sz. M. E. kormányrendelet kiadása után létrejött egyezségek vagy bírói ítéletek alapján esedékes buza-haszonbérlet javasolta aranykoronákban, az arany árának csökkenése arányában valorizálva visszaállítani.

Gazdatársadalmi mozgalmak.

Rovatvezető: Fabricius Endre.

A Szegedi Gazdasági Egyesület f. évi január hó 27-én Aigner Károly főispán elnökle alatt rendkívül népes közgyűlést tartott, melyen az évi jelentés és jövő évi munkaprogramm tárgyalása után az évi zárszámadás és költségelölirányzat egyhangulag elfogadtatott. A közgyűlés módosította az alapszabályokat s utána egyhangu választással a tisztikart a következőképp egészítette ki: Ügyvezető alelnök: Korom Mihály gazdálkodó, alelnök Kiss Ferenc ny. min. tanácsos, igazgató Gulácsy Sándor dr. gazd. tanár, főtitkár Gróf Béla dr. gazd. akad. tanár, főpénztárnok Prungel Antal hitelszövetkezeti igazgató, főellenőr Vékes Bertalan gazdálkodó, főügyész Tóth Imre dr. korm.-főtanácsos, ügyvéd, szertáros-gazda Magyar József gazdálkodó. Kiegészítették a választmány 62 új taggal 82-re. A közgyűlés rendkívül nagy tetszéssel fogadta az elnök főispán gazdasáspolitikai programját, melynek megvalósítására a város 142.000 holdas területén működő összes gazdálkodókat az egyesületbe bevonja. Gesztelyi Nagy László dr., a Duna—Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara igazgatója, a kamara támogatását és együttműködését jelentette be.

A Vasmezei Gazdasági Egyesület igazgató-választmánya folyó évi január hó 22-én tartotta ülését Maróthy László dr. elnökle alatt. Az igazgató-választmány Mayer János földművelésügyi miniszter állásának elfoglalása, Somssich László gróftól pedig az OMGE elnökül történt újbóli megválasztása alkalmából feliratilag üdvözölte. Elhatározta a választmány, hogy a vasmezei tenyésztők között mozgalmat indít, hogy főként a kistenyésztők a tavaszi budapesti tenyészállatvásáron állataikkal csoportosan vegyenek részt. Az egyesület 1924. évi működéséről Masát Ernő igazgató-titkár számolt be. Az egyesület számvizsgáló-bizottságának a múlt évi számadások felülvizsgálásáról szóló jelentését tudomásul vette. Foglalkozott továbbá a választmány az 1925. évi költségvetési előiránnyal. A tagsági díjakat az eddigi buzaalapról aranykoronára módosították, a tagok birtokarányának figyelembevételével. Az 1—10 holdig terjedő birtokokkal bíró tagok egy aranykoronát fizetnek évi tagsági díjként s ez emelkedik birtokarány szerint fokozatosan évi negyven aranykoronáig. Betöltötte az igazgató-választmány a megüresedett igazgatóválasztmányi tagsági helye-

BÄCHER-MELICHAR gyártmányai ismét kaphatók

Ajánlattal készséggel szolgál!

BÄCHER * MELICHAR

RUDOLF FERENC
BUDAPEST 1778
V., Vilmos császár-ut 60. sz.
Sürgönyelm: KULTUR Budapest TELEFON: 28-02 és 19-07

Mélyfurásu ártézi kutakat

gazdasági vízvezetékkeket, szivattyutelepeket épít, talajkutatásokat végez

FEJES BERTALAN gépgyár mélyfurási osztálya, **SZÉKESFEHÉRVAR**

932

15. SZÁM
ket, melyekre
megye alispán
földbirtokost
bíró jelölte.
Kathelyen ren
vásár illekeiv
leg szemledijb
állapított meg.
vetőmaghitel-ai
s igyekszik oda
tak vetőmaghit
sék. Az 1924.
módosítása tá
az igazgató-vá
kivánja varni
gyári, valam
a külföldi cuk
eredményre v
tása folytán f
érdekében az
szintén mozga
melést üzők d
nek. Feliratot
üzési adójának
sék, avagy az
gazdák érdeke
tessék.

Ujabb rizstermelés

(Az OMGE föld- és erdőgazdasági bizottságának közlése)

Magyarországon a rizs termesztése az elmúlt években az ország minden részén megkezdődött. A rizstermelés az 1917. évi termés után, 1000 holdra nőtt, azaz az ország területének csaknem ötödét fedte le. A rizstermelés az ország minden részén megkezdődött, de a legnagyobb rizstermelés az ország keleti részén, a Tisza- és Duna-vidéken történt. A rizstermelés az ország minden részén megkezdődött, de a legnagyobb rizstermelés az ország keleti részén, a Tisza- és Duna-vidéken történt. A rizstermelés az ország minden részén megkezdődött, de a legnagyobb rizstermelés az ország keleti részén, a Tisza- és Duna-vidéken történt.

*) Az értékes termékek listáján szerepelnek.

Amerikai motorok

gőz- és motoros
boronákat, sima
kukoricamorzsó
szőlő-, c
ELSŐ MA
gyárban készü
kat, gőzmag
motorok

Telefon

ket, melyekre egyhangulag Horváth Kálmán dr. Vas megye alispánját, Gyömörey György intpusztai földbirtokost és Tulok József dr. t. b. főszolgabíró jelölte. Foglalkozott az egyesület által Szombathelyen rendezni szokott tavaszi tenyészbikavásár illeteivel, melyet 30,000 K. vizsgálati, illetőleg szemledijban és eladás esetén 15% jutalékban állapított meg. A földművelésügyi miniszter tavaszi vetőmaghitel-akciójában az egyesület is résztvesz s igyekszik odahatni, hogy az arra tényleg reászorultak vetőmaghitel-igénye teljes mértékben kielégítessék. Az 1924. évi termésű cukorrépa átvételi árának módosítása tárgyában most folyó tárgyalások előtt az igazgató-választmány állást nem foglalt. Meg kívánja várni, hogy a pénzügyi kormány és a cukorgyári, valamint mezőgazdasági érdekelttség között a külföldi cukorvámra vonatkozó tárgyalások milyen eredményre vezetnek. A földbirtokreform végrehajtása folytán földhözjutottak termelésének serkentése érdekében az OMGE leirata értelmében az egyesület szintén mozgalmat indít, hogy a legokosabb termelést üzők dícsérő oklevéllel kitüntethetők legyenek. Feliratot intéz az egyesület, hogy a bor lényüzési adójának értékhatára 30,000 K.-ra felemeltesék, avagy az a nehéz viszonyok között élő szőlősgazdák érdekeire való tekintettel egyáltalában törültessek.

Ujabb tapasztalatok a hazai rizstermelési kísérletek köréből.*)

(Az OMGE földművelési és növénytermelési szakosztálya 1924. november 12-iki gyűlésén tartott előadás.)

Magyarországon már a XIX. század elején kezdtek a rizs termelésével foglalkozni. Az eddigi eredmények azt mutatták, hogy Magyarországon a rizs sikerrel termeszthető. Minthogy a háború alatt a rizs behozatala csaknem lehetetlenné vált, az 1917. évben az ércsai uradalomban egy hatalmas, 1000 holdas rizstelepet szándékoztak berendezni, azonban eme hatalmas terv keresztülvitelét megakadályozta az 1918. évi októberi átkos forradalom és az azt követő szegényes és igazságtalan megszállás. A szerencsétlen kimenetelű világháború következtében a folytonos fejlődésben lévő rizstelepeinket, melyek ugy mennyiségileg, mint minőségileg kifogástalan terméseredményt adtak, sajnos elvesztettük s már-már úgy látszott, hogy Osonka-Magyarországon a rizstermelés végleg megszűnt, amidőn az 1921. évben Busits József uradalmi igazgató Sőregpusztán (Tápiószentmárton, Pest megye) egy 550 □-öles rizstelepet rendezett be és a Bánáthól magával hozott rizsvetőmaggal vetette be. S annak ellenére, hogy telepét csak artézi kut vizével táplálta, mégis szép terméseredményt ért el, amennyiben ezen a területen 630 kilogramm l. oszt. rizsvetőmagot nyert, amely megfelel kat. holdankint 1832 kg. termésnek. A rizsszemek semmi tekintetben sem különböztek a Bánáthban termelt rizsszemektől, a szem nagysága, teltsége is meggyezett s ez az eredmény azt mutatta, hogy a rizs termelésével Pest vármegyében is foglalkozhatunk, ha a rizs termeléséhez szükséges főkellékek megvannak. Busits József igazgató a rizs termelését Sőregpusztán egy évi kísérlet után abbahagyta, mivel a rizstelep altalaja víztátrésző volt.

Ezt az eredményt szem előtt tartva, a tápiógyörgyei uradalom — farmosi gazdaságában (Farmos Pest m.) — 1922. évben egy 640 □-öl kiterjedésű rizstelepet létesített s azt a sőregi uradalomtól vett vetőmaggal vetette be és így folytatt a Osonka-Magyarországon megkezdett rizstermelési kísérleteket. Az eredmény várakozáson felül sikerült s ennél fogva a termelési kísérleteket folytatjuk.

*) Az értékes előadást helyszűke miatt csak most közöljük.

Mielőtt azonban a terméseredményeket ismertetném, először a rizstelepek berendezéséről, a rizs vetéséről, ápolásáról és aratásáról óhajtok felvilágosítást adni. Tekintettel arra, hogy a rizs vizinövény, ennél fogva első főkellék, hogy vízzel rendelkezünk, másodsor, hogy oly mélyebb fekvésű kötétt vagy vályogtalajjal, de lehet szikes is — rendelkezünk, melynek altalaja vizet át nem eresztő és csekély munkával elárasztható legyen. A rizs termeléséhez meleg is szükséges és elmondható, hogy a rizs termelhető abban a zónában, ahol a késői tengeri tökéletesen beérik.

Ahol folyóvízzel rendelkeznek, ott a rizstermelés könnyen megvalósítható. A rizs mellett elterülő mélyebb fekvésű terület könnyen elárasztható. Az elárasztás alkalmával a víz több-kevesebb iszapot hord magával, amely igen értékes trágyát ad a telepnek és ilyen helyen istállótrágyát alkalmazni nem kell, csupán műtrágyát és pedig szuperfoszfátot. Az ily eliszapolt területnek, ha istállótrágyát is adnánk, akkor a rizs tulságosan buján fejlődne. Érés előtt megdülne és a kifejtett szem helyett csak léha ocsut kapnánk. Istállótrágyát csak akkor alkalmazunk, ha erősen kiélt földet rendezünk be. Akkor is elegendő kat. holdankint 160 q istállótrágya.

Ha szűz talajon, pl. gyeptörésben rendezzük be telepünket, helyesen teszünk, ha a gyeptörésben az első évben valamely takarmányt vagy káposztaféléket termelünk. Hogy ezzel a talaj tulerejét csökkentjük és csak a következő évben vetünk bele rizset, különben itt is úgy járunk, mint a fent említett eliszapolt talajnál.

Ha olyan mocsaras területen rendezzük be telepünket, ahol kaka, sás termelt, akkor tanácsos a területet ezek gyökereitől megtisztítani. Az ilyen területet vagy az erősen kiélt földet öszszel azután jó érett trágyával letrágyázzuk, öszszel leszántjuk és tavasszal simára elfogaszoljuk s vetés előtt szuperfoszfátműtrágyát adunk.

Minthogy a rizstelepet vízzel kell elárasztani, ennél fogva a telepet a klimatikus viszonyokhoz képest 30—50 cm. magas töltéssel vesszük körül. Régebben magasabb töltéseket alkalmaztak, hogy magasabb vízréteggel árasztják el a telepet. A víznek rendeltetése egyrészt az, hogy a talajt állandó ingoványos állapotban tartsa, hogy a növény gyökerei általi a fejlődéséhez szükséges tápanyagot az ingoványból könnyen felvehesse, másrészt az, hogy a túl magas hőmérsékletet a szükséges mértékben csökkentse. A tankönyvekben is a magas vízállást szerepeltették a fejlődés utolsó stádiumában 40—50 cm. vízmagasságot jeleztek szükséges vízmennyiségnek.

Minthogy a magas vízréteg a túl magas hőmérséklet csökkentésére szolgál, ennél fogva a tropikus égőv alatt indokolt a magas vízállás alkalmazása, de minthogy a mérsékelt égőv alatt a nagyobb tömegű víz nehezebben melegszik fel, a talajban nem lenne meg a kellő meleg, minek következtében a rizs fejlődése lassabb lenne, ennél fogva a mérsékelt öv alatt az alacsony vízállás alkalmazása 10—20 cm. magasságig helyénvaló.

Ezt igazolták a farmosi gazdaságban végzett kísérleteink is. Ennek az eljárásnak helyességét igazolta Andrea Trachetti, az olaszországi Vercei-i Allami Rizskísérleti Állomás műszaki igazgatója, aki 1924. augusztus hó 23-án megtekintette rizstelepeinket s arról a legnagyobb elragadtatással nyilatkozott. O is az alacsony vízállás helyességét hangoztatta, mert az ő rizstelepeiken Verceiben (Milánó és Turin között) sem alkalmaznak 15—20 cm-nél magasabb vízállást még a fejlődés utolsó stádiumában sem.

Rizstelepek berendezésénél legyünk figyelemmel arra, hogy inkább kisebb parcellákat rendezzünk be rizstelepeknek, mint egy nagyot, mert a planirozási munkák, így gyorsabban és jobban eszközölhetők és kevesebbe kerülnek. Igen fontos, hogy a talaj fekvése egyenletes legyen, miáltal a növényzet fejlődése is egyenletes lesz.

A vetés ideje nálunk május eleje. Ha már az időjárás annyira enyhült, hogy az elárasztására szánt viz 12 C°-ra felmelegszik, akkor vethetünk, mert ilyen meleg mellett a rizs már csirázik. A rizsvetőmagot a vetés előtt 24—48 óráig vízben áztatjuk, hogy csirázását gyorsítsuk. Azután megszikkasztva vetjük el. A vetés eszközölhető kézzel és géppel. Vetőmagszükséglet kat. holdankint 80 kg. Ezen mennyiség mellett a rizs megkapja a szükséges tenyészterületet s minthogy a rizs kitünően bokrosodó növény — mert törzsének 5—20 hajtást is növel —, jól elborítja a területet s nagyon szépen fejlődő bugákat hoz jól kifejtett magokkal. A sűrűbb vetés mellett fejlődésében visszamarad. A gépvetés akkor eszközölhető, ha május elején a talaj annyira szikkadt, hogy vetőgéppel rámehetünk a földre.

A telepet a vetés előtt simára elfogaszoljuk, a soros vetőgépet úgy állítjuk be, hogy minden második cső vet, tehát 9°-re. Sulyokat nem alkalmazunk. A folyó évben két parcellát vetőgéppel vetettem el, összehasonlításképpen és azt tapasztaltam, hogy a kelés egyenletesebb, a bokrosodás sokkal erősebb volt, mint a kézi vetésnél s ez természetes is, mert a tenyészterületek egyenletesebbek voltak. A géppel való vetés után a területet 15 cm. vízmagassággal azonnal elárasztjuk, hogy a csirázás kezdetét vegye. A további eljárás éppúgy történik, mint a kézzel való vetésnél, amit a következőkben ismertetek:

A vetés előtt a területet 15 cm. magas vízréteggel árasztjuk el s ha a telep kisebb kiterjedésű, akkor közvetlen a vetés előtt a vízben gyerekeket járunk, kik a lábukkal a sarat felkavarják, ha a terület nagyobb, akkor fogatoserővel, deszkába vert fafogaskészülékkel kavargatjuk fel az iszapot.

A vető emberek közvetlenül a felkavart iszapos vízbe vetik el kézzel a magot, oly módon, hogy a magasba feldobják (mint a gabona kézzel való vetésénél) s a leeső mag saját súlyánál fogva a víz alá kerül s a felkavart iszap leülepedésekor a vízben bevonja. Ügyelni kell arra, hogy szélcsendes időben vessünk, mert a szél által vert hullámok a magot könnyen összehordják és a vetés egyenletlen lesz.

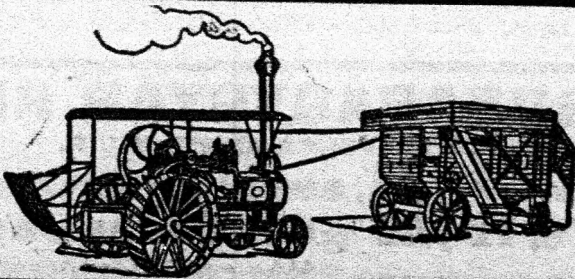
A csirázás egy hét alatt megtörténik s midőn a csiránövénykének levele 2—2 cm. hosszúságú lesz, akkor a vízzel beeresztjük, hogy a gyökérképződés meginduljon. Ha a növénykének 2—3 gyökérhajtása oly erősen ékelődik be a talajba, hogy a növényke két ujjal fogva, kis ellenállás nélkül nem húzható ki, akkor a vizet ismét ráeresztjük, ami körülbelül 6—8 nap múlva következik be.

A növény ezután vízben fejlődik s fejlődéséhez mérten növeljük a vizet, úgyhogy a növény a vízből mindig kint legyen, de a fejlődés előrehaladtában 15 cm.-nél nagyobb vízréteget nem adunk. Kalászás és virágzás ideje július hó második felére esik. Érés ideje szeptember hó.

A fejlődésben lévő rizsnek főleg két növényi ellensége van. Egyik a víz felületén képződő zöld moszat, melyet gereblyével, vagy villával kell időnkint leszedni; másik a vizimuhar, melyet ki kell gyomlálni. A vizimuhar szára és levelzete hasonlít a rizséhez, azonban mivel hamarabb kihányja bugáját, könnyen felismerhető és kigyomlálható. A rizs 70—100 cm. magasra megnő. Aratása előtt a vizet körülbelül két héttel előbb leeresztjük a telepről. A vízleeresztést akkor eszközöljük, midőn észre vesszük, hogy a zöld rizs-szemek vörös-barnás színűek kezdenek lenni. A vízleeresztés célja az érés gyorsítása s a talaj kiszáradása, hogy az aratást szárazon eszközölhessük.

Minthogy a rizsszemek vékony nyelecskéjükről a szárazságban könnyen letörnek, az aratást a reggeli és esti hűvös órákban eszközöljük és pedig sarlóval. A levágott rizst markokban hagyjuk s ott szárítjuk 4—5 napon keresztül. A rizst akkor aratjuk, midőn a szemek legnagyobb része vörösbarna színű, tehát viaszérésben van.

Amerikai módszerrel készült tüköracél kormány-
gőz- és motoros ekékhez beakasztott lemezes egyetemes acélekéket,
gőz- és motoros ekékhez beakasztott lemezes egyetemes acélekéket, acél-
boronákat, sima és rögtörőhengereket, fogatos kapákat, szecska- és repavágókat,
kukoricamorzsolókat, szabatosan működő AGRAR-DRILL vetőgépeket,
szőlő-, cukorrépa-, burgonya- és gyümölcsfa-permetezőket, az
ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR R.-T.
gyárában készült cséplőgarnitúrákat, gőz- és benzinlokomobil-
kat, gőzmagánjárákat, gazdasági malmokat, szőlő- és
motorokat 160 lóerő teljesítményig a legjobb kivitelben ajánl

az **AGRARGLOBUS**
MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG 1137
Budapest, IV., Egyetem-utca 1. szám.
Távíráti cím: AGRARGLOBUS BUDAPEST
TELEFON: József 153-54,
József 153-76 és József 125-79

F&S GÖLYŐSCSAPÁGYAK

Telefonok J. 39-02, 51-99 **VECSEY JENŐ OKL. GÉPÉSZMÉRNÖK** Sürgőnycim: **VECSEYÉK.**
BUDAPEST, VIII. KERÜLET, KISSTÁCIÓ-UTCA 11. SZÁM

A rizs szára és levélzete, amikor aratjuk, még elég zöld 4-5 napi marokban való száradás alatt a szemek teljesen beérednek s azután elcsépelhetjük. Kisebb terület termését ponyvára hordva cséphadaróval vagy botokkal csépeljük ki. Nagyobb terület termését pedig cséplőgéppel. A rizs szalmája értékes takarmány, felér a gyenge vagy közepes széna tápértékével, s az igasállatokkal jól értékesíthető. Kat. holdankint 16-18 q rizs-szalma nyerhető.

A rizs megmunkálását a vetésen kívül, gyerekekkel és leányokkal végeztethetjük. Egy kat. hold rizsterület kézzel való bevetéséhez számíthatunk 1/3-ad férfi-napszámot, a gyomláláshoz kat. holdankint, aszerint, mily mértékben gyomosodott, 5-10 leány-napszámot és egy kat. hold learatásához 4 leány-napszámot.

Farmosi gazdaságunkban a leírt módon berendezett 640 □-öles rizstelepeink az 1922. évben magas vízállás mellett adott 560 kg. I. oszt. rizst, mely megfelel kat. holdankint 14 q szemtermésnek.

1923. évében telepünkön már az alacsonyabb vízállást alkalmaztuk, 15 cm.-nél magasabb vízréteget egyáltalában nem adtunk, sőt legtöbbször a virágzás ideje alatt és után is csak 10 cm. vízmagasságunk volt. Ez évben a 640 □-öles terület adott 800 kg. I. oszt. rizst, ami megfelel kat. holdankint 20 q szemtermésnek. Az elért terméstartósság igazolja, hogy a mi éghajlatunk alatt az alacsonyabb vízréteg alkalmazása a helyénvaló.

Az 1921. évben Sőregen és 1922-1923. évben Farmoson elért terméseredmények igazolták, hogy Pest vármegyében is eredményesen termelhető a rizs, mert az itteni eredmények elérték, sőt részben felül is múlták a bánáti rizstelepek eredményeit. Ezek az eredmények arra ösztönözték uradalmunkat, hogy rizstelepeinket megnagyobbítsa. Ennek megnagyobbításával alkalmam nyílt újabb kísérletek beállítására.

A régi 1921-ben létesített 640 □-öles telep, melyet I. számmal jelölök, mélyebb fekvésű fekete agyag szántóterületből alakított rizsteleppé és 1924. évben már egymásután harmadszor használtott fel rizstermeléshez. 1923. őszén kapott jó érett istállótrágyát, kat. holdra számítva 160 q-t, 20 cm. mély őszi szántást és tavasszal a vetés előtt fogasolt.

Az újonnan létesült II. sz. parcella 700 □-öl területű. Mélyebb fekvésű fekete agyagalajú, buja gyep töretett fel 1923. őszén és a tavasszal a vetés előtt simára fogasoltuk.

A III. sz. parcella 900 □-öl, a IV. sz. parcella 700 □-öl területű. Lucernásított fekete agyag és szik szántóföldről alakítottát át, 1923. őszén törettük fel s tavasszal a vetés előtt simára elfogasoltuk.

Tekintettel arra, hogy a már évtizedek óta használt rizsvetőmag bizonyos mértékig degenerálódott, elhatároztam, hogy annak feljavítását szelektálás által eszközölöm. Ennek fogva az 1923. évi termésből a szépen fejlődött szemű bugákat külön szedtetve, elit anyagot állítottam össze. Azonkívül új rizsvetőmag beszerzése végett az olasz rizstermelési kísérleti állomásokhoz fordultunk és három helyről kaptunk kísérletezés végett kisebb mennyiségben 11 fajta rizsvetőmagot. Szabó Lajos.

(Folyt. köv.)

VEGYESEK.

Csérer Lajos dr. kitüntetése. Lapunk múlt számában röviden már megemlékeztünk arról, hogy a kormányzó a földművelésügyi miniszter előterjesztésére Csérer Lajos dr. m. kir. gazdasági főfelügyelőnek saját kérelmére történt nyugdíjaztatása alkalmából, a hazai mezőgazdaság fejlesztése körül szerzett érdemei elismerésül a m. kir. gazd. főtanácsosi címet adományozta. Örömmel köszönjük most elnyert méltósága diszében Csérer Lajost, akit lapunk is régi, eles munkatársai közé soroz. Csérer Lajos, mint

komlótermelési vándortanára fáradságtalan munkásságot fejtett ki a komlótermelés fejlesztése érdekében és az ő lelkes munkájához fűződik az az eredmény, hogy rövid egy évtized alatt 630 kat. holdról 3000 kat. holdra emelkedett annakidején bazánk komlóterülete. Reméljük és kívánjuk, hogy mint a Borsódvármegyei Gazdasági Egyesület nem régen megválasztott titkára, kiváló képességeit és fáradságtalan munkásságát a mezőgazdasági kultúra érdekében a jövőben is sikerrel értékesítse.

Az Országos Földbirtokrendező Bizottság nyilvános tárgyalásai. Az Országos Földbirtokrendező Bizottság (Budapest, V., Markó-utca 16.) újabb a következő ügyekben tűzött ki nyilvános tárgyalást. Sorra kerül: az I. számú tanácsban február hó 24. napján, délután 5 órakor a mezőberényi megváltási eljárás során Merán Jánosné grófnétől igénybevetett földek hasznabérének a megállapítása. A pestszent-lőrinci megváltási eljárás során Vigyázó Sándorné grófnétől és Szemere Miklós hagyatékából megváltott ingatlanok hasznabérének a megállapítása. **Ecséd** község földmegváltási ügye; február hó 25. napján **Hosszupályi, Hajdubogos, Komjádi, Monostorpályi és Derecske** községek földmegváltási ügye. **Vagyonváltásos birtokok:** Lichtschein Dezső és Samu, Lichtschein Jenő és Márton, Zichy Géza gróf birtokai. A III. számú tanácsban február hó 25. napján, délután fél 5 órakor **Aroktó** község földbirtokrendezési ügye, **Zalokoppány** község földmegváltási ügye; február 26. napján **Hovátjárfa** község földmegváltási ügye; A IV. számú tanácsban február hó 25. napján, délután 5 órakor **Laskod** község földmegváltási ügye, **Laskod** község házhelyrendezési ügyében az ármegállapító I. fokú ítélet felülbírlása. Február hó 26. napján délután 4 órakor: **Tiszadob** község földmegváltási ügye (kapcsolatos Andrassy Sándor gróf, Andrassy Gyula gróf és Andrassy Géza gróf vagyonváltásával). **Tiszagyulaháza** község földmegváltási ügye (kapcsolatos Tiszadob megváltási ügyével és az ott leadandó vagyonváltásokkal). **Órimogyoród** (Vas várm.) község földmegváltási ügye (kincstári birtok). **Vasas és Hird** községek földmegváltási ügye. **Szany, Marcaltó, Egyházaskesző, Várkesző és Felsőgyőr**, továbbá **Omalomsok és Umalomsok** községek legelőhöz juttatás iránti kérelme (Eszterházi Sándor gróf és a győri rom. kat. püspökség vagyonváltásával kapcsolatos és esetleg kiskoru Veszely Margit és Péter vagyonváltásával is). Február hó 27. napján délután 4 órakor: **Tiszszentmárton** és **Zsurk** községek földmegváltási ügye (kapcsolatos Forgách László gróf örökösai vagyonváltásával).

Előadás a munkásbiztosítás fejlődéséről. A Magyar Közgazdasági Társaság folyó hó 17-én este **Matkovits** Sándor elnöklésével ülést tartott, amelyen **Papp Géza** dr. a népjóléti minisztérium helyettes államtitkára tartott előadást a háborús és a háborút követő évek munkásbiztosításáról, különös tekintettel a közgazdasági és pénzügyi szempontokra. Az előadó kifogásolta, hogy a mezőgazdasági munkások betegsegélyző biztosítása még mindig késik, holott a környező államokban már mindenütt rendezték ezt a kérdést. A balesetbiztosításban a helyzet kedvezőbb, mert 1919. óta az összes betegségi biztosításra kötelezettek balesetbiztosításra is kötelezték. Statisztikai adatokkal bizonyította, hogy a megbetegedések száma egyre csökken, míg a betegségi napok arányszáma szaporodik, ami arra mutat, hogy a pénztár a betegekkel szemben általában szigorúan jár el és hogy csak a komolyabb esetek részesülnek segélyben. Hogy a munkásbiztosítás fontos hivatásának megfelelően, a betegsegélyezési béreket a tényleges bérekkel a békebeli mértékben kell arányosítani.

Erdeklődés Jugoszláviában a tenyészállatvásár iránt. Értesüléseink szerint a Bácsodromegyei Gazdasági Egyesület több községben mozgalmat indított jóminőségű apaállatoknak a budapesti tenyészállatvásáron való beszerzése érdekében, főleg törzs-

könyvezett szimentáli és bonyhádi bikák, yorkshire és német sertések és nemes baromfiak iránt érdeklődnek. Jelezte a Torontálmezei Gazdasági Egyesület is, hogy a tenyészállatvásáron vásárolni szándékoznak. Ezenkívül értesüléseink szerint Jugoszláviában más tényezők is foglalkoznak a tenyészállatvásáron leendő bevásárlás tervével és így talán remélni lehet, hogy a tenyészállatvitel, amely szerény keretek közt már a múlt évi tenyészállatvásár alkalmával megindult Jugoszlávia és főleg Bácska felé, az idén szélesebb kereteket fog ölteni. A magyar tenyésztők részére mindenesetre intőfel, hogy már Jugoszláviából is törzskönyvezett állatokat keressenek és ezzel szemben nálunk még mindig igen nagy a részvétlenség a szervezett tenyésztői munka iránt.

Hol van még sok pocok (eger)? Sürgős kérelem. Szükségem volna sürgősen egy pocok-(mezei eger-) irtó kísérlethez egy katasztrális holdnyi, valóban pocokos (egeres) területre, amelyen a M. Kir. Állami Rovartani Állomás mezei pocokos (egerek) ellen egy új pocokirtó eszközt és pocokirtó anyagot kipróbálhatna. Nagyon hálás volnék a t. gazda uraknak, ha valaki még volna abban a helyzetben, hogy ilyen területet rendelkezünkre bocsásson. A kísérlet ideje rövid, legfeljebb 3-4 óráig tart és így nagyon jó volna, ha az illető hely közel volna Budapesthez, hogy az oda- és vissza-való utazás, valamint a kísérlet is, lehetőleg egy nap történhessen meg. Szíves - sürgős - értesítést kérek a M. Kir. Áll. Rovartani Állomásra. (Budapest, II., Kitaibel-Pál-u. 1.) **Jablonszki József** mezőgazdasági kísérletügyi főigazgató.

Burgonyatermelési értekezlet Kecskeméten. A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara látogatott értekezletet tartott Kecskeméten. A környékbeli járási és megyei gazdasági felügyelők, a kecskeméti földművelésiskola tanárai és az érdeklődő gazdaközönség szép számmal voltak jelen. Az értekezlet a Mezőgazdasági Kamara nevében **Gesztyeli Nagy László** dr. igazgató nyitotta meg, röviden vázolta az értekezlet célját. Azután **Takács Gyula** gazdasági felügyelő tartott előadást a burgonyatermelés visszafordulásának okairól, az ellene való védekezés módjairól és eszközeiről. Ismertette egyúttal a burgonyavetőgumó állami elismeréséről szóló miniszteri rendelet lényegét és szükségességét. A tartalmas előadás végső következtetése az, hogy a burgonya további elfajzása ellen a talaj kellő táperejének fenntartása, a talaj okszerű előkészítése, a helyi viszonyoknak leginkább megfelelő burgonyafajlesztés kiválasztása és a burgonyának fejlődési ideje alatt való kellő gondozásával lehet a leghatásosabban védekezni. **Husz Béla** dr. a burgonyának leggyakrabban előforduló betegségeiről, nevezetesen a lombelszáradásról, a burgonyavészről a levélragyáról, a gyűrűsbetegségről, az elfajzást előidéző különféle gombabetegségekről, levélsodróról, a burgonyarákról és az ezek elleni védekezési eljárásokról tartott tanulságos előadást.

A „Faluszövetség” kiállítás és ünnepségei Sárszentmiklóson. A „Faluszövetség” február hó 22-én rendezte az Országos Stefánia Szövetséggel és a helyi vezetőséggel karöltve Sárszentmiklóson, Fejér megyében mezőgazdasági, ipari és művelődési kiállítását. A kiállítás élen, mint annak védnökei, Fejér vármegye közéletének vezetői állottak. A kiállítás ünnepélyes megnyitása folyó hó 22-én délután 11 órakor volt, melyen a hivatalos és társadalmi tényezők képviselői számosan megjelentek. A megnyitáson Bodor Antal dr. egyetemi m. tanár a „Faluszövetség” igazgatója ismertette a „Faluszövetség” célját és a célok legkiválóbb eszközeit, az immár 80-ik helyen rendezett kiállításokat.

Foglalkozást kereső munkások. A m. kir. földművelésügyi minisztérium kebelében működő Országos Mezőgazdasági Munkásközvetítő Központi Iroda most tette közzé (Budapest, földmüv. minisztérium, II. em. 208.) a február hó első felére vonatkozó munkáskínálatot feltüntetve kimutatását. Eszerint fog-

lalkozást kereső munkások. 2. Konrádi Ferenc (volt rendőr) aljai-utca 519. ügyelő, erdő-Salgó-utca 42. n. 15. gazd. és lési munkás, mezőgazd. munk. társa aratási m. János munkásügyi munkát, S. 30 summás m. 8. Pázmándi J. kással téli v. n. bányai, cukorgaz. munkát, Mező-9. Szabó Simon kással mezőgazd. u. p. Kerkaszti időszakos munk. kással mezőgazd. ségi előjárásig ember, Akasztó, vállalkozó 300 aratómunkással. 13. Tamás Lajos sági és szőlőműv. Pest vm. 14. K. fiu bármely hely. Zala vm. 15. K. nyári munkással. Makó Sándor munkással, arató vm. Kérjük azo. tételünk nyomán a körülmenyt a

Intő szó a tisztekhöz. Lap. Béliától, ki jelen iskola vezetője. jellegénél fogva melyet főleg az. gazdatiszteknek erejével Török. a hitben, hogy keresethez jut. Zsivánovits Béla tevékenységet Zsivánovits Béla akik levelekkel akiknek külön-k. „Ma karácsony. ben. E napot me. ban, Kisázsiban. zett meg. Ugyan. B. J., S. A. leve. ekl. gazda, 7 gy. mind új haza-, s. tőségek utáni ve. levél egy napon. már s hány jön. természetes! És. az, hogy Istene. ből? Tíz van ot. a tüzet eloisra? többnyire ismeret. zom. **Kijöveteli** megteremtési, me. tegalább egy eszt. ural egyénileg. és ugyanazt meg. formában rögtön. lehetősége megvan. egész ügyet itt e. szerkesztője jóba. ban is, állandó pro. Törökország mezo.

GOLYÓSCSAPÁGYGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, X., NOSZLOPI-U. 1. TELEFON: József 140-66

Szállít: ← GR → jelű, saját gyártmányu, valamint ← DWF →
és PwK jelű golyóscsapágyakat legjobb minőségben
Külön osztály javítások részére!

Vetőmagnemesítő és Értékesítő R.-T.

Budapest, V., Mérleg-utca 3., III. em.

Vezérigazgató: SZÉKÁCS ELEMÉR

Távíratcím: Nemesmag Telefon: 128-35, 76-80 és 148-20

Azonnali szállításra vagonkételekben is:

eredeti nemesített Székács zab, továbbá
eredeti nemesített Fleischmann koránérő, aranyárga lófogu tengeri
eredeti nemesített Fleischmann kendermag
eredeti nemesített Fleischmann fonallen-vetőmag
eredeti nemesített Fleischmann fehér bokorbab

vetőmagvakra előjegyzéseket és megrendeléseket elfogadunk.
Az eredeti nemesített Székács-féle tavaszi árpa vetőmagvak elfogytak.

1767

lalkozást keres: 1. Molnár Gábor 100 emberrel summas munkát vagy szőlőművelést, Tard, Borsod. 2. Konrádi Ferenc mint mező-, erdő- vagy vadór (volt rendőrfőtörzsörmeister), Salgótarján, Baglyas-ajlai-utca 519. 3. Cserhádi Gábor mint munkafelügyelő, erdő- vagy vadór (volt rendőr), Salgótarján, Salgó-utca 429. 4. Városi Munkásközvetítő Hivatalnál 15 gazd. eseléd, 2000 férfi és nő aratási és esélési munkás, 10 cukorrépaterm. munkás és 4600 mezőgazd. munkás, Békéscsabán. 5. Kun Gábor és 50 társa aratási munkát, Tápióság, Pest vm. 6. Fehér János munkásvállalkozó 100 emberrel mezőgazdasági munkát, Soltvadkert, Pest vm. 7. Kókai József 30 summás munkással, Tápiszező, 76. sz. Pest vm. 8. Pázmándi János munkásvállalkozó kb. 100 munkással téli v. nyári hónapos munkát, téliagyári, kőbányai, cukorgyári, kendertermelési vagy bármily munkát, Mezőkövesd, I. 10. 616. sz. Borsod vm. 9. Szabó Simon Inre munkásvállalkozó kb. 150 munkással mezőgazdasági munkát uradalomban, Lovászi, u. p. Kerkasztmiklós, Zala vm. 10. Moldován Ferenc időszaki munkás és vezető 400 mezőgazdasági munkással, Cserépfalu, u. p. Bogács, Borsod vm. 11. Közégségi előjárásnál bármilyen munkát keres kb. 200 ember, Akasztó, Pest vm. 12. Koczka István munkásvállalkozó 300 mezőgazdasági tavaszi és nyári és aratómunkással, Kistálya, Fő-utca 139. Borsod vm. 13. Tamás Lajos munkásvállalkozó 300 mezőgazdasági és szőlőművelő munkással, Sükösd, Kis-utca 339. Pest vm. 14. Kisvarga Vendel 12 éves, erős, nagy fiú bármely megfelelő gazdasági munkát, Sármellék, Zala vm. 15. Karkus András munkásgazda kb. 60 nyári munkással, Tard, 356. sz. Borsod vm. 16. Id. Makó Sándor munkáscsoportvezető kb. 80 nyári munkással, aratóval, Bükkzsére, u. p. Bogács, Borsod vm. Kérjük azokat a gazdaságokat, amelyek közzétételünk nyomán alkalmaznak munkásokat, hogy ezt a körülményt a fenti irodával közéljék.

Intő szó a kivándorolni akaró magyar gazdasítztekhez. Lapunk régi munkatársától, Zsivánovits Bélától, ki jelenleg mint az adanai török gazdasági iskola vezetője működik, kaptuk az alábbi, magánjellegű fogva csak kivonatolva közölt levelet, melyet főleg azoknak a, sajnos, állás nélküli magyar gazdasítzteknek figyelmébe ajánlunk, kik erőneke-rejével Törökországba szeretnének kimenni, abban a hitben, hogy ott azonnal állásba és így keresethez jutnatának és akiknek érdekében Zsivánovits Béla a jó ügyhöz méltó, valóban buzgó törekvényt fejt ki. De beszéljen helyettünk Zsivánovits Béla levele, mely szól mindazoknak, akik leveleikkel már eddig is felkeresték őt és akiknek külön-külön nem áll módjában válaszolnia. „Ma karacsöny szent estéje van az Urnak 1924. évében. E napot messze idegenben töltöm. Törökországban, Kisásziában! Leveled tehát e napon is ide érkezett meg. Ugyancsak ekkor jött meg, egy időben, B. J., S. A. levele s hogy mást nem mondjak: B. K. okl. gazda, 7 gyermekes apa, második levele. Mind, mind új haza-, állás keresés, más elhelyezkedési lehetőségek utáni versengés tárgyában keresnek fel. Négy levél egy napon! De ez még nem mind! Hány jött már s hány jön még? ... Elolvasom mind őket. Ez természetesen! És az első gondolatom ilyenkor mindig az, hogy Istenem, mindenki menekül Magyarországból? Tűz van otthon s nincs se víz, se tüzelő, aki a tüzet eloltsa? En a hozzám forduló ismerős és többnyire ismeretlen gazdatársaim ügyével foglalkozom. Kijöveteli lehetőségeket azonban máról-holnapra megteremtini, merő képtelenség. Idő kell mindennek, legalább egy esztendő. Mivel a hozzám forduló sok urral egyénileg és igazán külön-külön levelezni, egy és ugyanazt megírni, teljes képtelenség, abban a formában rögtön az érdekeltekkel, hogy lejövetelük lehetősége megevan. De az gyorsan nem megy. Az egész ügyet itt elő kell készíteni. Az adanai újság szerkesztője jóbarátom. Lapjában, de más török lapokban is, állandó propagandát fejtek ki oly irányban, hogy Törökország mezőgazdaságára mennyi előny hármo-

nék, ha minél nagyobb számban fogadná be a józan, munkaképes, értelmes és dolgozni akaró magyar gazdasítztek és a mezőgazdasági gépek kezeléséhez különösen kívánatos szakképzett magyar munkásokat. Kívánatos volna, hogyha a m. kir. földművelésügyi minisztérium diplomáciai érintkezésbe lépne a török földművelésügyi minisztériummal olyan értelemben, hogy alkalmas bérletek megszerzés után Adrianápoly—Dobrudza—Konstantinápoly, tehát az európai Törökországban, vagy a kisászi Törökországban magyar, értelmes, megbízható okl. gazdák elhelyezkedhessenek. Ennek jövője van, mert tudom, hogy Clayton és Schutleworth, Hoffer és Schrantz cég bérlete itt Kisásziában Askeschizben csudát teremtet. Ugyanis e bérletek ezelőtt teljes pusztaságok voltak. A kb. 25,000 dömüm (6-26 dömüm 1 kat. hold = 1600 négyszögöl; 470 dömüm = 1 magyar hold = 1200 négyszögöl) föld parlagon hevert és ma gyönyörű majorkák, istállók, épületek, mezei vasut, gépjávitóműhely, villanyvilágítás van itt és az okszerű talajművelés, állattenyésztés alapját vetette meg magyar emberek kezemunkája, akarata, tudása. És ilyen mintagazdaság Kisásziában csak egy van. Itt épülhetnének majd a gyárak stb., tehát ide és a máshol bérlendő területek kezelésére, gyárak építésére, vezetésére kellene magyar emberek, annyival is inkább, mert Törökországban a magyar név egy fogalom. Szeretik, becsülik a magyart. Törökország magán gazdaságaiban magyar emberek ezidőszent nem tudnak elhelyezkedni, amennyiben itt Mezőhegyesek, de még Kukutyinpuszták sincsenek és Isten tudja, mikor lesznek. Pedig lesznek! Kell, hogy legyenek. Mi magyarok, pláne ti otthon, nagyon tájékozatlanok vagytok a török gazdasági életet illetőleg. Nem is csoda. En is úgy voltam. Most azonban mindent másképpen látok. Itt olyan hivatalfajta állások nincsenek, különösen azok részére nincsenek, akik nem beszélnek törökül. Ez szól mindenkinek. A gazdával ezidőszent semmit sem tehetünk, de reményem van rá, hogy működése az ő érdekükben hatással lesz. Egyébként Törökország a boldogulás hazája. Csak kis téke kell hozzá. Onalóság. Bérlet. Török nyelvtudás. Alkalom bőven. Egy mindenéből kiforgatott, de gazdag kincs még Törökország, mely mezőgazdasági és ipari szempontból egyaránt fejlődésképes.”

A nemzetközi tejpia helyzetete. Most jelent meg a svájci gazdaszövetségnek a nemzetközi tejpia helyzetéről szóló részletes jelentése, amely a különböző államokból beérkezett jelentések alapján az elmúlt év utolsó negyedéről számol be. Ennek a jelentésnek végső összefoglalása a következőket állapítja meg. A kielégítő őszi legelők és a legtöbbnyire megfelelő mennyiségű takarmánykészletek következtében a tejhozam mennyisége nagyobb volt, mint az előző év ugyanezen negyedében. A tej és tejtermékek piaci ára a jelzett negyedben kissé emelkedő irányzat mellett szilárd volt. A következő hónapokban, különösen a vajáraknál a rendes tavaszi ársökkenés várható. A sajtárak szilárdnak ígérkeznek. Jó minőségű sajtók értékesítése megfelelő lesz, a gyengébb minőség iránt kevés érdeklődés mutatkozik. A magas gabona- és husárak stb., a tej és tejtermékek áraira is szilárdító hatást gyakorolnak.

A „Mezőgazdasági Technika” című mezőgazdasági gépészeti, építészeti és ipari folyóirat februári száma most hagyta el a sajtót. A lap vezető helyén Rothmeyer Imre az idén nyáron rendezendő nemzetközi szántógépbemutató tervét és célját ismerteti. Kund Ede a szántómotorok tartósságának fokozásáról írott cikkében hasznos tanácsokat ad a motortulajdonos gazdáknak. Figyelemreméltó Bakó Géza a gabonaművek szemvesztésének fontosabb okairól szóló fejtegetése, továbbá barsi Leidenfrost Adolfnak a prémes bőrkikészítéséről szóló praktikus közleménye. Könyvismertetés, irodalom, hírek és piaci szemle egészítik ki az értékes lap tartalmát. Mutatványszámot megkeresésre készséggel küld a lap kiadóhivatala. (Budapest, IX., Köztelek-u. 8., II. em.)

Gazdasági előadások. Február hó 1-én a debreceni gazdaszövetség „Széchenyi Gazdasági Osztálya” Búdeszentmiklós a gazdakörben tartott népszerű előadásokat. Halász Miklós gazd. akad. tanár, az osztály tanár-elnöke beszédében rámutatott mezőgazdálkodásunk nagy mulasztásaira. Felhívta a gazdák figyelmét a modern talajporhanyító gépekre és rámutatott azok fontosságára a talajelőkészítésnél. Ezután részletesen ismertette a búzának és tengerinek, mint az ottani talajviszonyoknak legjobban megfelelő két főtterménynek a helyes termelését, a vetőmagyszeret, a vetőmag helyes tisztogatását és csávázását. A gyakori takarmányhiányt elkerülendő, felhívta a gazdák figyelmét a kukoricaszár feltépesére és besombolyzására, melynek módját szintén részletesen ismertette. A nagy tetszéssel fogadott előadás után Batta Pál III. é. hallgató tartotta meg „Lényegszótóunk fejlesztése” című előadását, a tenyészgépek megválasztásának, a ménekérés megoldásának és a csikók helyes felnevelésének szükségességét hangoztatta. Majd Oláh László III. é. hallgató, szomorú mezőgazdasági állapotaink jellemzésére a hazai és külföldi átlagterméseket hasonlította össze. Végül ifj. Göllner János II. é. hallgató a „Zoldtrágyázás”-ról tartott értékes és a gazdák figyelmét leköltő előadását.

A debreceni gazdaszövetség vitaestélye. A debreceni m. kir. gazdaszövetség hallgatók ifjúsági Egyesületének „Széchenyi Gazdasági Osztálya” január 31-én tartotta idei III. vitaestélyét. Kreiling József III. éves hallgató tartott magas színvonalú és értékes előadást a „Talajbaktériumok”-ról, utána pedig Kovács Ferenc III. éves hallgató: „A fehérlék szerepe a különböző termelésű háziállatok anyagi és energia forgalmában” című felolvasását követte. A tárgyhöz a tanári kar részéről és a hallgatóság részéről is többen hozzászóltak. Ezután szavazatok és mulattató előadások zárták be az estélyt.

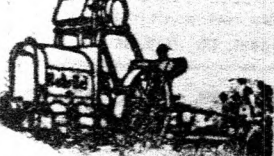
A Keszthelyi „Georgicon” Kör szakülése. A Keszthelyi M. Kir. Gazdasági Akadémia „Georgicon Gazdasági Köre” 1925. évi február hó 18-án tartotta V. szakülését a következő tárgysorozattal: Kovács István II. é. h. felolvasása: „A mezőhegyesi m. kir. állami ménesbirtok ismertetése.” Sándor István III. é. h., a kör főjegyzőjének beszámolója a MEFHOSZ VI. országos diákkongresszusáról. Tóth Dezső III. é. h., a kör főtitkárának ismertetése a MEFHOSZ kanadai akciójáról. Vitakérdés: „Miképpen fokozzuk gabonaterméseink átlagát.” Bevezette Prigly Béla II. é. h.

A Szekesfővárosi Maglódi-úti Női Kertgazdasági Tanfolyamon április 1-én kezdődik a tavaszi kertészeti baromfitenyésztési (gépkelletés és műanyagfal való neveléssel kapcsolatban), továbbá a méhészeti tanfolyam. Felöltött hölgyek is résztvehetnek benne akár egésznapos, akár félnapos kurzuson. Tandíj negyedévre fővárosiaknak 85,000 K., vidékieknek 170,000 K. Beiratkozás X., Maglódi-ut 8. sz., a 28-as villamos mentén.

Tökmagkereslet. A Trieszti Olasz-Magyar Kereskedelmi Kamara értesítése szerint Olaszországban nagyarányú kereslet nyilvánult meg tökmag iránt, miert is felhívja figyelmét a birtokosoknak, hogy egyidejű 250 grammos megmuntázással kötelező ajánlatokat: feladási állomás, mennyiség, egalizált zsákcsúly, métermázsánként korona vagy lira egységes megjelölésével az Olasz-Magyar Kereskedelmi Kamara titkári hivatalához (Camera di Commercio Italo-Ungerese: Trieste, Via Macchiavelli 3., II.) küldjék be. Az egységárak csak fuvarmentes triesti számítással vehetők figyelembe és az árak ellenértékét az olasz szokványok értelmében 50%-ban a feladási és 50%-ban az érkezési fuvarokmányok ellenében fizetik.

Felvétel a kishéri tejmunkásképző iskolába. A kishéri m. kir. tejmunkásképző iskola az 1925. évi május hó 1-én kezdődő tanfolyamára 10 tanulót fog felvenni. A tanulók lakást és ellátást ingyen kapnak, azonban, tekintettel az élelmiszerek drágaságára és az állam teherbíróképességének csökkenésére a felvételnél — egyéb körülmények figyelembe vételével — előnyben részesülnek azok, akik havonként 80 kg. buza, illetve annak ellenértéke fizetésére kötelezettséget vállalnak. A felvételi feltételek a következők: a) a betöltött 17 éves életkor, b) erős, egészséges testalkat, c) írni, olvasni és számolni tudás, d) kiskorúság esetén szülői beleegyező nyilatkozat, e) magyar nyelv bírása, f) kifogástalan előélet, g) himbóltási bizonyítvány. A felvételnél kiszolgált katonák, továbbá azok, akik tehenészetben, esetleg tejgazdaságban alkalmazva voltak, előnyben részesülnek. Akik magukat erre a tanfolyamra felvétetni kívánják, szabályszerű bélélyekkel ellátott és a felvételi feltételekben említett bizonyítványokkal felszerelt sajtkezüleg irt és a kishéri m. kir. ménesbirtok igazgatóságához címzett folyamodásukat legkésőbb 1925. évi március hó 15-ig a kishéri m. kir. tejmunkásképző iskola vezetőségéhez nyújtják be. Ugyanitt bővebb felvilágosítás is szerezhető.

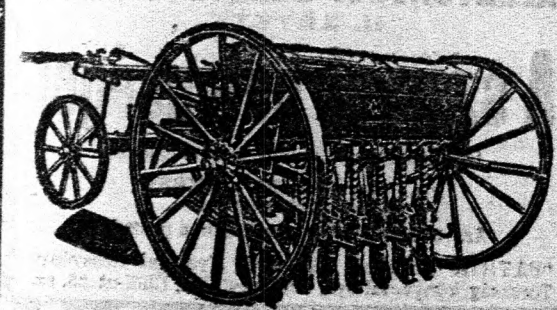
Schwarz Gusztáv banküzlete, Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 3. Mindennemű banküzletek legelőnyösebb lebonyolítása és finanszírozása.

BIZTOSAN és GAZDASÁGOSAN
SZÁNT és CSÉPEL
35-40 HP

EXCELSIOR MOTOREKÉNK
GAZDÁK SZÁMÁRA KEDVEZŐ FIZETÉSI FELTÉTELEK!

TESSÉK ISMERTETÉST KÉRNI
TÁVIRATI-CIM:
MAGYAR ÁLTALÁNOS GÉPGYÁR R.-T. DAIMAGPUCH, BUDAPEST
AUSTRO-DAIMLER-MAG-PUCH
TELEFON: 5-72
Magyarország általános központja: BUDAPEST, VI., LISZT FERENC-TÉR 9.

Vetőgépek, acélekék
és egyéb mezőgazdasági gépek

legelőnyösebb kivitelben WEISS MANFRÉD R.-T. vezérképviselőségénél
„PYRAMIS” Magyar Földbirtokosok és Földbérlek Kereskedelmi Részvénytársasága
Telefon: 65-49 és 65-50.
Budapest, VI., Teréz-körut 26.
Sürgönyelm: „Pyramis”
Részvénytőke 1-2 millió

Osztályai: Műszaki, gabona-, liszt-, takarmány- és gyapjuosztályok. Vetőmagtisztítószem. Bankosztály.

A gazdaközönség figyelmét felhívjuk a teljesen átalakított, régi jóhírű Rémi szállodára, ahol teljes tisztaság és rend várja a gazdaközönséget. Abszolút féregmentes szobák, gőzfűtés, a szobákban hideg és meleg víz. A gazdaközönségnek a „Köztelek“-re hivatkozva szobánként 20% kedvezményt adunk. Rémi szálloda Budapest, VIII. ker., József-körút 4. szám.

A gazdaközönség figyelmébe. Mindinkább több és több panasz merül fel a gazdaközönség köréből, hogy a patkányok pusztításai helyrehozhatatlan károkat idéznek elő; nemcsak az élelmiszereket pusztítják, hanem a gazdaság épületeit is teljesen tönkreteszik. A pusztítás rémes. Ezen kártevés elhárítására hosszú tudományos és gyakorlati kísérletek után sikerült a „Veterinária“ Vegyészeti R.-T.-nek, Budapest, IX., Lónyay-utca 18/b., olyan tökéletes patkányirtóanyagot termelni, melynek felhasználásával legbiztosabban kiirthatók a patkányok s ezzel elejét vehetjük a patkányok által okozott mérhetetlen károknak.

NYILTTER.

(E rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Mikuska András 1742
szabó, sportruha- és brocheskészítő
Budapest, V., Erzsébet-tér 5.

Patkány-, egérintő RATIN
specifikus mezel egérintő bekebeli anyag. Legolósabb napi árban. Szétküldési hely: Ratin Laboratorium, Budapest, VII., Murányi-u. 36.1308

Sertés- és juh-Shimló ellen
biztos hatású oltóanyag minden mennyiségben kapható
Dr. PÉCSI DANI és oltóanyagtermelő-intézetében, Budapest, VI., Teréz-körút 31. Tel.: 88-00

Most jelent meg! Fontos újdonság!
Mezőgazdasági egyszerű számtartás, különös tekintettel az aranymérleg készítésére. Irta: Ormányi János kamarai igazgató. 2-ik, átdolgozott kiadás. — Ára bérmentes küldéssel 130.000 korona. — „PÁTRIA“ R.-T. Könyvostálya, BUDAPEST, IX. ker., Üllői-ut 25. szám (Köztelek)

GYAPJUT
közvetlen bel- és külföldi gyári megbízásból legmagasabb áron vásárol
Zeisler Artur
Budapest, V., Borotya-u. 8., félemelet
Telefon: 97-15

Ablaktáblaüveg és melegágyi üveg
BIELEK KÁROLY
táblagyógyszerkészítő, üvegozóai nagyvállalatban.
Budapest, VIII., Mátyás-tér 14.
Fiktótop: VIII., Csopoghy-u. 4.
Telefon: József. 25-94
József. 58-04 (lakás)
Tisztelettel megköszönjük a megrendeléseket!

„Szent Gellért“ Kolopi rádiumos gyógyiszap.
Gyógyít reumát, oszont, ischiást, bénulásokat, angolkórt, nébetegségeket. Bel- és külföldi orvosszakintézmények által elismervé. Ára: 5 kg. gyógyiszap csomagolva, utastássaival 25.000 K. Megrendelhető: Kolopfürdő igazgatóságánál, Budapest, IX., Üllői-ut 95. szám, III. 81. vagy Szent-Gellért fürdőigazgatóságánál, Budapest, Szent-Gellért-tér. A mellékelt utasítás szerint házilag otthon mindenki eredménnyel használhatja. Tegyen próbamegrendelést az ár és a postaköltség előleges bevétele mellett. srs

ROYAL NAGYSZÁLLODA BUDAPEST
Szobáink városi és interurban telefonberendezése elkészült
Fürdőszobás, hideg-melegvízes és szerényebb olcsóbb szobák
Földbirtokosok találkozóhelye
7240

Gazdaságok képviselőjét
a fővárosban elvállalja okleveles gazda bő kereskedelmi gyakorlattal, nagy ismeretkörrel, jó összeköttetésekkel az összes hatóságoknál, valamint kereskedői körökkel. Lelekiismeretes és minden tekintetben megbízható. Ajánkozik bizalmi és bármi jellegű ügyek elintézésére, mindennemű gazdasági szükségleti cikke első forrásból való megszerzésére, gazdasági termények értékesítésére, használt gécek és egyéb mezőgazdasági gépek beszerzésénél szaktanácsot szolgál jutányos díjazás mellett akár állandó megbízásra, akár esetről-esetre. Számadasszevés és ellenőrzés stb.
Wittich Sándor
Budapest, VII., István-ut 40., I. em. 2. sz.
Telefon: József 139-73 1589

25 MILLIÓVAL 25
ÁTVEHETI
CITROEN AUTÓJÁT
RESZLETFIZETÉSRE
A VEZÉRKÉPVISELETNÉL:
HUNGÁRIA AUTÓSZALON
BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 67. 7336 TELEFON: 148-90

SIPŐCZ gyógytár, Pécs
50 év óta használják uradalma és a kihaló a SIPŐCZ-féle mezelegérméget
Ára 5 és 10 kg.-os postaküldésben kg.-kint 25.000 korona, 50 és 100 kg.-os ládában kg.-kint 23.000 korona. 7330

Jutányos évi kölcsönt kaphat földbirtokára!
250 kat. holdtól feljebb, tehermentes birtokra — elsőhelyi bekebelezésre —, kedvező évi kamat mellett, holdankint 15—20 dollárt, dollár- vagy korona-értékben. Erdemleges tárgyaláshoz — hiteles telekkönyvi kivonat — kataszteri birtokiv és a földbirtokrendezőbiróság igazolása szükséges, az esetleges föld-reformra vonatkozólag.
Csak közvetlen tulajdonossal vagy uradalmi intézőséggel tárgyalok. 7330
Leveleket „Bankigazgató 7320“ jel-igére a Köztelek kiadóhivatalába kérek.

MÉG KAPHATÓ A KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR 1925-IK ÉVRE 31-IK ÉVFOLYAM
SZERKESZTIK: SZILASSY ZOLTÁN és BUDAY BARNA az OMGE igazgatói
Ára ajánlott bérmentes küldéssel 45.000 korona
Megrendelését kérjük az összeget előre beutalni a „PÁTRIA“ r.-t. könyvostálya-nak, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám

Most jelent meg! Fontos újdonság!
A kereskedelmi trágák története, gyártása és használata
Irta: enesei DORNER BÉLA
3-IK, TELJESEN ÁTDOLGOZOTT ÉS BŐVÍTETT KIADÁS 117 SZÖVEGKÉPPEL
Ára 182.000 korona és postadíj külön
„PÁTRIA“ r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

PRIMA POROSZ SZENET
szállít mezőgazdáknak hitelre is, a Deutsch-Ungarische Wirtschaftsvereinigung A.-G., Berlin
7326 Budapesti Iroda:
VI., Vilmos császár-ut 59., III. 8.

Legújabb szakkönyvek!!!
Ormányi: Mezőgazdasági egyszerű számtartás, különös tekintettel az aranymérleg készítésére 130.000
Nagy: Eljárás az adófeladatok elvégzésére 50.000
Dorner: A keresk. trágák használata 182.000
Weiser: A mér és vizes köntája 33.000
Kerpely K.: A régi jó gazdaságvilág 75.000
Ötvös: A vizsola és tanítás 50.000
Hutyr-Marek: Állatorvosi belgyógyászat. II. kötet 308.000
Landgraf-Hankó: Tógazdasági tanácsadó 25.200
Seka L.: A burgonya termesztése és nemesítése 42.000
Wittich I.: A huszerkesztés időszerű kérdései 8.400
Konkoly Thege S.: A világvárosny és mezőgazdaságunk jövője 14.000
Kovácsy Béla: Juhnyelés és gyapjajlás 35.000
Weiser-Zaltschek: Takarmányozásian 42.000
Thorozkai-Wigand: A kert (Kertművészet) 42.000
Szőchenyi gróf: A törpe gyümölcsfák ültetése 42.000
Bertsch Otto: Jövedelmező burgonyatermesztés 112.000
Mezőgazd. Üzemtan: I. II. kötet. Jövedelmezőségein 98.000
Ugyanaz. III. Jövedelmezőségein 91.000
Schlehter E.: A motorokak szerkezete és kezelése 58.800
Schandl J.: Az állatorvosi enciklopédiája 24.500
Beertelyi Nagy László: Az állatvilág gazdasági jövője 21.000
Bittara Miklós: Szorvos trágák, az állatörvény, zöldrágya 84.000
Auszky Aladár dr.: Általános bakteriologia 126.000
Juhos L.: Általános mezőgazdasági üzemtan. I., II. 315.000
Bittara M.: Talajismereti jegyzet 35.000
Berrár M.: Állatorvosi sebészet II. kötet 35.000
Szabó Z.: A növények életmódja 62.000
Franz R.: A növények élete 31.500
Schandl J.: Gyapjajlás 31.500
Postaköltségeket külön felszámítjuk!
„Pátria“ r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám

Most jelent meg! Fontos minden gazdának!
HUTYRA-MAREK: ÁLLATORVOSI BELGYÓGYÁSZAT II. KÖTETE
A szervek betegségei
185 képpel és 1 színes műmelléklettel.
Irta: Dr. MAREK JÓZSEF Állatorvosi főiskolai tanár
Ára 308.000 korona és külön a postadíj.
„PÁTRIA“ Irodalmi Vállalat és Nyomdai Részvény-társaság könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

15. SZAM 3
KERESKE
Rovatve
Budapesti gabonapi Gabonaszövetgyárnak jel-tősdén szilárdan ind-de a vásárlók tartó szilárd irányzatot és Chicagóban és New-Y centtel drágult. A mak-tétel buzá. A buza z 15,000, sőt egyes ese mint legutóljára. Buza vagon került forgalom tengeri iránt mutatko-tásban kg.-kint a követ-tiszavidéki 5925—595 5925 K. Buza 78 k megyei és pestvidéki mányára 4000—4200 4400, tengeri 2800—2 2450 K.
Budapesti Üst- és G Termény- és Állatérteke irányzat mellett a árak fordultak elő: Dupl-kettes 7600—7800, hat 2450, egyes rozsliszt 63 volt kg.-kint budapesti
Budapesti takarmá-résztartó-gazdaság híva 80,000—120,000, III. r takarmány, száraz 4 széna 130,000—160,00 zabosbúkkönyvéna 14 110,000—120,000, takar 45,000—65,000, zsupps 1 kéve 4500—6000 K.
Vetőmagvak. (A Mag-ostályának jelentése.) viszonyítva igen élénk, kereslet nyilvánul s a keről nagy érdeklődés részéről a megrendelés mind nagyobb mennyis az ólomzárolt készletek irányzat szilárd, az árak ország az általános l érdeklődéssel számolv leszállítani, anélkül azo vételkedvet növelte vol delkezésre és így némi Oriási kereslet nyilván iránt. Fehérhere. Az Ára Nyulcsapuka. A forgal volt és szilárd irányza Az irányzatban kellem valamivel javult. Viktor-lódest nagyban fokozó Tatarában meglehető esőkent. Májban sem nem teljesített nagyobb tek. Babban az elmúlt tui állomáson elként eg történt. A beföld már Lencse iránt megcsappa változatlanok.
Árak nyersáruért 10 Bab, fehér ————— Bab, tarka ————— Baltacimnag, jó esirázó ————— Borsó, Viktória ————— Bükköny tavaszi ————— Csibehur ————— Csillagfürt ————— Fehérhere ————— Kendermag ————— Komócsin ————— Köles, fehér ————— Köles, szürke ————— Köles, vörös ————— Lencse, kisszemű ————— Lencse, nagyszemű ————— Lenmag ————— Lóbab ————— Lóheremag, nyers, nagya-tisztítható ————— Lóheremag, nyers, nagya-títható ————— Lóheremag, nagyarkaná- Lóheremag, fehér, ólomz Lóheremag, vörös, ólomz
FOR
ANTAL
„KÖRT
Szántáson kívül kise-
FEHÉR

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Rovatvezető: Rege Károly dr.

Budapesti gabonapiac. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Gabonasztyájának jelentése.) 1925. február 20. A termény-tőzsdén szilárdan indult az üzlet. A kínálat csekély volt, de a vásárlók tartózkodtak. Az amerikai piacokról ugyan szilárd irányzatot és jelentős áremelkedést jelentettek. Chicagóban és New-Yorkban a májusi buza 4'25, a rozs 5 1/8 centtel drágult. A malmok csak zárlat felé vásároltak néhány tétel búzát. A buza zárlatig 10,000 K.-val drágult. Rozsért 15,000, sőt egyes esetekben 20,000 K.-val többet fizettek, mint legutóbb. Buzából mintegy 20—25, rozsából 10—15 vagon került forgalomba. A termények piacán a zab és a tengeri iránt mutatkozott élenkebb kereslet. Budapesti paritásán kg.-kint a következő árakat jegyezték: Buza 76 kg.-os: tiszavidéki 5925—5950, fejmegyei és pestvidéki 5900—5925 K. Buza 78 kg.-os: tiszavidéki 6025—6050, fejmegyei és pestvidéki 6000—6025, rozs 5050—5100, takarmányrpa 4000—4200, sörárpa 4800—5000, zab 4300—4400, tengeri 2800—2850, köles 3000—3050, korpa 2400—2450 K.

Budapesti liszt- és őrleménypiac. (A „Avena” Mezőgazdasági Termény- és Állattérkéssítő R.-T. jelentése.) Február 20. Lanyha irányzat mellett a tegnapi tőzsdén a következő liszt-árak fordultak elő: Duplanullás 8200—8300, nullás 8000—8100, kettős 7600—7800, hatos 6500, takarmányliszt 3300, korpa 2450, egyes rozsliszt 6200, 75%-os egységes rozsliszt 5600 K. volt kg.-kint budapesti paritásán, szákkal együtt.

Budapesti takarmányvásár. Febr. 20. (A székesszéki Részvénytársaság hivatalos jelentése.) Rétiszéna II. r. 6 80,000—120,000, III. r. csomagolásra 35,000—75,000, nád-takarmány, száraz 40,000, sarjuszéna 120,000, alomszalma 130,000—160,000, lucernaszéna 170,000—190,000, zabosbikkonyszéna 140,000—160,000, takarmányszalma (zab) 110,000—120,000, takarmányrpa 50,000—60,000, alomszalma 45,000—65,000, zsupszalma 110,000—115,000, zsupszalma 1 kéve 4500—6000 K.

Vetőmagvak. (A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Vetőmagosztályának jelentése.) Febr. 20. A magvetés más évekhez viszonyítva igen élénk, a gazdák részéről rendkívül nagy kereslet nyilvánul s a vásárlásban az ország minden vidékéről nagy érdeklődéssel találkozunk. Löheremag. A gazdák részéről a megrendelések már tömegesen érkeznek be s mind nagyobb mennyiségeket vonnak ki a forgalomból, ami az olomzárólt készletek folytonos csökkenését idézi elő. Az irányzat szilárd, az árak nem változtak. Lucernamag. Franciaország az általános lanyha irányzattal és megcsappant érdeklődéssel számolva, kénytelen volt árait lényegesen leszállítani, anélkül azonban, hogy ezen a lépésen által a vételkedvet növelte volna. Nálunk már kevés készlet áll rendelkezésre és így némi emelkedés jutott érvényre. Répamag. Óriási kereslet nyilvánul megbízható és fajtiszta répmag iránt. Fehérhere. Az árak tartottak, a piacon alig volt kínálat. Nyúszapuka. A forgalom e héten is változatlanul élénk volt és szilárd irányzat mellett ára emelkedett. Bükköny. Az irányzatban kellemesebb hangulat jutott érvényre, ára valamivel javult. Viktória-borsó. Az enyhe időjárás az érdeklődést nagyban fokozta, irányzata változatlanul szilárd. Tatarbányán meglehetősen nagy kínálat jelentkezett, ára csökkent. Málna sem az export, sem a belföldi fogyasztás nem teljesített nagyobb vásárlást. Üzletkötések alig történtek. Babban az elmúlt héten igen kevés üzlet volt, dunántúli állomáson elkelt egy nagyobb tétel, ezenkívül kérés alig történt. A belföld már csak itt-ott érdeklődik bab iránt. Lencse iránt megcsappant az érdeklődés, az árak azonban változatlanok.

Árak nyersáruért 100 kg.-kint budapesti paritásán:

Bab, fehér	400,000—440,000 K.
Bab, tarka	340,000—360,000 "
Baltacimlag, jó csirázó	850,000—960,000 "
Borsó, Viktória	700,000—750,000 "
Bükköny tavaszi	340,000—350,000 "
Csibehur	340,000—380,000 "
Csillagfűrt	340,000—360,000 "
Fehérhere	3,500,000—5,500,000 "
Kendermag	640,000—670,000 "
Kömösés	1,600,000—1,800,000 "
Köles, fehér	350,000—370,000 "
Köles, szürke	290,000—310,000 "
Köles, vörös	320,000—340,000 "
Lencse, kisszemű	400,000—450,000 "
Lencse, nagyszemű	700,000—750,000 "
Lenmag	700,000—750,000 "
Lóbab	360,000—400,000 "
Löheremag, nyers, nagyaránkás, nem tisztítható	2,400,000—2,800,000 "
Löheremag, nyers, nagyaránkás, tisztítható	2,900,000—3,100,000 "
Löheremag, nagyaránkamentes	3,500,000—3,800,000 "
Löheremag, fehér, olomzárólt	4,500,000—4,800,000 "
Löheremag, vörös, olomzárólt	4,000,000—4,100,000 "

Lucernamag, nyers nagyaránkás, nem tisztítható	2,200,000—2,400,000 K.
Lucernamag, nyers, nagyaránkás, tisztítható	2,500,000—2,600,000 "
Lucernamag, nagyaránkamentes	2,800,000—3,000,000 "
Lucernamag, fehér, olomzárólt	3,200,000—3,500,000 "
Lucernamag, vörös, olomzárólt	3,000,000—3,200,000 "
Mak	1,800,000—1,900,000 "
Muharmag	280,000—320,000 "
Nyulzapuka	2,600,000—3,000,000 "
Takarmányrpa	1,800,000—1,900,000 "
Takarka	320,000—350,000 "

Külföldi terménytőzsdék. Ujvidék, február 18. Az irányzat változatlan. Bácskai buza 455—460, bánáti 465, szerémségi 455, bácskai tengeri 200, hatos buzaliszt 460 dinár volt mázsánként. — Chicago február 18. Az irányzat szilárd. Buza májusra 680, júliusra 572'4, szeptemberre 523'2, tengeri májusra 514'3, júliusra 515'8, szeptemberre 512'3, zab májusra 375'5, júliusra 384, szeptemberre 374'6, rozs májusra 628, júliusra 533'5, szeptemberre 462'1 cent volt mázsánként. — New-York, febr. 18. Az irányzat szilárd. Őszi vörösbuza 745'2, kemény 731'5, tengeri 536'9, liszt 961'2 cent volt mázsánként.

Budapesti vágómarhavásár. 1925. évi február hó 19-én. Felhajtás 855 drb magyar nagy vágómarha. A vásár lanyha volt, az árak csökkentek. Eladatlannul visszamaradt 125 drb. Következő árakat jegyezték kg.-kint élőszuliban: Bika, jobb minőségű 12,000—14,500, kivételesen 15,000—15,500, bika, silányabb minőségű 8500—11,500, tarka hizott ökör, jobb minőségű 13,000—16,500, kivételesen 17,000—17,500, középminőségű 8000—12,500, alárendelt minőségű 5500—7500, magyar tehén 7000—13,000, kivételesen 13,500, tarka tehén 5500—14,500, kivételesen 15,000—15,500, bivaly 6700—10,000, növendék 5000—11,000, kicsontozni való 3500—5000 K.

Budapesti szarvmarhavásár. 1925. február 17. Felhajtás: 212 darab élő belföldi szarvmarja. A vásár irányzata élénk volt, az árak kg.-kint 1000 K.-val emelkedtek. Jegyzett árak: Élő borjú: Belföldi szarv: I. rendű 21,000—22,000, kivételesen 23,000, II. rendű 20,000—21,000 K.

Tenyészállatok és jármosok. (Magyar Mezőgazdák Állattérkéssítő Részvénytársasága jelentése.) 1925. febr. 20. Importált fehér erdélyi jármosok 18,000—20,000, I. rendű fehér belföldi jármosok 14,000—16,000, I. rendű tarka belföldi jármosok 12,000—15,000, friss fejűstehén 17,000—21,000, 1 1/2 éves üszök 13,000—15,000, 1 1/2 éves tinók 12,000—14,000 K.

Budapesti sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Szövetkezete sertéstelepeinek jelentése.) A ferencvárosi nyit és zárt vásáron a csütörtöki felhajtás 1723 darab volt, melyből eladatlannul visszamaradt 278 darab. A vásár menete élénk, az árak azonban 200—500 K.-t estek. Árak: prima urasági 19,500—20,000, kivételesen 20,500, prima szedett 19,000—19,500, közép 18,000—19,000, könnyű jobb 17,500—18,000, könnyű silányabb 16,000—17,000, öreg urasági 18,000—19,000, öreg szedett 17,500—18,000, angol malac 18,000—20,000, béllitani való sovány sertés 18,000—20,000, szalonna 23,000—23,500 zsír 26,000, hus 24,000—26,000 hasított felsértés 24,000—25,000 K. A pénteki vásárra felhajtást 450 darab. A vásár csendesnek mutatkozott.

Budapesti lóvásár. Február 19-én tartott heti lóvásár forgalma lanyha. Felhajtást 1. oszt. 16 992 drb. Eladott 282 drb. Eladatlannul maradt 710 drb. Árak: Jobb minőségű hátascsikó 700,000—3,600,000, könnyebb kocsiló 4,100,000—12,500,000, igás kocsiló, nehéz 6,000,000—9,500,000, igás kocsiló, könnyű 4,000,000—8,000,000, számár 550,000, alárendelt minőségű lovak 700,000—5,300,000, vágólovak 850,000—3,500,000 K. Vidéki vágóra vásároltak 33 darabot.

Wieni vágómarhavásár. (A Magyar Mezőgazdák Állattérkéssítő Részvénytársasága jelentése.) A f. hó 16-iki hétfői fővásár felhajtása: Belföldi 1078 drb, magyarországi 928 drb, csehszlovák 116 drb, jugoszláviai 50 drb, romániai 746 drb, összesen 2918 drb. Irányzat rendkívül lanyha, jegyzések a következők: Ökör, extrém 19,000—23,000, I. r. 15,000—16,000, II. rendű 12,000—14,000, III. rendű 9000—11,000, bika, extrém 15,000—16,500, I. rendű 15,500—16,000, II. rendű 11,500—14,000, III. rendű 10,500—12,500, kicsontozni való 6000—8000, tehén, extrém 14,000—16,000, I. rendű 12,000—14,000, II. rendű 9000—11,000, III. rendű 8000—9000 K. A f. hó 19-iki csütörtöki pótvásár felhajtása 536 drb volt. Irányzat és árak változatlanok.

Wieni sertésvásár. (Magyar Mezőgazdák Állattérkéssítő R.-T. jelentése.) A folyó hó 17-iki keddi fővásár felhajtása: magyarországi zsirsértés 727 db, romániai hussértés 33 db, zsirsértés 1362 db, jugoszláviai zsirsértés 301 db, lengyelországi hussértés 9022 db, összesen hussértés 9055 db, zsirsértés 2390 db. Irányzat rendkívül vontatott, jegyzések: prima zsirsértés 20,500—21,500, kivételesen 22,000, közép zsirsértés 19,000—21,000, öreg zsirsértés 18,000—19,500, szedett zsirsértés 18,000—21,000, hussértés 15,000—20,000, kivételesen 20,500 korona. A f. hó 19-iki csütörtöki pótvásár felhajtása 1800 darab volt. Irányzat valamivel barátságosabb, árak azonban változatlanok.

Csehországi állattarak. (Magyar Mezőgazdák Állattérkéssítő R.-T. jelentése.) Marhafelhajtás 1402 darab, sertésfelhajtás 3245 drb. Marhában az irányzat elgyengült, zsirsértések árai 1 K.-val estek, hussértés vontatott, szintén valamivel olcsóbb. Jegyzések: ökör I. r. 8'—9'50, II. r. 7'—8'—, III. r. 5'75—6'75, bika I. r. 6'50—7'50, II. r. 6'—6'50, III. r. 5'—6'—, tehén I. r. 6'50—7'50, II. r. 5'50—6'50, III. r. 4'—5'25, zsirsértés magyarországi 10'50—11'25, jugoszláviai 10'60—11'75, romániai 9'—11'50 cK.

Tej és tejtermékek. Árak a budapesti piacon: Teljes tej literje 5600—5800, tejszínhab literje 42,000—55,000, téjfél literje 20,000—26,000, vaj kg.-ja 80,000—100,000, tehénturó kg.-ja 14,000—18,000, juhturó kg.-ja 36,000, hazai ementáli sajt kg.-ja kicsinyben 80,000—100,000, nagyban 80,000—84,000, hazai grói sajt kg.-ja kicsinyben 70,000—75,000, nagyban 40,000—50,000, hazai trappista sajt kg.-ja kicsinyben 48,000—52,000, nagyban 32,000—36,000 K.

Baromfi és tojás. Árak a budapesti piacon kicsinyben: Csirke, drb.-ja 30,000—55,000, tyúk drb.-ja 50,000—70,000, hizott ruca kg.-ja 38,000—40,000, hizott lud kg.-ja 38,000—40,000, hizott pulyka kg.-ja 26,000—28,000, libamáj kg.-ja 65,000—120,000, tojás darabja 1400—1700 K.

Budapesti halpiac. Árak kg.-kint: Ponty I. a kicsinyben 45,000—55,000, nagyban 31,000—35,000, ponty II. a kicsinyben 35,000—45,000, nagyban 22,000—30,000 K.

Zöltség és gyümölcs. Árak kilogrammonként a budapesti piacon: Sárgarépa 2400—5000, petrezselyem 3500—6500, zeller 4000—8000, kalarábé 4000—5000, vöröshagyma 4500—5600, fokhagyma 28,000—40,000, cékla 2500—5000, fejeskáposzta 4000—5000, kelkáposzta 5000—7000, rózsaburgonya kicsinyben kg.-kint 3800—4000, nagyban q.-kint 310,000, fehérburgonya kicsinyben kg.-kint 18'00—2400, nagyban q.-kint 145,000, karfiol 14,000—20,000, torma 14,000—40,000, sóska 50,000, spenót 8,000—16,000, champingomba 60,000—90,000, alma 6000—20,000, körte 14,000—20,000, szőlő 35,000—36,000, dió 18,000—20,000, gesztenye 10,000—18,000 K.

Bor. A borpiac változatlan. Szesz és szeszszítatok. A szeszüzlet mult jelentésünk óta változatlan.

Zürich, febr. 12. (Derizárulat.) Budapest 0'0072, Berlin 123'50, Bécs 0'0073, Prága 15'30, Belgrád 8'5125, Bukarest 2'65, Milánó 21'50, Páris 27'82 1/2, London 2480'50, New-York 518'75.

Egy aranykorona értéke ma a dollár hivatalos jegyzésének pénzfolyamán számítva 14599'79 papirkoronával egyenlő.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. A. Ajánljuk a m. kir. növényélet- és kertani államásnak „Hogyan és mivel eszavazzunk” (III. kiadás 1924.) című utmutatót meghozatni; a legfontosabb tudnivalót ebben a kérdésben egyébként a „Köztelek” is közölte az 1921. évf. 328. és 1922. évf. 349. oldalán. D.

T. U. A vetési célokra alkalmatlan arankás magbúkköny finom dara alakjában értékes, fehérbéiben gazdag takarmányt ad. Minden állat abrakjába bekeverhető, legjobb azonban igás ökröknek darabonként napi 1 kg.-nyi, anyakocáknak napi fél kilogrammnyi és választott malacoknak napi egy-negy kilogrammnyi mennyiségig adagolni. W. I. dr.

S. I. Gyálpuszta. Indítson pert a járandóságai iránt, ott majd tisztázódik, hogy jogos volt-e az ön felmondási idő betartása nélküli azonnali elbocsátása. G. I. dr.

W. S. Inke-Lipled. Az 1922. XII. t.-c. 34. §-a 25. p. szerint a tejtermékek feldolgozása és tejkereskedelem engedélyhez kötött ipar. Az engedély elnyerése végett tessék a községi előjárásához fordulni. G. I. dr.

H. J. Kendipusztá. A m. kir. pénzügyminiszter 1921. évi 130,000. számú utasításának (a forgalmi adóról szóló törvény végrehajtásáról) 9. § 2. és 3. bekezdései alapján forgalmi adóköteles, amint ezt már a m. kir. közigazgatási bíróság is megállapította. A rendelet a Budapesti Közlöny 1921. évi 193. számában jelent meg. G. I. dr.

W. M. Akólhát. Intézzon kérvényt a honvédelmi minisztériumhoz. Szerk.

B. T. A közölt tünetek nagyon emlékeztetnek a juhok járványos agy- és gerincvelőgyulladására, eddig Angol- és Németországban, valamint Norvégiában észlelt ragadós betegségre, mely a megbetegedett állatok 10—20%-ának elhullásával szokott végződni, míg a többi esetekben teljesen, vagy pedig ritkán, utóbbantalmak hátrahagyásával gyógyul. Erdeményt ígérő gyógyításának módja nem ismeretes, de a beteg állatok gyors elkülönítésével az istállónak, az etetőnek s itatóknak, valamint környéküknek tisztításával és fertőtlenítésével a baj terjedését meg lehet akadályozni. M. J. dr.

B. G. Adony. Putyi tengeri vetőmag kapható Berehbold Lipótné grófnő uradalmában Árpádhalm (Csongrád megye)

FORDSON-TRAKTOROK, OLIVER-EKÉK, FORD-AUTÓK
ANTAL JÁNOS és TÁRSA a „FORD”-gyárak autorizált képviselője **Kaposvár, Fő-utca 22. szám**
 1478
„KÖRTING” 12 LÓEREJŰ 3-VASU MOTOREKE A VILÁGHIRŰ KÖRTING-GYÁR SZABADALM. GYÁRTMÁNYA!
 Szántáson kívül kisebb cséplőgép vagy takarmányozógépek hajtására használható. • Gondos német munka, elsőrendű anyag! • Precíziós motor, tehát gazdaságos üzem!
 ÁRA BUDAPESTEN, ELVÁMOLVA, 60 MILLIÓ KORONA
FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T., BUDAPEST, V., VÁCI-UT 80. SZÁM.

és a Kornfeld báró uradalomban Felsőreg (Tolna megye), Pignoletto tengeri-vetőmag a főszercegi uradalomban Alesuthon, sokesővű pignoletto Károlyi Imre gróf uradalomban Zalaszentgróton. A Cinquatinó tengerit nem érdemes vetni, mert túlságosan apró csövei miatt keveset terem. Ez természetesen a valódi cinquantinora vonatkozólag áll, mert sok helyen a pignoletto tengerit termelik ezen a néven. A fenti tengerifajták sor- és növénytávolsága 60×40, vagy kockásművelésnél 50×50 cm. lehet, kövérebb talajokon a putyi 60×50 cm-re vehető.

V. M. Veszprém. ad. 2. A Weiser-Zaitschek-féle „Takarmányozástan”-ban a rozsról 705 keményítőérték s ebben 11,4% emészhetőfehérje van felvéve, míg a rozstakarmányliszt adatai 671 keményítőérték és 9,5% emészhetőfehérje. Kétségtelen tehát, hogy a 775-nek megadott keményítőérték Cselkó munkájában sajthibából ered és 675-re helyesbítendő. ad 3. Míg 1 kg. tehéntejből 672 kalória értékesül az állati szervezetben, addig 1 kg. rozskenyér értékesíthető energiataralma átlagban 2150 kalória, tehát ezen alapon számítva 3-2 kg. tej szükséges 1 kg. rozskenyér pótlására. Ennek oka elsősorban a tej nagy víztartalma (88%), mely lényegesen meghaladja a kenyéret. Műszaki kérdésre a választ legközelebb megadjuk. W. I. dr.

F. H. Domoszló. Humuszos fekete, terékeny talaján valószínűleg nitrogénműtrágyával való felültrágyázásra nem is lesz szükség; gyenge vetése fel fog javulni akkor is, ha azt márciusban kitavasodáskor, lehetőleg melegebb, boros, csepergős időjárásban megfogásolja. Sárga kötött, agyagos földjén a chilisáletrommal való felültrágyázás ajánlható magyar holdankint 25–35 kg. mennyiségben; mindkét talajon pedig sikerrel kecsgethető a szuperfoszfáttal való felültrágyázás, magyar holdankint legalább 75 kg.-ot adva. A műtrágyák kiszórása olyan időben történjék, mikor az időjárás nem nagyon szeles, a föld nincs erősen megfagyva, de a növényzet sem nedves, mert különben a redhulló műtrágya azt megperzselné. Amint az időjárás engedi, célszerű lesz a vetések fogasolásával együtt a műtrágyákat a talajba befogasztani. S. J.

R. K. Győrsg. A túlságos sűrű repcét még ősszel kellett volna kiritkítani fogasolással, esetleg a sorokra keresztben járattott extirpátorral vagy kultivátorral. Ma már kevés kiltás lehet az ilyen eljárás sikerességére, mert a nagyon buja repce levéltömege nagyon akadályozza az eszközök munkáját, ezenkívül befedi és elfullasztja a megmaradt növényeket. S. J.

AJKAI
KÖSZÉNBÁNYA R.-T.
BUDAPEST, V., ORSZAGHAZ-TÉR 4.
Telefon: 168-83 Sürgőnycim: Ajkszen

A burgonya termelése és nemesítése

2-ik. lényegesen bővített kiadás, 40 ábrával, 1 műmelléklettel. Irta: **Beke László.** Ára 42.000— korona és külön a postaköltség. "Patria" r.-t. könyvostálya, Budapest, IX., Csilis-ut 25. (Köztelek)

Világszabadalom!

Forró nyárban sem kell jég,

ha húst, tejet, tojást, sörst stb.

Önműködő A-S géppel hűt

mely ily bámulatosan egyszerű:

Egyedárústás: Budapest, V., Kékháry-u. 4. Telefon: 12-91
Wien, III., Hegelgasse 27.

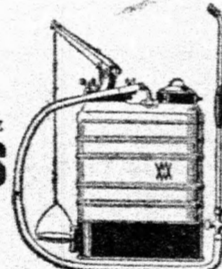
Saborsky Ede és Társa
Budapest—Wien

szarvasmarha-, sertés-, borjú- és juhbizományosok

IRODÁK: Nertvágyóhid, telefon: József 18-80
Marhavágóhid, telefon: József 18-80
Saborsky István lakásának telefonszáma: József 44-17
WIEN IRODA: III., St. Mark.
Telefon (Interurban): 25-81
Küldemények címzése: Budapest-Marhavágóhid
Budapest-Nertvágyóhid
Wien, St. Mark.
Budapest-Nertvágyóhid
DETTALAN VÁSÁRI JELENTÉSEK 1093

Szőlőhöz
CSEPEL

Cukorrépa-hoz
GLOBUS

Burgonyához
PAX

Gyümölcsfához
ARBOR

gyeji magasnyomású hátipermetező a legjobb.

Gyártja:
WEISS MANFRED
ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.
CSEPEL 7178

Részletes árajánlattal készséggel szolgál és kívánatra vételkötettség nélkül díjtalanul a helyszínen bemutatja

AGRARGLOBUS Mezőgazdasági Géphereskedelmi R.-T.
Budapest, IV., Egyetem-utca 1. sz., 1. em.
Telefon: József 153-54, József 153-76, József 125-79

CHINOIN gyógyszer- és vegyészeti termékek gyára r.-t. **UJPEST**
Telefon: 163-36, 133-54, 85-30

Malacok bélférgessége ellen:

Az összes bélférgeket néhány nap alatt biztosan elpusztítja és elhajtja.

Egyszerű a kezelés! $\frac{1}{2}$ –1 kg. élőállatsúly értékével meggyógyíthatja malacait.

Megrendelésnél az állatok testsúlya megjelölendő!

Csak sértetlen CHINOIN-plombával ellátott doboz valódi. Plomba nélkülit ne fogadjunk el!

CIPŐK ÉS BAKANCSOK

legolcsóbb gyári árban.
Sárga strapabakancs ipari és mezőmunkások részére párja K 145.000
Férfi sárga zseiros tehénbőrakancs, la m. párja K 180.000
Férfi sárga strapapalpó, amerikai forma, párja K 185.000
Férfi és női box, magas, párja K 225.000
Gyermekcipők szép és jó kivitelben K 95.000-161

Postai megrendelés pontosan összköltséggel. Reg. és lelt. árak kizárólag vagy visszatérten. 1501
KISS H. cipőgyároskereskedő Budapest, VII., Miksa-utca 13. (Dehán-y-u. sarok, New-York palotánál)

Földreformeljáráshoz

kivánatra tényállásleírást és szakvéleményt készít, tárgyaláshoz szakértőt küld az

Országos Mezőgazdasági Üzemi Intézet

Budapest, IX. ker., Köztelek-utca 8. sz.
Telefonszám: József 13-99.

Hirneves Szent Egydy-i

GŐZEKEKÖTELEKET

legelőrendű minőségben raktárról azonnal szállít a gyár képviselője:

Magyar Béla

Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 30.
Telefon: 44-47 7139 Telefon: 44-47

Ulrich B. J. Budapest VI., Vilmos császár-ut 31.

Telefon: 128-07, 128-08, 128-09, 128-10 és 128-11.
Telefon: Interurban 68-17.

Nagy raktárt tart mezőgazdasági, ipari és bármely más célra kitűnő szerkezetű centrifugál és magasnyomású turbina-

SZIVATTYUKBAN

magas hatásokkal, villamos- és gépjárműre.

Öntözberendezések részére

SZIVATTYUMŰVEKET

szabadalm. speciális szerkezettel, nagy szállítóképességgel

Mélyfúrású csőkutak részére

Bármilyen szivattyu-szerkezetet

kézi, gépi vagy járgányos meghajtásra

és ott kutak részére.

Állandóan raktáron vannak:

kézi- és lőfogatu tűzifecskendők, furo-

csövek, forrcsövek és lokomobilcsövek

kovacsolt- és öntöttvas vízvezeték csövek.

Nagy raktár

fürdő-, klozet- és mosdóberendezésekben

sárgaréz-, fém- vagy vasfém vízvezeték, gőszere-

vényekben, öntöttvas lefolyó, drainage-kőgyagy- és

ólomcsövekben.

Selejtes kovacsoltvasosvezék ker-

ítések és védőkorlátok részére.

1493

Juhok, szarvasmarhák

mételykórja ellen:

DISTOL

Egyszerű a kezelés!

Föltétlenül biztos a gyógyulás!

Ne várjon addig, míg állatjai leromlanak!

DISTOL-rendelésnél az állatok testsúlya megjelölendő.

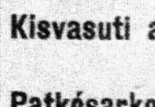
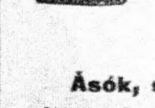
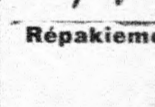
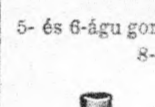
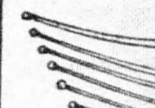
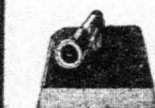
Szöl

a Nemzetk... telepeken (E... dőlyezett és... szőlőjöv... eladásra. A... seket, valami... vénytársaság... Telefon: József...

Juhtenyésztés

Schö

Budapest, U...
Telefon: 15-4...

Szőlőoltvány- és vesszőeladás:

a Nemzetközi Borkereskedelmi R.-T. érdekkörébe tartozó szőlőtelepeken (Ecséd, Kállósején, Hatvan, Naszály) különféle államilag engedélyezett és ellenőrzött. **Ripária Portális alanyon levő egyéves szőlőoltvány**, továbbá **hazai sima szőlővesszőfajok** kerülnek eladásra. A részletes eladási feltételekről felvilágosítást nyújt, előjegyzéseket, valamint megrendeléseket elfogad a Nemzetközi Borkereskedelmi Részvénytársaság gazdasági osztálya, Budapest, IV., Egyetem-utca 2., I. em. Telefon: József 154-52 7310

Juhtenyésztés és gyapjuisme

Iroda: Kovács Béla. Ára 35.000 K és postaköltség "Patria" r.-t. könyvszálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25

Schönfeld
műszaki

Budapest, VI. kerület,
Telefon: 15-45 és 201-98

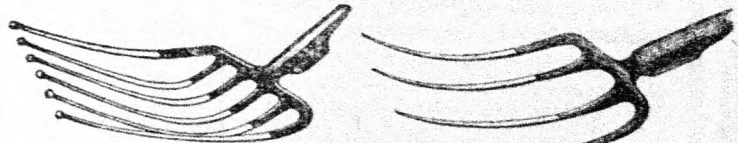
Zsig.
nagykereskedés

Podmaniczky-u. 21.
Sörgönyök: Radius

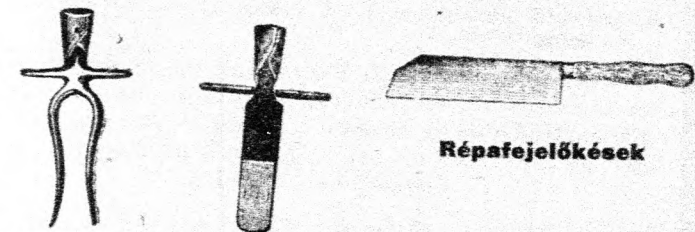

Egyeselőkapák, nyéllel 3" széles

Répakapák, egy darabból kovácsolva, vagy szegecselve 5", 5 1/2" és 6" széles

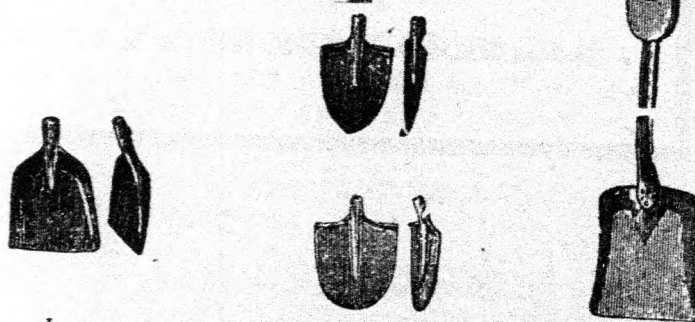

5- és 6-águ gombos répavillák, 3- és 4-águ széna- és trágyavillák 8-, 9-, 10-águ burgonyavillák, Tigrisvillák

Répafejelőkések

Répakiemelővillák és ásók

Ásók, szén-, földhányó- és istállólapátok, kapák állandóan raktáron s legelőnyösebb gyári áron.
Kisvasuti anyagok: sinszegek, hevederek, csavarok és az összes vasalások.
Patkósarkok és patkószegek, gazdasági láncok, valamint az összes műszaki cikkek gyári lerakata. 7278

A Csanádi Püspöki Uradalom püspöklelei gazdaságaiban termelt következő **vetőmagvak** kerülnek eladásra, míg a készlet tart:

Tavaszi buza, tavaszi árpa, tavaszi zab. Zabosbukkony. Eredeti makói hagymag. Mák és bab.

Ezenkívül 5000 darab 1 éves, kiválóan fejlett **spárgadugvány**. Vetőmag tavaszi buza ára rendes tőzsdei áron felül 30% felár, többiek ára a tőzsdén jegyzett legmagasabb ár. Érdeklődők **Jószágigazgatóság**hoz, **Makóra**, forduljanak. 7334

TÖZEGKORPÁT
ALOMTÖZEGET
légszáraz állapotban azonnal szállít a **TÖZEGKITERMELŐ R.-T.**
Központi iroda:
Budapest, VI., Teréz-körút 26.
(Pyramis helyiségben)
Telefon: 65-48, 65-49, 65-50
Internumbán: 196-97
Termelőtelep és gyár:
Fonyód (Somogy m.) 7120

Bérletek: Dunántul, 2500 holdas, hosszú időre, gyönyörű lakással, kitűnő épületekkel; 2200 holdas, igen szép lakással, kitűnően felszerelve, mindkét birtok vetéssel és takarmánnyal; 1100 hold elsőrendű; fővároshoz közel, 12 évre, 1000 hold 10 évre, 1000 hold 7 évre, 500 hold 12 évre. Mind elsőrendű objektum, rendes lakással, vasúthoz közel.

Birtokok: Dunántul több középbirtok, elsőrendű, rendes lakással, kedvező fizetési feltételekkel kaphatók.

Társulás: Elsőrendű 1000 holdas dunántuli bérlethez vezetés átvételével.

Dollárkölcson: amortizációs 20-30 évre és **belföldi kölcson** átmeneti elfogadható feltételek mellett.

DARVAS ALADÁR

nyug. urad. főtiszt, OMGE, OMFE tag,
OFB eng. ing. forg. vállalata
Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 8.
Telefon: 42-65, délután 3-6. 7333

FORDSON traktor Szánt, vet, csépel, vontat, arat. Olcsó és üzembiztos. Ára 623 dollár és 18,000.000 kor. vám és fuvar.

FORD személyautó Nyitott, 5 személyes, önindítóval és villamosvilágítással, komplett, 88,000.000 korona.

FORD gyorsteherautó 1200 kg. teherbírásra, önindítóval, villamosvilágítással, karosszéria nélkül 65,000.000 korona.

Eredeti alkatrészek állandóan raktáron!
Szvaton és Kucses **FORD** gyárak autorizált Képviselete
SZEDED, Feketesas-utca 22. — Telefon: 14-25 7307

GAZDASÁGOK FIGYELMÉBE!
3-soros tengeriültetők, tárcsásboronák
8, 10-es ekék, Losonci Gazdasági Gépgyár gyártmányú vetőgépek, tolóhengeres és kanalas-rendszerű vetőgépek, míg a készlet tart, igen olcsón kaphatók.
Kérjen árajánlatot! 1431

SATURNUS Műszaki és Gépkereskedelmi Részvénytársaság, Budapest, V., Rudolf-tér 1. sz.

„RATIMORS“

a legmegbízhatóbb patkányirtószer

A gazdalkodás köréből beérkezett kérelmeknek és megnyilatkozott kívánásoknak megfelelőleg, hosszú időn át ki-érleltünk olyan patkányirtószer előállításával, amely rendelkezésének megfelel, a patkányokat tohát kipusztítja és az anyag egyéb állatra nem mérgező hatású. Célnk elérést, a befejezett kísérletek abszolút eredményeinek bizonyították és ennélfogva a **RATIMORS** patkányirtószer a mai naptól kezdve forgalomba hoztuk.

A **RATIMORS** folyadék, amely a használati utasítás szerint használható fel. Egy üveg, amelynek tartalma egy liter anyagnak felel meg, ára 100.000.- korona. Megrendelhető a 7188

Veterinária Vegyészeti R.-T.-nál
Budapest, IX. ker., Lónyay-utca 18/b szám.

Gőzekekötél

elismert legjobb minőségben kapható:
HEGEDŰS JOZSEF okl. gépészmérnök
Budapest, IV., Pappnöve-utca 1. sz.
TEL.: I. 154-04 és I. 70-97 1574 Sörgönycim: HEGEMON

SIRIUS darálók
a legjobb öntésedő műkövel-
kel, golyócsapágyakkal.
Orsiai teljesítmény! Kis erőszükséglet!
Csakély beszerzési ár! 1440

Farkas J. és Társa
BUDAPEST, VI., Vilmos császár-ut 61/K

Unió Műszaki és Gépforgalmi R.-T.
Budapest, V., Vilmos császár-ut 72.
Jutányosan elad: 19- és 21-soros, Losonci gyártmányú **új vetőgépeket**, 45, 50-60 és 80 lóerős, gyárilag javított **szivó-gázmotorokat**, 4 HP Máv. és 8 HP Hofherr és Schranz-**gyárt-**mányú **gőzlokomobilokat**. 7317
Felhívásra olcsó ajánlattal és bővebb felvilágosítással szolgálnk.

Alapított 1892-ben.
ZUPKA ANTAL
autókarosszéria- és
kocsigyár, Budapest,
VIII., Ille-utca 17. sz.
Telefon: József 48-06
Állandó raktár új és
használt kocsikban.
Kocsik javítását, fé-
nyezését, újra való
kártyozását juttatás-
elvéllalom. 7200/I

A tenyésztés- és gépkiallításán résztvesz

Ostornyél, ostorszija, Halbich-féle patent lözvasztók, lovaglő- **Unger József** Budapest, VII., Wesselényi-
botok, kutyakorbácsok stb., stb. gyártása **utca 10. Alapítva 1904.** 7107

Fordson petróleum
Fordson motorolaj
Fordson motorbenzin

Speciális minőségben
„STEAU“
Kőolajkereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Nádor-utca 8.
Telefon: 194-33, 194-30
Távíráti cím: Petrosteg 7324

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDŐ ANYAGA

Eternit

PALA

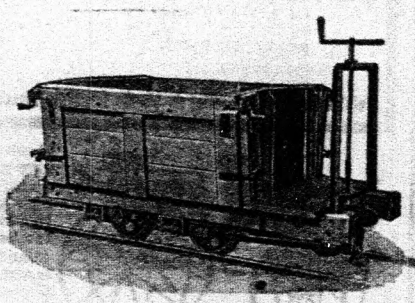
CSAK AZ „Eternit” VÉDSZÓVAL JELÖLT LAP VALÓDI.
ETERNIT-MŰVEK HÄTSCHER LAJOS BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33. GYÁR: NYERGES-UJFALU.

SZEKEREK ÉS SZEKÉRALKATRÉSZEK

Dunántuli Ceglédi Jászszági Hajdusági Ökörsekererek	Vasalya és vasalatlanul Saroglyák Kocsi- és szekér- oldalok Kerékagyak	Első és hátsó alvázak Szekérekerek Küllők és löcsők Hámfák
---	--	---

Neuschloss és Lichtig faipari gyár mezőgazdasági szekér- és szekéralkatrészgyár gyártmányainak kizárólagos vezérképviselője!

„PYRAMIS” Magyar Földbirtokosok és Földbérlok Kereskedelmi Részv.-Társ.
Budapest, VI., Teréz-körút 26. szám. • Telefon: 65-49, 65-50 • Sürgőnycim: „Pyramis”
Kérjen prospektust! 7258

Répakocsik, kerekek, kerékpárok, sinek, váltók és kötőanyagok, valamint hajtányok,

a GYŐRI WAGGONGYÁR gyártmányai
raktárról azonnal szállíthatók.
ANGOL-MAGYAR BANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
KESKENYVÁGÁNYU VASUTOSZTÁLYA
BUDAPEST, V., Vilmos-császár-ut 32.

DEICHSEL-féle
„Extraspezial“

GÖZEKEKÖTELEK

kiválóan tartósak!

Báró Harkányi Uradalmak
Központi Jóságfelügyelősege
Budapest, Andrásy-ut 4. sz. Budapest, 1924. október 24.

T. Magyar Acélsodrony, Drótművek és Kötélgyár
Deichsel A. Miskolcz

Kívánságukra szívesen igazoljuk, hogy az Önök által a taktaharkányi uradalom részére az 1923. évben szállított 2 db, valamint az 1924. évben szállított 4 db gözekekötél, úgy az anyag minősége, valamint kivétel tekintetében teljesen megfelelt és azokkal minden tekintetben meg voltunk elégedve.

Tisztelettel
Br. Harkányi János s. k.

Lótartók! Lószerszámot, pokrócot,
nyergeket szállítunk bármily mennyiségben!

Igás, párja --- 1,700.000 K-tól
Parádés, párja 4,000.000 K-tól
Nyergek, drb.-ja 2,000.000 K-tól
Mindennemű árunk 1. rendű.

KOLHÁNYI TESTVÉREK
szilgyártók és nyergesek
Budapest, IX., Viola-utca 48. szám
Hívteléfono: József 53-09 1434

Cséplőgéptulajdonosok!!

Pénzt, időt, munkát
takarítanak meg a

STERN-féle dobkosár-betétléccel

680 kg. tiszta
buzaszem

volt az eredmény, midőn egy 550 keresztből álló buzaszalmát, mely már egy közönséges dobkosárral el lett csépelve, betétsines géppel szakértőbizottság előtt utáncépeletünk. Pénzt, időt és munkát takarítanak meg. Kérdezősködékre ingyen és bérmentve nyújt felvilágosítást.

BÁRDOS és BRACHFELD BUDAPEST, VI.
Gyár-utca 5 F

„AGROTECHNIKA“

MEZŐGAZDASÁGI GÉPTECHNIKAI TANÁCSADÓ
ÉS SZERKESZTÉSI IRODA

Foglalkozik minden, a modern mezőgazdálkodás műszaki részét illető és technikai természetű feladattal.

Vállalja a következő munkákat:

Mezőgazdasági gépek konstrukciója és konstruktív átalakítása magánosok és gyárak, valamint nemű műhelyek részére: ilyenmű műhelyrajzok és kalkulációk készítése.
Teljes mezőgazdasági műszaki üzemtervek készítése és keresztülvitele.
Mezőgazdasági géptechnikai találmányok szakszerű kidolgozása.
Mezőgazdasági gépek és eszközök felülvizsgálata és karbahozatala szavatosság mellett.
Mezőgazdasági üzemek gépészeti és műszaki berendezéseinek jókarbantartása évi általányalapon, szavatosság mellett.
Tanácsadás mindennemű mezőgazdasági géptechnikai ügyben.
Mezőgazdasági műszaki üzemanyagok vizsgálata és kipróbálása.
Mezőgazdasági műszaki üzemek állandó irányítása és vezetése.
Mezőgazdasági gépkísérletek és próbák végzése.

Speciális ág:

Motorikus talajművelő eszközök konstrukciója, átalakítása, javítása, felülvizsgálása, kipróbálása, vétele és eladása és tanácsadás ezekben az ügyekben.
Gépkezelői vizsgákra való előkészítés, kiváló szaktanár által.

Mint hogy semminemű gyárban vagy vállalatban nem vagyunk érdekelve, minden munkánkban a gazdaközönség érdekeit abszolút pártatlansággal és lelkiismeretességgel szolgálhatjuk, ami egyedül célunk!

Irodánk elismert szaktekintély vezetése alatt áll.

Cim

„AGROTECHNIKA“
Budapest, IX., Erkel-utca 19., I. 2. Telefon: József 101-87
Irodai órák: hétfő, szerda, péntek d. u. 3-8-ig, vasárnap d. e. 11-1-ig

Apermetező

lelke a szelepi.

Ha biztos akar lenni abban
hogy jót kap, ügyeljen a

Vulkán védjegyre.

Vulkán szelepek, Vulkán tömlők

mindenütt kaphatók.

15. S

Alapítv

K

(M

3-4

K

Buda

Nemesak hely

A fűtésbe

Egyedi ki

Eszeny

ELŐJEGYZ

akot az elő

ESZENYI J

daja, TOR

GÖ

SZILÁG

GÖ

szav

eret

TOEPFF

Budapes

A Ma

mában

„F” I

ne

a Magyar Fő

Szab

kém

Alapítva: 1899. Számos kitértetés

KÖZPONTI KÁLYHÁK

(Meidinger caloriferesek)

3-4, szobás lakások, családi házak és villák fűtésére kaphatók:

KOCH JENŐ

kályhagyárában

Budapest, VI., Szondy-utca 53.

TELEFON: 5-69

Nemcsak új, de meglévő épületekbe is elhelyezhetők a központi kályhák.

A fűtésberendezési terv és költségvetés díjtalan

GAZMÁJVEVŐTILKES MORTUS

Ön gazda?

Ne neveljen egereket természetből, vegyen azonnal egy

gáz-egérirtót!

Biztos eredmény!

Egy gázfejlesztő-töltény (25.000—K) kb. 3 holdat mentesít minden kártékony állat- és bogártól. 7332

Egy készülék ára Budapesten 690.000—K, viszonteladóknak, ügyelőknek megfelelő kedvezmény. Nálunk, mert nagyszámú megrendelésünk vannak és írjon:

Schacherl-Paller-nek, Budapest, IX., Kálvin-tér 8.

Hungária-drótfonatok

a legolcsóbbak és legtekélyesebbek. 7134

Egyedül gyártója:

HAIKERER SÁNDOR

sodrony-, szövet-, fonat- és kerítésgyára

Budapest, VIII., Üllői-utca 48/5.

Fiók: Budán, II., Fő-utca 58.

Kezesség legye és kézműves. Kátrányozott tűk és drót alkalmas áron.

Rozsdásodás ellen

Szezfűzőberendezések, pálinkafűzők, likőr-, cognac- és egyéb szeszipari készülékek, vegyipari ipari berendezések saját vagy idegen tervrajz szerint. Alakítások, javítások, ónozások. Autogénhegesztés. 1054

Szemeyoi Lajos rézműves ónozó és gépműhelye

Budapest, IX., Remete-u. 34.

Egyedi kiválasztás után NEMESÍTETT

Eszenyi-féle vetőburgonyákra

ELŐJEGYZÉSEKET ELFOGADUNK. Megrendeléseket az előjegyzések sorrendjében teljesítjük. Cím: ESZENYI JENŐ gazdaságának központi irodája, TORNYOSPÁLCÁ, Szabolcs megye. 7248

Tökéletes cséplés csak a szabadalmazott

dobkösorbetételeim

alkalmazásával, mert csak ezek segítségével lehet a kátszából a gabonát az utolsó szorig kiszepelelni

Raktárról, postán is KEMÉNY MANÓ gazdasági cikkek BUDAPEST, V. ker., Rudolf-szakszűlető 7108

SCHILLINGER MIKSA

Zsák és ponyva

kereskedés és kölcsönzés

Budapest, V., Rudolf-rakpart 7. sz.

GŐZEKE

részleteket mindenféle gyártmányú gézekéhez készít és szállít precíz kivitelben, acélfogaskereket, fémcsapágyakat, tűszekrényeket, ekevasakat stb.

SODRONYKÖTELEKET

SZILÁGYI és DISKANT gépgyára, MISKOLCON. 7127

Tenyészkosok

17 darab 2-éves és 19 darab 1-éves, igen jól fejlett, jó fésűgyapjas számeletti tenyészkos eladó darabonként 3-4 millió koronáig. Felvilágosítást ad: Szászbereki Uradalom, Felsőszászberék. 7316

Kocsiarucsarnok Szövetkezet

O. K. H. tagja BUDAPEST, VIII., Rákóczi-utca 51.

Az ország legnagyobb kocsiraktára

Állandó kocsikiállítás 7283

Gőzek köteleket

szavatoit legmagasabb szakítási szilárdsággal eredeti gyári áron azonnal szállítok

TOEPFFER ROBERT mérnök, gőzsztáti vállalkozó

Budapest, I., Mészöly-u. 6. 7254 Telefon: József 85-05

Makói dughagyma

fajtiszta, valamint

hagymamag

szavatoit csiraképesseggel, éppúgy

édesnemes tormadugvány

a legolcsóbb napi áron.

Áruforgalmi R.-T., Makó

Postafiók: 18. Telefon: 48

Sürgőnyeim: Mandi Makó 7197

MODERN

Transzmisszió

longolyát, gyártásuknál álló, függő- és falcsapágyak, szij- és kötéltörőket, tengelykapcsolót szállítok

Abeles Emil transzmissziógyár

Budapest, V., Váci-utca 88. Telefon: 24-41 és 98-32

Sürgőnyeim: Baross 1643

Teljes közelművelek tervezése és szerelése

SZERKEZET

A Magyar Föld Részvénytársaság sarkadi béruradalomában a következő vetőmagvak eladók:

„F” lófogu nemesített tengeri

Fleischmann-féle utántermés, nemesített Puttyi, cinquantinó és fehér gyöngytengeri

államilag ólomzárolt fehérbarcás

7312

lucernamag

a Magyar Föld R.-T., Budapest, V., József-tér 1. Telefon: 76-60

PATENT „DORN”

A legtekélyesebb cséplés és legkisebb cséplési szemvesztés a szab. „DORN”-féle lemeztörökrostával érhető el!

45.000 db. üzemen egész Európában. MÁV, Hofherr, Nieholsen használat. Jelenleg 101 MÁV-géphe megrendelve. 500 kereszt buzából hivatalos próbán 247 kg.-ot takarított meg a farsóval szemben. Nem vetemedik, nem repedezik (mint az utánzatai), eldugulás lehetetlen, könnyen szerelhető a régi rámpára, nyelvei minden gabonához könnyen alakíthatók, tartóssága örökös. Árát a megakarított 2-3 nap alatt kikeresi. Azonkívül búza-, árpa-, rozs-, zab-, pelyva-, por-, repec-, here- stb. rostalemezek. Jutányos, gyors és pontos szállítás teljes feltevésekkel. Utánzatoktól óvakodjunk. 7331

DORN JÓZSEF szab. rostalemezgyára, BÉKÉSCSABA

Szállítás augusztusi buzahiteltre is!

Szab. BROWN-féle

kéménytoldók

és vasaló hevítőesővek

LAROS LAJOS

Takarékfűtőhelygyár R.-T.

BUDAPEST

Központi iroda és gyár: VIII., Bezerédy-utca 8. sz. Telefon: József 21-34

Városi üzlet és raktár: IV., Váci-utca 40. szám (Irányl-utca sarok) Telefon: József 153-52

Gyérey Richárd tolnaozori béruradalmának növénynevelő üzeme, Alsóbogárd, u. p. Ozora a koránérő, bőtermő, államilag elismert

Gyérey-féle fehér lófogu tengerire

megrendeléseket elfogad és azt azonnal szállítja. A tengeri éresi ideje szeptember közepe és így utána buza igen kedvezően vehető, gyorsan fejlődő, magas és levéldus száránál fogva esalamádévetésre is kiválóan alkalmas.

Korai érését, bőtermőképességét és 80-85% szemarányát a múlt évben az ország különböző részein és a debreceni mezőgazdasági kamara által beállított termelési kísérletek eredménye bőven igazolta.

A válogatott és lehegyelt csövekről származó vetőmag ára: 100 kg.-nál nagyobb tételeknek vevő zsákjaiban, Pincehely állomáson feladva, a budapesti tőzsdén a fizetés idejében jegyzett legmagasabb árhoz 50%, 100 kg.-nál kevesebb rendelésnél 100% felárat számítva. Vevő kívánságára a szállításhoz új zsákot adunk és azt beszerzési áron számítjuk. A 100 kg. aluli rendeléseket postacsomagokban, csomagolást nem számítva szállítjuk.

A vételár a tolnaozori béruradalom jószágfelügyelősége címére, Tolnaozorára küldendő, ahol megrendelés is eszközölhető.

7278

KISHIRDETÉSEK

Kishirdetési ár: Minden sor egyezri... A legkisebb hirdetés díj 10.000 K.

Biztosítandó állatokra vonatkozó hirdetéseket csak a munkaidőben... Hirdetési díjak a 3%-os forgalmi adó külön felszámítása mellett.

Díjtalan állásajánlatok

Az ötvén év óta fennálló Magyar Gazdatisztek és Erdőgazdatisztek Egyesülete... Budapest, IX., Üllői-ut. 25.

Okleveles gazda, huszári belépésre

Okleveles gazda, huszári belépésre állást keres, esetleg nyolcvétszáz millióval közreműködésével társulna egy ezer hold körül...

Nőtlen segédítési, ispani

Nőtlen segédítési, ispani 28 éves, ir. f. állást keres, 25 éves ir. f. állást keres...

36 éves kőműves, jó bízalommal

36 éves kőműves, jó bízalommal, 24 éves ir. f. állást keres, 25 éves ir. f. állást keres...

Szilgyártó ajánlkozok

Szilgyártó ajánlkozok, 24 éves ir. f. állást keres, 25 éves ir. f. állást keres...

Kertész bármikor belépésre

Kertész bármikor belépésre, 24 éves ir. f. állást keres, 25 éves ir. f. állást keres...

Dr. SZASZ ALFRED M-TANAR

Dr. SZASZ ALFRED M-TANAR LÉPFENE-SERTESORBANC... OJTÓANYAGAIT EGÉRTYPHUS... mezei egerek (puskák) irására kizárólagosan BUDAPEST, VII., Erzsébet-Királyné-utja 15.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS GAZDATISZTEK Gazdatiszti, ir., ki konyha-kereseti Budapest mellett...

Nagy tapasztalatu okleveles gazda

Nagy tapasztalatu okleveles gazda, jeles állattenyésztő, ki képes bármily rosszul...

Gazdatiszti állást keres

Gazdatiszti állást keres földmivelés-központtal, 35 éves, nős, gazdatiszti, megkeresés: „Ambió 703” jeligen a kiadóhivatal...

Gazdatiszti állást keres

Gazdatiszti állást keres, 35 éves, ir., hosszú bizonyítvánnyal, szerény feltételek mellett állást keres...

Gözeke-vagy gazdasági főgépész

Gözeke-vagy gazdasági főgépész, tanult géplakatos (gépész), kazánkovács, az összes gazdasági gépek, eszközök javítását szakosítottan ért...

Gazdaságban traktor- vagy autómobilvezető

Gazdaságban traktor- vagy autómobilvezető, valamint főgépész állást elfogadok...

Urasági inas, nős, április 1-ére

Urasági inas, nős, április 1-ére állást keres, felesége mint előretűnt gazdaságyon urasági főnökö. Szíves megkereséseket „604” alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Keltetőgéppel rendelkező, baromfi-tenyésztésben

Keltetőgéppel rendelkező, baromfi-tenyésztésben hosszabb gyakorlati bíró egyéni, kinek felesége a moleszt és vasalást vállalja, küldje be bizonyítvány-másolatát Oberleitner István címre Budapest, József-körút 63., II. em. 4. alja. 870

Okleveles gazdatiszti, 7 évi

Okleveles gazdatiszti, 7 évi gyakorlati, jeles állattenyésztő, jelenleg gróf uradalomban van alkalmazásban, nőten, román, itáliai, esetleg jobb segédítési állást keres, hol előmenetelt számít. Cím: „1012” alatt a kiadóhivatalban. 1012

Ispani, segédítési, magtári

Ispani, segédítési, magtári, 30 éves, ir. f. állást keres, 25 éves ir. f. állást keres...

Mérlegképes számtartó

Mérlegképes számtartó, 35 éves, ir., kettős könyvelő, szerény, nőten egyén állást keres. Megkeresés: „Gazda 782” jeligere a kiadóhivatalba. 782

Bognármester vagy ánkul

Bognármester vagy ánkul, 22 éves fával állást keres, 25 éves ir. f. állást keres...

Lovász, nőtlen, jó bizonyítvánnyal

Lovász, nőtlen, jó bizonyítvánnyal, állást keres, 25 éves ir. f. állást keres...

Urasági inas, nőtlen, április 1-ére

Urasági inas, nőtlen, április 1-ére állást keres, felesége mint előretűnt gazdaságyon urasági főnökö. Szíves megkereséseket „604” alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Azonnali belépésre keresek

Azonnali belépésre keresek a szőlő-és pincés-közélet minden ágában teljesen jártas egyént, aki a konyha-keresetben és mezőgazdaságban is ért. Tömör Arthur gazdasága, Adony. 911

Keszthelyi akadémiát végzettségű

Keszthelyi akadémiát végzettségű, 24 éves, keresetnyel, szorgalmas, szerény igényű, nőten fiatal ember gyakornoki vagy segédítési állást keres. Rátor Zoltán, Sajóvárad, Borsod m. 1017

Intéző, nős, gyermektel

Intéző, nős, gyermektel, 3200 holdas intenzív dunántúli közismert nagy bérgazdaság volt vezetője, sokoldalú, teleményes, mindenhez értő és sikertudó, tudó bértelek megsztinése miatt azonnali belépésre állást keres. Cím: Intéző, Székesszékhely, Temp.-köz 5. 11322

Gazdaságban ispani vagy hasonló

Gazdaságban ispani vagy hasonló állást keres, ahol növelhetne, 38 éves, református, nőten, földmiveléssel végzett egyén, kettős bizonyítvánnyal. Kisebb gazdaság önálló vezetője, esetleg részben vezető vállalkozó. Orosz Antal, Vencsellő, Szabolcs m. 928

Elsőrendű gyakorlati, kettős

Elsőrendű gyakorlati, kettős, 35 éves, ir., kettős, 35 éves, ir., kettős, 35 éves, ir., kettős...

Fizetés nélküli, csak konvenció

Fizetés nélküli, csak konvenció, 20 évi gyakorlati, kettős, 20 évi gyakorlati, kettős...

Urasági inas, nőtlen, április 1-ére

Urasági inas, nőtlen, április 1-ére állást keres, felesége mint előretűnt gazdaságyon urasági főnökö. Szíves megkereséseket „604” alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Bognármestert április 1-én

Bognármestert április 1-én belépésre. Eddigi működését bizonyítványokkal, írásbeli igazolásokkal, kor és családi állapot megjelölésével ellátott ajánlatot gróf Ráday Gedeon gazdasága felé, u. p. Aszódi küldendők. Személyes megjelenés csak meghívásra. 959

Gazdatiszti, ispani nős

Gazdatiszti, ispani nős, 35 éves, ir., kettős, 35 éves, ir., kettős, 35 éves, ir., kettős...

Fizetés nélküli, csak konvenció

Fizetés nélküli, csak konvenció, 20 évi gyakorlati, kettős, 20 évi gyakorlati, kettős...

Ispani, segédítési, magtári

Ispani, segédítési, magtári, 30 éves, ir. f. állást keres, 25 éves ir. f. állást keres...

Kertész, 33 éves, konvenció

Kertész, 33 éves, konvenció, 33 éves, ir., kettős, 33 éves, ir., kettős...

Számtartó, nőtlen, ir., kettős

Számtartó, nőtlen, ir., kettős, 35 éves, ir., kettős, 35 éves, ir., kettős...

Urasági inas, nőtlen, április 1-ére

Urasági inas, nőtlen, április 1-ére állást keres, felesége mint előretűnt gazdaságyon urasági főnökö. Szíves megkereséseket „604” alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Bolgár vagy konyha-kereseti

Bolgár vagy konyha-kereseti, 32 éves, nős, 32 éves, nős, 32 éves, nős...

Gazdatiszti, ispani nős

Gazdatiszti, ispani nős, 35 éves, ir., kettős, 35 éves, ir., kettős, 35 éves, ir., kettős...

Fizetés nélküli, csak konvenció

Fizetés nélküli, csak konvenció, 20 évi gyakorlati, kettős, 20 évi gyakorlati, kettős...

Ispani, segédítési, magtári

Ispani, segédítési, magtári, 30 éves, ir. f. állást keres, 25 éves ir. f. állást keres...

Kertész, 33 éves, konvenció

Kertész, 33 éves, konvenció, 33 éves, ir., kettős, 33 éves, ir., kettős...

Számtartó, nőtlen, ir., kettős

Számtartó, nőtlen, ir., kettős, 35 éves, ir., kettős, 35 éves, ir., kettős...

TRAKTOROKHOZ legalkalmasabbak — csekély hajtóerősükségletük folytán — az államgépgyári acélkeretű golyóscsapágyas cséplőgépek.

Államgépgyári gőz-, benzin- és „Astra“ gázlokomobilok, szalmakazalozók és az összes mezőgazdasági munkálatokhoz szükséges legjobb gyártmányu mezőgazdasági gépek és eszközök állandóan raktáron

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
Budapest, V., Vilmos császár-ut 32. szám.

LÓSZERSZÁM Igás, párja 2.000.000-tól, parádés négymilliótól

Gépszij
kiváló jó minőségű, minden méretben, varrószijak, kötőszijak, szirony stb., a mindenkor legolcsóbb áron.

Állati bőroket kikészít
bérmunkában vagy felesben (szőrmével is) esetleg megvesz

GÁL MIHÁLY bőrgyáros és szijgyártó
(Operaház mögött) 7155
Városi iroda és kőszobrártár: Budapest, VI., Lázár-utca 16. Telefon interurbán 139-57

„Westfalia“ tejseparatorok
mindennemű tejgazdasági eszközök, tej-, vaj- és sajt-készítő telepek berendezése legelőnyösebben

STANGA JÓZSEF tejgazdasági, gépkerekeskedelmi és műszaki vállalatánál vásárolhatók. Iroda és raktár: Budapest, IX., Ráday-u. 26/K. Telefon: J. 25-73

CEMENTIPARI GÉPEK ÉS FORMÁK
SZÁNTÓ és BECK
MÉRNÖK GÉPGYÁRÁBAN
BUDAPEST, X., GYÓMRÓI-UT 76-78. SZ.
Telefon: József 50-88, József 90-34 1430

Kérjen árajánlatot

KOMNICK-féle motorekék 45 és 80 HP
KOMNICK-féle kettősrendszerű gőzekék
MacLAREN-féle magánjáró és kettősrendszerű gőzekék
FORDSON-traktorok, OLIVER-ekével,
HAWA-traktorok, cséplők, fűkaszalók,
SKODA-tejseparatorok, kis ekék, kultivátorok, mindenféle gazdasági gépek, műszaki cikkek, olajok

„AGRICULTURA“ KERESKEDELMI R.-T. géposztálya (Fleischl Samu cég géposztálya)
BUDAPEST, V., NÁDOR-U. 28. Modernül berendezett gépjavitóműhely.

Mezőgazdák „Zuhataq“ kutja
(serleges rendszer)
Sok ezer darab üzemben !!

Kizárólag szállítja:
Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete
BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 29. SZÁM

UJ RÁBA teherautók
REIMAN BUDAPEST, V., Vörösmarty-tér 3.
TELEFON: 141-08, 148-77 7174

Kétegprendszerű gőzekékkel bérszántást vállal

HAJDU LÁSZLÓ okl. gépészmérnök, törvénysz. szakértő
Budapest, VIII., József-körút 49. sz.
Tel.: József 23-55. Sörgőnyelm: „Hajmér Budapesti“

Melegágyablakokat
vaskeretes, 100x150, raktárról jutányosan szállít

Farkas és Társa
lakatosárú- és vasszerkezeti gyára
Budapest, VI., Lehel-utca 8.
Telefon: 82-70 1683/4

ERDÉLYI MÁRK
gőz- és motoreke-alkatrészgyár és gőzeke-bérszántó vállalat
Budapest, VI., Lehel-utca 10.
Telefon: 191-17, 194-85
Sörgőnyelm: „Gőzeke“ Budapest

Vállal BÉRSZÁNTÁST
legmodernebb, talhevitő, majdnem teljesen új gőzekékkel, vállalja továbbá: gőzekékészletek, billenőkék teljes gyári javítását, új tüszekrények építését, mindennemű kazánmunkákat.

GŐZEKEALKATRÉSZEKET
szállít minden rendszerű gőzekész raktárról, vagy készíti és javít rendelés után.
Modellek után acélöntést, szürke vagy bronzöntvényt. Mint a Delehael-gyár budapesti képviselője. Állandóan raktáron tart és azonnal szállít új gőzekesodronyköteleket minden méretben, eredeti gyári Áron. 1608

Az amerikai DEERING-féle petróleumüzemű TRAKTOR
valódi **SACK**-féle automatikus hiemelésű hármasekével

a mai nap létező LEGTÖKÉLETESEBB SZÁNTÓGÉP
Szánt Vontat Csépel

Felvilágosítással készsággel szolgál ezen gépek magyarországi kizárólagos képviselője:
PROPPER SAMU RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. KERULET, VILMOS-CSÁSZÁR-UT 52. SZÁM

Gyümölcsfaoltáshoz legjobban a PATAY-féle „Kárpáti“ oltóviasz
Kapható a magkereskedésekben 7285

Jó vizivadász-
területet, avagy vizivadászatban való részese-
dést keresek. Időnyelg ellenében való vizivadászat-
ra érdekelne. Dr. Pap Dezső, Budapest, IV.,
Szervita-tér 2. szám. 7314

Mangalica tenyészkocák
50 darab bacs, átvészelt, 1/4 éves tenyészkoca, május-
ban fadzanak, 140 darab 10 hónapos tenyészkoca eladók
többszörösen első díjakkal és a nagydíjjal kitüntetett
tenyésztemből. CSORAJI JÓZSEF GAZDASÁGA,
Csoraj, Szabolcs m. Vasútállomás: Tokaj. 7214

Többtermelés csak úgy lehetséges, ha a növényeknek táplálékot nyújtunk.
A tavaszi trágyázásnál főként nitrogénműtrágya jön tekintetbe és pedig:

Floranid 46%-os
virágok, vetemények és gyümölcs részére.

Leunasalétromsav 27%-os
gyengén terméű földéknél fejtrágyának cukor-
répa, pamutvelőmag, dohány és minden mező-
szerűen vetett főzékékfélek részére.

Kénsavas ammoniak
burgonya, tengeri és tavaszi vetések részére.
Díjtalan felvilágosítással és ajánlattal a fenti trágyaszerekre vonatkozólag a „Stickstoff-Syndikat Berlin“ képviselője:

„AGRICOLA“
Mezőgazdasági Eladási Szövetkezet k. f.
Budapest, V., Váci-ut 6.
és transzdanubiai képviselőnk:
BARLAY & TOMALIK, Dombóvár
készsággel szolgál. 7290

Rövidbirtokosok 16k és urak
Részvénytelen vállalatok 1 q busa egy Egyéb tagok

Német gazdak
Hizlalási hitel.
Tárca. Gazdasági
A Fleischmann
Ujabb tapasztalt
körebel. II.
Uj rendeletek.
Levelszekreny.
A gazdaközöns
Burgonyabehoz
Vegyes közlem
Időjárás.
Tözsde, keresk
Szerkesztői íze

AZ OM
A XXXI
és vásárra

A rendező-
és 23-án a ten-
dezendő, díjaz
tenyészállatkia
a határidő lejár
álló épületeke
betölti, sőt m
vehetünk tud
fogadunk febr
levő és kifogás
Ha valamelyik
ról lemondani
kevesebbet tud
rünk, más teny
érdekében.

Tenyés
A tenyészáll-
folytán az OM
a célból, hogy
tenyészállatbes-
könnyítsenek
tettünk annak
a Pénzüntézet
tenyészállatbes-
legtípusabb
télétek mellett
amely vagy a M
a Budapesti T
jával bőesáttat
Abban a n
tenyésztesünk f
a fontos közér
a Pénzüntézet

Magy
Telefon: 107-8
Művek
Supron: M
Uton: Magyar
(Vilmos)
230
Meghívásra

Mai szám